

TEKMOVANJE

Prvo — Trebnje

Zmaga na republiškem tekmovanju ZRVS

Vredno se je bilo potruditi. Trebanjska občinska organizacija Zdrženja rezervnih oficirjev in podoficirjev je na vseslovenskem tekmovanju „Iščemo najboljšo organizacijo ZRVS“ dosegla prvo mesto, za nagrado pa prejela kinoprojektor, vreden približno 20.000 dinarjev, povrh pa še dva velika pokala.

Tekmovanje je trajalo od prvega februarja do prvega decembra. Celotna aktivnost je bila točkovana po naprej določenih zahtevah. Trebanjska organizacija se lahko pohvali z izjemno prizadevnostjo, ki naj jo prikaže nekaj naslednjih števil.

V skupnih akcijah, ki štejejo za tekmovanje, je sodelovalo nič manj kot 6.619 ljudi. Starih obveznih predavaj se je udeležilo skupno 1.320 obiskovalcev, različne oblike dopolnilnega pouka pa je bilo deležnih še 1.121 ljudi. Na izpitih oficirjev je bil dosežen stoo odstotni uspeh, pri izpitih podoficirjev pa je bil 97,6 odst. Povprečna ocena znanja je bila prav dobro.

Za Trebnjem je drugo mesto na tekmovanju dosegla organizacija ZRVS iz Skofje Loke, tretje pa iz Radovljice.

M. L.

SMUČARJI NA IZBERJU. Tudi v nedeljo se je peljalo skozi Sodražico proti smučiščem na Izberju veliko smučarjev, da so se naužili dobre smuke in sonca. Škoda le, da so bili parkirni prostori pod smučišči slabo spluzeni. (Foto: F. Modic)

ALI KONČNO LE RAZPLET OKOLI MINULEGA DELA V JUTRANJKI?

Doklejš še igračkkanje s samoupravljanjem?

Referendum le farsa, resnični razplet šele po vztrajnem političnem delu, sicer bo pod samoupravljanje mogoče še marsikaj sflačiti!

Zaradi skróčenega obsega časnika po praznikih naših bralcev nismo mogli sproti obveščati o poteku dogodkov v sporu o predlogu pravilnika o minulem delu gl. direktorja K. Vehovarja v „Jutranjki“ in spremljajočih zapletih in razpletih. Čeprav je občinska konferenca ZK Sevnica dala oceno zapletov ob predlogu spornega pravilnika, zadeva s tem ni bila zaključena. Direktor K. Vehovar je napisal odstopno izjavo s svojega položaja, DS pa je ni sprejel. Napovedali so referendum o zaupnici direktorju za 6.

januar, ki je spričo položaja ustvarjenega v kolektivu, seveda uspel.

V Dolenjski galeriji razstava o Vietnamu

—V ponedeljek, 17. januarja, ob 17. uri bodo v Dolenjski galeriji v Novem mestu odprli dokumentarno razstavo o Vietnamu, ki sta jo pripravila Slovenski etnografski muzej in republiški koordinacijski odbor za pomoč žrtvam imperialistične agresije pri republiški konferenci Socialistične zveze. Na razstavi bo več sto eksponatov: od fotografij, ki prikazujejo trenutke bojev za osvoboditev vietnamskega ljudstva, prek brošur in druge literature o Vietnamu do originalnih primerkov umetnosti tega jugovzhodnoazijskega ljudstva. Ob razstavi bodo po željah v delovnih organizacijah in šolah vrteli tudi poseben dvajsetminutni film o Vietnamu.

Razstava v Dolenjski galeriji bo odprta do 31. januarja.

VREME

Nad Srednjo Evropo se še vedno zadržuje območje visokega zračnega pritiska. Frontalni valovi se pomikajo prek zahodne Evrope proti severovzhodu in povzročajo pri nas le oblačnost. Do konca tedna pričakujemo oblačno vreme. V nižinah bo zamegljeno. Manjše padavine so možne jutri. Ohladiitev zaenkrat ne bo.

4. januarja se je sestel občinski komitej ZK Sevnica na razširjeni seji skupaj s člani ZK iz „Jutranjke“, seje pa so se udeležili tudi člani sekretariata CK ZKS Franc Šetine, predstavnika RSS Mitja Svab in France Polak. Med drugim so poročali, da je delavec „Jutranjke“ F. Dobovšek 27. 12. 1971 dobil odpust z delovnega mesta. Na ta dan ga je na delovnem mestu obstopila skupina 25 vodilnih delavcev z zahtevami, da se mora odstraniti iz tovarne zaradi razprave, ki jo je imel na občinski konferenci ZK, kjer je kritiziral direktorja in samoupravljanje.

Takšno je bilo stanje po praznikih, na seji komiteja pa so hoteli najti pot iz dodatno nastalih za-

pletov. Direktor je izjavil, da ne gre nazaj na svoj položaj, četudi mu „dajo celo Evropo“, hkrati pa je časopisu „Komunist“ poslal izjavo, kjer med drugim glede referenduma

(Nadaljevanje na 4. str.)

POSVET V NOVEM MESTU:

Gospodarstvo pravi, da'

Predstavniki gospodarstva in ustanovitelji DBH so za samostojnost domače banke

5. januarja so se predstavniki gospodarstva in ustanovitelji Dolenjske banke in hranilnice soglasno izrekli

za samostojno poslovanje domače bančne ustanove.

Direktor banke Ivo Novšak je najprej razložil novosti, ki jih v bančno poslovanje prinašajo nova ustavna dopolnila in novi zakon o bankah ter o kreditnem in bančnem poslovanju, potem pa so govorili o letošnjih nalogah banke in gospodarskih organizacij. Prav gotovo je pomembna novost, da odslej za bančno poslovanje ne jamči več država, pač pa ustanoviteljica banke. Poudarili so koristi, ki jih je pri dosedanjem razvoju Dolenjske doslej naredila domača bančna ustanova, zato so bili tudi vsi enakega mnenja, da je potrebno delati tako, da bomo na Dolenjskem še naprej imeli samostojen bančni zavod.

LONČARIJA V MUZEJU

„uzejsko društvo Ribnica je začelo pripravljati dela za ureditev spodnjega dela ribniškega gradu. Iz nekdanje ropotarnice bodo uredili nov oddelek narodopisnega (etnografskega) muzeja. V njem bodo dobili prostor lončarski izdelki. Denar za to ureditev je v glavnem zagotovljen. Računajo, da bodo oddelek odprli že letošnjo pomlad.

Jelka Lavrič s svojo mamo Angelo v dnevni sobi skromne hišice v Žabji vasi lani, konec decembra. (Foto: T. Gošnik)

VEČ TISOČ LJUDI ZANIMA JELKINA USODA

Jelka po enem letu zdravljenja

Prej kot v treh pičlih mesecih je več tisoč naročnikov, bralcev in prijateljev našega lista zbralo za Jelkino zdravljenje nekaj nad 75.000 dinarjev — Več kot polovico denarja je pripravljene za pomladanski drugi del zdravljenja v Zahodni Nemčiji

7. januarja je minilo leto dni, kar smo v našem listu prosili bralce in naročnike domačega časnika, naj po svojih močeh

priskočijo na pomoč dekletu, ki v Žabji vasi že 17 let trpi zaradi multiple skleroze. Zgled Danje Bajc, Janeza Zupanciča

in vaščanov iz Rumanje vasi, ki so v nekaj dneh zbrali na lastno pobudo sto starih tisočakov in jih lani prinesli Jelki Lavrič kot

novoletno darilo za začetek zdravljenja, je rodil našo veliko akcijo. V 3 mesecih je več tisoč (Nadaljevanje na 8. str.)

TREBNJE Danes bo na celodnevem obisku v trebanjski občini predsednik republiške konference ZMS Zivko Pregl. Obiskal bo tudi osnovno šolo v Velikem Gabru.

NOVO MESTO — Jutri dopoldne ob 9. uri bo v kmetijski šoli na Gmu predavala o varstvu rastlin znana strokovnjakinja inž. Mileva Kač iz žalskega Hmeljarskega inštituta.

SMARJESKE TOPLICE Včeraj dopoldne so predstavniki Včasne komisije PIT podjetja senovomeškega PIT podjetja seznanili sedem dolenjskih občin z načrti za nujno potreben razvoj telefonije.

METLIKA — Na novi novomeški transfuzijski postaji je v torek jutraj darovalo kri 50 ljudi iz metliške občine.

KRŠKO — V torek popoldne se je sestel novoizvoljeni komitej občinskega komiteja ZK in sprejel akcijski program, da ga bodo komunisti v občini začeli nemudoma uresničevati.

NOVO MESTO — Na torkovem posvetu so sklenili, da bodo kadroviki iz podjetij v občini ugotovili letošnje potrebe po delavcih in te podatke še ta mesec poslali zavodu za zaposlovanje.

BREŽICE — Mličniki so na sledi osmimljenim mladostnikom, ki so te dni razbijali po mestu okrasne žarnice, zlebove in podrli jelko ob Cesti 21. maja.

MIRNA — S tem tednom se je začela poskusna proizvodnja v tovarni za predelavo krompirja v krompirjeve košiče.

Roman Ogrin — kandidat za predsedstvo

Roman Ogrin, predsednik izvršnega odbora temeljne izobraževalne skupnosti Trebnje, in Zdravko Krna, predsednik občinske skupščine kotlja Loka, sta kandidata za člana predsedstva skupščine SRS, ki ju je ponedeljek predlagal izvršni odbor republiške konference SZDL. Izvršni odbor je dal v javno razpravo tudi vse druge kandidate, ki so jih redlagali v občinah. Dokončno bo članu predsedstva odločil zbor delegatov občin, imeti pa bo moral tudi podporo vsaj ene tretjine občinskih konferenc SZDL. Kot kandidata za predsednika izvršnega sveta skupščine SRS je izvršni odbor odprl dosedanjega predsednika Staeta Kavčiča.

M. L.

NOVA TRANSFUZIJSKA POSTAJA — V torek, 11. januarja, so v prizidku novomeške bolnišnice odprli novo transfuzijsko postajo. Ob tej priložnosti sta krvodajalce pozdravila ravnatelj bolnišnice prof. dr. Oton Bajc in zastopnik RK Danilo Kovačič. Prvi dan je bil rekorden odziv krvodajalcev; kri je dalo 115 ljudi. Na sliki: prvi odvzem krvi (Foto: S. Dokl)

Kdo naj pomaga živinorejcem? — Premalo gospodarske dejavnosti — Vodstva naj bi prisluhnila kmetom!

Joe Kennedy, sin pokojnega ameriškega senatorja in kandidata za ameriškega predsednika, Roberta Kennedyja, gre po stopinjah svojega očeta, ki je ljubil drzne dogodivščine in tveganja. V Afriki se je udeležil pogona na divje živali, pri čemer je le malo manjkalo, da ni izgubil življenje med napadom podivjanih antilop... Jabolko ne pade daleč od drevesa...

Na Dunaju je že skoraj vsakdo vsakemu sumljiv: po dostojni nepojasnenih številnih eksplozijah na različnih mestih, policija prejema vsak dan nič koliko anonimnih pozivov naj pride zdaj sem, zdaj tja, pogledat, če ni morda kje skrit paket z eksplozivom. Pravijo, da tako napetega ozračja v dunajski prestolnici že dolgo ni bilo. Policija je za zdaj povsem brez moči... meščani pa brez miru...

Med številnimi kandidati, ki so uradno napovedali, da se bodo spustili v boj za glasove volivcev na letošnjih predsedniških volitvah v Združenih državah Amerike, je tudi (in za zdaj zadnji v vrsti) bivši podpredsednik Humphrey. Ko so ga vprašali, zakaj kandidira, ko pa je videti, da bo Nixon skoraj gotovo zmagal, je odvrnil: „To že, ampak vsaki bitki mora biti tudi nekdo premagan, pa se ponujam jaz“... malce humorja v politiki nikoli ne škodi...

Francoski predsednik Georges Pompidou je ondan izjavil, da se ne utegne ukvarjati s takimi nepomembnostmi kot je to skrb za obleke in krojače — hkrati pa je povedal, da ga veseli, ker strokovnjaki menijo, da je zelo elegantno oblečen... diplomatski cik-cak...

Novi generalni sekretar Združenih narodov, Avstrijec dr. Kurt Waldheim dela tudi po šestnajst ur na dan, so povedali njegovi pomočniki. Trdijo, da je zelo ambiciozen in da bo čisto drugačen kot U. T. T., ki je slovel kot malce preveč obziren diplomat... na začetku dirke je vsak konj hiter...

Ko so prebrali vse glasovnice v Togu, Afriki, so ugotovili, da je proti predsedniku Eyademi glasovalo samo 878 oseb izmed 868.941 volivcev... tako popularen, da so bile volitve skoraj nepotrebne...

V minulih tednih je bilo v Pomurju precej razprav, ali kmetje potrebujejo še kako novo obliko povezovanja in sodelovanja ali lahko vse stvari urejajo v sedanjih organizacijah. V Kmečkem glasu pa je bilo objavljeno pismo znanega pomurskega kmeta o težavah živinorejcev, ki jim nihče ne pomaga, da bi lažje prebrodili posledice lanske suše. V pismu ni opaziti zveze z omenjeno razpravo. Gotovo pa bo koristno, če jo napravimo mi.

Včasih je po hudi suši država pomagala kmetom s ceneniimi krmili, da niso poklali preveč živine, zdaj pa se ne zmenijo za to niti občina niti republika ali gospodarska zbornica, trgovina pa jih izkorišča s prodajo dragih krmil, je bilo poudarjeno v pismu. Postavljeno je bilo še vprašanje, kaj bi storil sindikat, če bi življenjska raven delavcev bila tako ogrožena, kot je zdaj kmetov.

V krajih, kjer je zaradi suše zraslo pre malo kreme, bi morali brez odlašanja nekaj ukreniti. A kdo in kako?

V minulih tednih je bilo v murskosoboški občini jasno povedano, da imajo kmetje dovolj organizacij in ne potrebujejo nobene nove. Torej je treba le pognati njihova kolesja, da bodo delale z vso zmogljivostjo. A kdo naj jih počene? Kmetje? Ali Socialistična

zveza, ki kmetom menda na domačja sindikat? Zakaj ne njena sekcija za kmetijstvo? Morda bi bila še bolj prožna kmečka sekcija, ki pa je nimajo povsod, ker baje ni potrebna.

Kmetje opozarjajo na težave in kritizirajo na dovoljenih in nedovoljenih sestankih. Potem lahko le še čakajo ali odrekajo poslušnost sedanjim organizacijam.

Ali ne bi mogle storiti več tudi sedanje kmetijske organizacije? Med zadnjima vojnima so po hudi suši kmetje res naročali seno v občinskih pisarnah, poskrbel pa ga je baje državni poslanec. Toda takrat niso imeli zadržev, ne družbenega upravljanja in ne samoupravljanja. Država je bila oblast, ki je hotela urejati vse. Zdaj pa imamo kmetijske organizacije in njihova poslovna združenja. Ali so tako brez moči, da ne morejo storiti nič? Če že ne morejo neposredno, bi

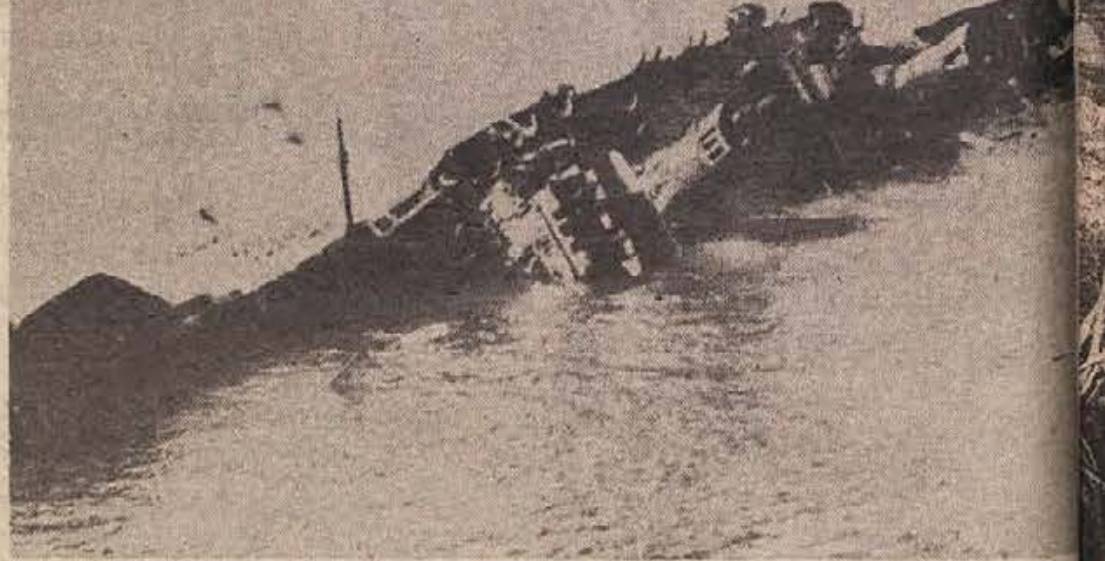
TELEGRAMI

BEIRUT — Tretji kongres KP Libanona je ob koncu zasedanja sklenil, da bo partija nastopila s svojimi kandidati na bližnjih volitvah v Libanonu.

NIKOZIJA — Ob razmejitveni črti v Nikoziji je prišlo včeraj do streljanja, pri čemer je en pripadnik grške narodne garde izgubil življenje. Incident so brez razloga povzročili Turki.

TOKIO — Uradno so sporočili, da bo sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko konec januarja obiskal Japonsko.

KOEBENHAVN — Dolgoletni voditelj KP Danske Ansel Larsen je umrl včeraj v 74. letu življenja. Šef danske KP je bil do leta 1958, ko so ga izključili iz partije, ker se ni strinjal z oceno madžarskih dogodkov leta 1956. Med vojno je bil Larsen več let v nacističnih zaporih.

Nesreča ali sabotaza? Tako se sprasujejo strokovnjaki potem, ko se je potopila nekoč najlepša potniška ladja sveta, slovita britanska „Queen Elizabeth“. Ta orjaska ladja z več kot 83.000 BRT odplula v Hongkong. Kupil jo je namreč (in preuredil za enajst milijonov dolarjev) neki tamkajši milijonar, ki je kanil na njej urediti nekakšno plavajočo univerzo. Toda na ladji je pred dve dnevnoma najprej izbruhnil požar, potem pa se je potopila in tako so milijonarjevi načrti padli vodo — čisto dobesedno. Policija je uvedla preiskavo. (Telefoto: UPI)

tedenski zunanjepolitični pregled

Rahman v Daki

Scene, ki so se ponavljale v ponedeljek na letališču v Daki, je skorajda nemogoče popisati: vmitev šejka Mudžiburja Rahmana v domovino je pričakalo okoli milijon Bengalcev. Navdušenje je mejilo na delirij. To je bila eksplozija čustev, ki jo nihče ni mogel ne nadzorovati in ne omejit. Heroj nove nacije, trpinčenega Bangla Deša, se je vrnil zmagovalno domov po desetih mesecih zopora in potem, ko se je le čudni igri usode lahko zahvalil za življenje. Bivši pakistanski predsednik Jahja Kan je namreč ukazal naj Rahmana obesijo. Zgodba, ki se je zvedela šele kasneje, pripoveduje, da so ga rešili vojaki, ki bi mu morali skopati grob in urediti grobnico. Svoje delo so namreč opravljali tako počasi, da je bilo vojne prej konec, Jahjo Kana pa je zamenjal Ali Buto, sedanjí predsednik Pakistana. Ta je v začetku svoje vladavine izvedel izredno modro državniško potezo, ko je ukazal, naj Rahmana izpustijo — to je namreč prvi korak na dolgi poti sprave med obema državama, ki vsekakor ne bosta mogli večno živeti v sovrastvu in se bosta morali nekega dne odločiti za bolj ali manj dobro sožitje. Iz pakistanskega zopora je šejk Mudžibur Rahman presenetljivo najprej odletel v London, kjer sta ga sprejela tako premier Heath kot šef opozicije Wilson. Šele od tam se je — z vmesnim stiriurnim postankom v New Delhiju, kjer se je sestal z Indiro Gandhi vrnil v rodno Dako. Takoj po vrnitvi je na mitingu izjavil, da je zveza med obema Pakistanoma prekinjena za vse večne čase in da nikakršna sloga ni več mogoča. Razen tega je opozoril vse tiste — predvsem pa Buta — ki računajo na razkosanje Bangla Deša, da tega Bengalci nikoli ne bodo dovolili. Daka se še vedno tresse od navdušenja, toda to bo na posledel moralo prenehati, kajti navdušenje samo ni dovolj za obstoj nove države, ki bo vsekakor potrebovala še vse kaj drugega. Predvsem bo potrebovala sredstva, čas in državniško modrost — kajti brez tega, in seveda miru, se ni moč izkupati iz težav, ki jih ni malo. Morda bo najvažnejša naloga zagotoviti hrano za vsa lačna usta in red za vse tiste, ki še vedno izgublajo glavo v zmagoslavju. Zlasti prvo bo izjemno težko, saj se bo 75 milijonom v Bangla Dešu kmalu pridružila še armada beguncev iz Indije. Teh je, kljub temu, da so se mnogi že vrnili, še vedno okoli devet milijonov. Ni težko slutiti, da se bodo vrnili brez sredstev in na domove, ki so v številnih primerih le še žalostna pogorišča. Indija bo seveda pomagala kolikor bo mogla, toda vprašanje je, koliko časa bo zmogla to breme. Nacionalni dohodek na prebivalca je v Bangla Dešu komaj 55 do-

larjev — to je neverjetno malo, tako malo, da si to komaj lahko predstavljamo četudi povemo, bolj plastično in rečemo, da približno dvajsetkrat manjši kot v Sloveniji! Eno k drugemu Bangla Deš je na začetku potekalo dolga in izjemno naporna. Mudžibur Rahman se je vrnil kot heroj, toda zgodovina polna herojev, ki so omagali pred kasnejšimi bremenami. Upamo, da ta usoda ni namenjena tudi šejku Rahmanu. Medtem pa se v Pakistanu (počasi bomo morali opustiti tisti pridevni zahodni) razmere počasi bistveno. Novi predsednik Butu skuša z ukrepi, ki se zdijo pametno obuditi narod, kateremu je raz gotovo vzel dobršno mero samozavesti. Eden izmed mnogih načinov vzpodbud za pobo- hodnje dosežke je v takih primerih tudi iskanje in kaznovanje krivcev: zato je Buto ukazal, naj Jahjo Kana postavi pred sodišče in ugotovijo, kolko je kriv za zadnji pakistanski poraz. Morda bo njega kazno dovolj za nekakšen moralni preobrat v deželi, ki bo posledično pokazala na krivca in tako vsaj delno oprala madež s sebe. V vsakem primeru čaka tudi del nekoč enotnega Pakistana na svojo renesanso, ki mora še priti. Sicer pa je razcep Pakistana dobil svoj odmev tudi na začetku konference enotnosti afriških in azijskih narodov (kateri sodeluje tudi Jugoslavija), ko je libijska delegacija pustila (tako kot pakistanska prvi dan zasedanja dvorano izjavo, da ne more sedeti skupaj s „secesionisti“... se pravi Bangla Dešom. Podobnih manjših nesporazumov bo še precej vse dotlej, dokler nove države ne bo priznalo več drugih, tega pa je ta trenutek še daleč. V Indokini se je vojna vzhela zopet nekoliko razvnela. Američani so pet dni intenzivno bombardirali ozemlje Severnega Vietnama, v Laosu so kraljevskile v hudi defenzivi, v Kambodži pa se vladnim silam tudi ne godi kaj bolje. Medtem se iz ameriških virov neuradno zvedelo, da bo Nixon v naslednjih nekaj mesecih sporočil datum, do katerega se bodo Američani dokončno umaknili iz Vietnama, kar utegne položiti Indokini bistveno spremeni. Toda ta odločitev je seveda pogojena s številnimi drugimi, med katerimi je gotovo tudi rezultat pogovorov med Nixonom in Mao Ce Tungom v Pekingu 21. februarja letos.

(Iz zadnjega Pavlihe)

- Odpni varnostni pas, Jožel!

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Tokrat začnimo naš vsakotedenski pregled notranje-političnih in gospodarskih dogodkov malce drugače kot sicer — ne bomo ga namreč začeli z dogajanjem na notranjepolitičnem poprišču (ki resda tudi niso imeli kakšne posebne frekvence v minulem tednu dni), marveč mu uvodoma posvetimo vsaj bežen pogled v nekaj števil, statističnih podatkov, ki so ta čas razumljivo precej v ospredju pozornosti. Gre namreč za to, da smo sedaj, tik po vstopu v novo poslovno leto, začeli dobivati prve celovite podatke iz gospodarjenja v letu, ki je pravkar za nami — tako da je sedanjí čas, lahko rečemo, skoraj povsod čas RACUNOV IN BILANC, ob tem pa kajpak tudi čas operativnih načrtov za najbližjo prihodnost.

Statistični podatki iz minulega leta samo potrjujejo tisto, o čemer je bilo govora vseskozi pred tem. Posebej pomembni so med temi podatki na primer tisti, ki govorijo o naši ZUNANJETRGOVINSKI MENJAVI v minulem letu, saj je to področje, če lahko rečemo, posebno občutljiva Ahilova peta vsega našega gospodarstva. Po podatkih zveznega zavoda za statistiko (in ti podatki veljajo za območje vse države) smo lani sicer resda izvozili za 8% več kot leto pred tem — celokupna vrednost blaga, ki smo ga lani uspeli prodati na zunanjem trgu, je znašala nekaj nad 27,2 milijarde dinarjev, seveda novih — vendar se nam je ob tem žal nesorazmerno povečal tudi izvoz: lani smo uvozili skoraj za 28,8 milijarde dinarjev ravnih uvoznih artiklov, celokupni uvoz se nam je torej povečal (v primerjavi s predlanskim letom) kar za 13%.

Sestevek torej ni posebej ugoden, saj lahko ob vsem tem povemo se to, da se nam je lani že tako velik PLACILNI PRIMANJKLJAJ v naši zunanji trgovini povečal za dobrih 20%. To je pač kaj malo spod-

budna bilanca — če imamo v mislih predvidene zdravilne ukrepe, ki jih bomo čimprej morali izvesti, da bomo vsaj v doledni perspektivi uresničili zaželjeno okrepitev in stabilizacijo vsega našega gospodarstva!

Toliko nasploh o tem — naštejmo pa še nekaj lanskoletnih števil, ki bodo, vsaj kot pokazatelj, občana zanimala še bolj neposredno. Po zveznih statističnih podatkih so se lani zvišale cene (če jih primerjamo s predlanskimi) pri proizvajalcih in pa malo prodajne cene približno za 15%, cene gostinskih storitev so se v poprečju zvišale kar za 22% — in zaradi splošnega naraščanja

Čas računov in bilanc

cen so se lanske ZIVLJENJSKI STROŠKI nasploh zvišali kar za 15,6%, od tega samo v minulem decembru približno za 1,3%!

No, naj bo to ne nič kaj razveseljive bilance splošnega porasta življenjskih stroškov in cen (ki so do nadaljnega še vedno „zamrznjene“ in tokrat, za čuda, dokaj uspešno) za sedaj dovolj — posvetimo se še nekaterim najbolj vidnim notranje-političnim in družbenim dogodkom v dneh minulega tedna. Ta ponedeljek so na seji pristojnih odborov republiške konference SZDL že razpravljali o predlogih za možne KANDIDATE za novega člana predsedstva republiške skupščine ter za predsednika republiškega izvršnega sveta, Izoblikovali so predlog, po katerem bi bila za člana skupščinskega predsedstva (torej za tistega člana, ki naj bi ga po novih določilih izvolili iz občinskih struktur) možna kandidata sedanjí predsednik občine Škofja Loka

Zdravko Krvinca in pa predsednik Izobraževalne skupnosti Trebnje Roman Ogrin. Po tem predlogu naj bi za funkcijo predsednika REPUBLIŠKEGA IZVRŠNEGA SVETA ponovno kandidiral Stane Kavčič.

Sredi prejšnjega tedna (minuli četrtek) je izvršni biro predsedstva ZKJ preučil aktivnost ZK pri izvajanju sklepov 21. seje predsedstva — ti sklepi so slej ko prej še vedno temeljni moto vsega našega notranje-političnega dogajanja in bodo, kajpak, to ostali še dolgo — ter je pri tem ocenil, da so dosedajni ukrepi in vse, kar je bilo v zvezi s sklepi 21. seje, prispevali k boljšemu političnemu položaju v državi. Ob pripravah za bližnjo 2. konferenco ZKJ bo treba izdelati VSESTRANSKO IN GLOBLJO ANALIZO o vzrokih, ki so pripeljali do tistega položaja v državi, ki je bilo o njem govora na 21. seji predsedstva ZKJ.

Minuli teden (v sredo) je republiški izvršni svet slednje tudi presekati gordijski vozeli, ki se je že precej časa zapletal v zvezi z integracijskim vprašanjem našega ELEKTROGOSPODARSTVA — pri čemer za osvežitev spomina samo omenimo, da so se naše elektrogospodarske organizacije z družbenim dogovorom zavezale, da bodo sklenile samoupravni sporazum o združenem delu in ustanovitvi združenega podjetja elektrogospodarstva Slovenije, vendar zaradi najrazličnejših partikularističnih težav nekaterih prizadetih podjetij do takšnega sporazuma doslej ni in ni moglo priti. Izvršni svet je s svojo odločitvijo, ki te navidezne probleme radikalno odpravlja (gre za to, kje naj bi bile posamezne službe združenega podjetja, kako bi bilo z žiro računom itd.), dosedanja pretekanja v zvezi s tem zaključil.

V začetku prejšnjega tedna (v torek) so bile podeljene tudi letošnje nagrade „Borisa Kraigherja“ — torej največje slovensko priznanje za izjemne dosežke trajnejšega pomena pri organizaciji in vodenju GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ. Te nagrade so letos dobili: Anton Debevec, direktor Industrije usnja Vrhnika, Marko Dernovšek, direktor matiborske Elektrokovine, Jože Knez, glavni direktor novomeškega lesnega kombinata Novoles in pa Vladimir Logar, generalni direktor združenega podjetja Iskra.

Kdo je odgovoren in kdo bo popravil svinjarijo, ki jo vidite na sliki in ki prikazuje, kakšen je leto in dan del obrežja ob Krki sredi Kostanjevice. Pa ne samo tega, takih „neskritih koticov“ je kar precej in zadnji čas bi že bil, da bi poklicali na odgovor vse tiste brezdušne nemarneže, ki mislijo, da delajo lahko ob Krki prav vse, kar se jim zljubi. (Foto: Joco Znicarišič)

Dolenjsko zimsko smučarsko središče Črmošnjice so letos z urejeno vlečnico še bolj zaživele. Kljub občutnemu pomanjkanju snega drugje na Dolenjskem je tam še vedno možna smuka, saj smučišča pod Gačami ne pokažejo tako kmalu rebra. Na sliki: vlečnica in smučišče. (Foto: S. D.)

V prostorih nekdanjega lesnega podjetja na Suhorju nad Metliko, ki je sedaj obrat Industrije motornih vozil iz Novega mesta, izdelujejo sklope za stanovanjske prikolice. Pode, stranice in strope zatem prepelejo v Novo mesto, kjer prikolice sestavljajo in dokončajo. (Foto: M. Vesel)

Več sto graditeljev hiš na Dolenjskem, v Beli krajini in v Posavju si je ob novem letu zaželelo le eno: da v letu 1972 cene gradbenemu materialu ne bi tako astronomsko rasle, kot so lani. Posnetek je iz novega naselja Čardak v Črnomlju. (Foto: R. Bačar)

100 enot banke

Ljubljanska banka, najmočnejša slovenska poslovna banka, ki zajema stanes bržkone že več kot štiri peline slovenskega bančnega potenciala, ima zdaj že več kot 100 poslovnih enot.

Potem ko se je tej banki sredi decembra pripojila Gorenjska kreditna banka, je bila kranjska 100. enota ljubljanske banke, z vsemi dosedanjimi podružnicami in ekspoziturnimi Gorenjske kreditne banke pa ima zdaj Ljubljanska banka 108 enot.

Kakor je znano, posluje Ljubljanska banka tudi na Dolenjskem: v trebanjski in sevniški občini po prijavitelj Celjske banke Ljubljanski, v Črnomaljski, kočevski in ribniški občini.

V štirih drugih dolenjskih občinah: novomeški, krški, metliški in v trebanjski, posluje Dolenjska banka in hranilnica, predstavniki gospodarstva in ustanovitelji te banke pa zavzemajo, naj bi se naprej ostala samostojna.

OTROCI VARČUJEJO
Pred kratkim so na vinski osnovni šoli uvedli novost: hranilno službo za otroke. Podružnica Ljubljanske banke v Črnomlju je preoblikovala 150 hranilnikov, kolikor je mladih varčevalcev. Otroci mečejo svoje drobce, enkrat v mesecu pa pridajo prihranke prečeti in jih vpisali v pravo hranilno knjižico. Čeprav vedo, da se ne bo nabralo veliko denarja, bo se za bančno službo na šoli odločili, in sicer iz vzgojnih namenov. Otroci bi radi navadili varčevanja, kar zdaj ves denar znosijo v trgovino za žvečilne gumije.

Kmetijski nasveti

Pretok plemeniti vino

Vsak vesten, dober kletar vino pozimi pretoči, ker s tem loči čisto vino od droži in drugih primesi, po potrebi pa s tem pijačo tudi prezrača. Zrak ob pravem času pospešuje zorenje vina, pospešuje izločanje beljakovinskih snovi in je zato potreben, predvsem mladim, še neumirjenim vinom.

Nemogoče je povprek za vsa vina reči, kdaj jih je treba pretakati. Če je vino zdravo in če ima v sebi normalno količino kisline, ga pretakamo kmalu po novem vinu, če pa ima bolezen ali napako, ga je treba čimprej pretočiti. Značilno je, da se mlada, lahka vina iz zdravega grozja ponavadi hitro čistijo, vina iz nagnitega grozja pa le počasi.

Ali je vino že obstojno, mu zrak škodi ali koristi, to ugotovimo s posebnim preizkusom. V čašo natočimo vino ter jo postavimo na sod in čakamo nekaj dni. Če vino porjavi, pomeni, da je oksidiralo in da mu zrak škoduje. Pretakati ga je treba tako, da ne pride v stik z zrakom. Tako vino potrebuje dobro zažveplan sod, ker je znano, da zveplo uničuje snov oksidazo, ki povzroča porjavenje.

Če postane prej čisto vino v kozarcu motno, pomeni, da se pod vplivom zraka izločajo beljakovinske snovi, kar je koristno. Vino lahko pretakamo na povsem preprost način s skafi, ker mu zrak ne škodi. Sodi, v katere točimo, naj bodo rahlo zažveplani, to pomeni, da porabimo eno žveplovo tablico na sod s prostornino 300 litrov.

Tretja možnost je, da vino v časi ostane čisto. Temu zrak ne škoduje, ne koristi. Pretočimo ga lahko s črpalko, kar je v večjih kletah tako in tako edinole smotrno, ali pa s skafi in drugimi podobnimi lesenimi posodami.

Naj na kraju še enkrat zabičamo, kako je s sodi. Po pretakanju je treba vse izpraznjene sode dobro pomiti, osušiti in zažveplati. Le tako bo posoda ostala zdrava in ne bo kvarila vina, ki bo kasneje prišlo vanjo. Enako kot za sode velja tudi za vso drugo pomožno posodo in orodje, ki ga uporabljamo kletar.

Inž. M. L.

Naj priznajo, da je zakon »papirnat«

Bomo imeli manj učiteljev?

Učitelji, ki decembra letos ne bo imel pedagoške akademije, bo moral pustiti svoj poklic, poučevati le honorarno ali pa se prekvalificirati. Takšna je, na kratko povedano, zahteva zakona, ki so ga očitno sprejeli „kabinetsko“, brez pravega upoštevanja življenjske resničnosti.

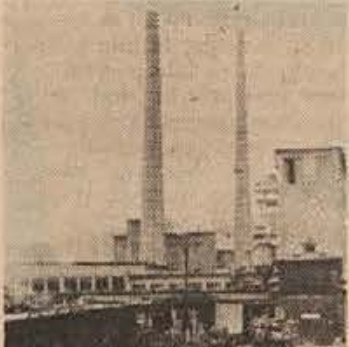
Ta pa je neizprosna. Učiteljski poklic dandanes ni tako cenjen, da bi mladi ljudje drli vanj. Z ukinitvijo učiteljskih, ki se je izkazala kot premagala, so se razmere še poslabšale in danes samo na območju novomeške organizacijske enote Zavoda za šolstvo manjka nič manj kot 38 učiteljev za razredni pouk. Podobno je tudi s predmetnimi učitelji. Pedagoška akademija še zdaleč ne more zadostiti vseh potreb.

Ostane le dopolnilno izobraževanje, v katero je bilo vloženih toliko upanja, pa vendarle ni dalo zelenih rezultatov. Studij ni bil dovolj prilagojen izrednim študentom, učitelji pa so bili po vrhu vsega preveč zapo-

sleni. V trebanjski občini, kjer je 56,8 odstotka delovnih mest nestrokovno zasedenih, je kar 37 učiteljev od skupno 107 poučevalo v minulem šolskem letu več kot 24 ur na teden – zamaj pomanjkanja učnih moči. Kako se naj torej učitelj loti študija, če je prezaposlen in če mu ni mogoče dati študijskega dopusta, da bi se lahko resno posvetil učenju?

Če vse to pretehtamo, je na dlani, da zakona ne bo mogoče spraviti v življenje. Če bi ga, se bo zgodilo le, da bodo v šolah še večje kadrovske zagate. Ob vsem tem bi bilo prav, da bi pristojni javno povedali, ali je zakon resno mišljen, zakaj učitelji se mora že zdaj odločiti, saj hoče vsakdo imeti varno prihodnost.

M. L.

Tudi domač denar v modernizacijo

Samostojni

Ne gre za vprašanje: ali imeti na Dolenjskem samostojno banko ali ne, pač pa le za to, kako delati, da bo domača banka kar najmočnejša.

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je ena izmed redkih slovenskih bank, ki so še obdržale samostojnost, večina drugih je šla pod okrilje ljubljanske banke. V gospodarstvu pa vedo povedati: veliko laže je poslovati, če imamo doma samostojno banko. Nobena skrivnost tudi ni, da je domača banka precej pripomogla k hitri rasti dolenjskega gospodarstva.

Ob novem zakonu o bankah ter o kreditnem in bančnem poslovanju se kajpak zastavlja vprašanje: kako obdržati cenzus, ki je potreben za

Sejmišča

BREŽICE

Na sobotnem sejmu v Brežicah je bilo naprodaj 647 mlajših in 37 starejših prašičev. Prodali so 610 živali, kupci pa so morali odšteti za kilogram žive teže mlajših prašičev po 15 dinarjev, za starejše pa 8,50 do 9 dinarjev za kilogram žive teže.

NOVO MESTO

V ponedeljek je bil v Novem mestu živalen prašičji in goveji sejem. Kupci so bili zvečne iz drugih občin, precej govedo so pokupili za zakol. Cene prašičev so ostale v glavnem nespremenjene, za govedo pa so cene malo višje kot prej. Naprodaj je bilo 728 prašičev, prodali pa so jih 539. Za mlajše prašiče so zahtevali 220 do 280 dinarjev, za starejše pa 290 do 500 dinarjev. Prignali so tudi 139 glav goveje živine, prodali pa so jih 82. Cene: volom na vago od 7,80 do 8,60 din za kilogram, za krave 6 do 7,50 in za junce in telice 7,50 do 8,30 din za kilogram.

samostojno poslovanje? Drži namreč to, da lahko odhod dveh ali treh najmočnejših ustanoviteljev domače banke pokoplje tudi njegovo samostojnost. Tako se je recimo zgodilo v Novi Gorici, kjer sta Meblo in Saloni potegnila s svojim odhodom in Ljubljano plaz, goriška banka pa se je priključila ljubljanski.

Na posvetih v štirih dolenjskih občinskih središčih so se gospodarstveniki izrekli za samostojnost Dolenjske banke in hranilnice. Pri tem ostaja jasno in razumljivo, da bodo zlasti večja podjetja še naprej sodelovala z dvema, tremi ali celo več bankami.

Koruza

V Sloveniji primanjkuje 150.000 ton koruze na leto. Primanjkljaja ni možno pokriti samo z nakupom v drugih republikah. Skoraj neizbežen je uvoz tega pridelka. To kajpak povečuje deficit v zunanjetrgovinski bilanci.

Neizbežno je izrabiti slovenska zemljišča in se pridružiti skupnim naporom za ozdravitev gospodarstva. Kmetijski inštitut Slovenije je predložil načrt najuspešnejšega pridelovanja koruze. S tem bo seznanil vse kmetijske delovne organizacije.

Gre za akcijo. Kmetijske organizacije naj bi poskrbele, da bo obdelana vsa zemlja, s tem pa bi pridobili nove površine za koruzo. Del površin bi pridobili, če bi nekoliko zmanjšali pridelovanje krompirja. Spominimo se leta 1971: pridelek krompirja je bil tolikšen, da so ga ponujali pod ceno.

Seveda bodo potrebni ukrepi za izboljšavo plodnosti tal: z izdatnim gnojenjem, dognovanjem in dobro obdelavo. Kmetijske organizacije imajo čez zimo dovolj časa, da se na to pripravijo.

M. S.

Med Metliko in Rosalnicami

Manj jam

Z novim letom je začel veljati republiški zakon, po katerem je upoštevana prekatgorizacija cest. Na območju celotne občine Metlika je 72 kilometrov javnih cest, od tega je

bilo do zdaj okrog 21 km občinskih, vse druge pa so bile republiške. Od vseh cest je asfaltirana le glavna cesta čez Gorjance in pa odsek od Gradca do Stranske vasi. Znano je, da so makadamske ceste v zelo slabem stanju, še bolj kot občinske pa so ljudje kritizirali slabo prevoznost republiških cest.

Po novem je občina dobila v oskrbo še 25 kilometrov cest, ki so bile doslej republiške. Gre za odsek Metlika-Božakovo, Svržaki-Radovica, Bušinja vas-Radovica, Jugorje-Maline in Metlika-Krvavčji vrh.

Z novimi pristojnostmi je občina dobila tudi nekaj več denarja od iztržka za goriva, zato se nadejajo, da se v letu 1972 ni bati slabših cest, temveč narobe. Občina bo denar smotrno porabila, razen tega bo uvedla nadzor nad popraviljem cest, za kar doslej ni bilo poskrbljeno.

Dogovorjeno pa je bilo, da bo za dva naslednja zimska meseca ostala cestna služba še pod skrbstvom Cestnega podjetja, ki ima več priprav za pluzenje snega.

R. B.

(Ne)poslušnost

Zamrzitev cen na Dolenjskem drži, kar kaže na veliko disciplino in spoštovanje zveznih odločitev. Ugotovitev pa velja zlasti za maloprodajno blago, ki je pod nenehnim nadzorom novomeških inšpektorjev. Ti tudi trdijo, da je na družbenem področju poslušnost celo zgledna.

Prav čudno pa bi bilo, če se v množici belih ovc ne bi skrila tudi kakšna črna ali kakšna garjava med zdravimi. Takle oves so tržni inšpektorji iz Novega mesta tudi odkrili: med zasebnimi gostilničarji v novomeški občini in v Beli krajini. Očitno se jim je zadelo, da je ukrep o „počivanju“ cen spet nekakšen lara-fari, pa so podražili vino.

Kristitelji se bodo morali zagovarjati pri sodniku za prekrške in plačati globo. Na svoji koži bodo čutili, da zamrzitev cen ni pravljica, ampak resna zadeva. In to bo dober pouk za druge, ki morda tudi že razmišljajo, kako bi na lastno pest odmrznili zvezni ukrep.

Inšpektorji trdijo, da so poskusi samovoljne odmrznitve zatrti. Pravijo, da bi ljudje (potrošniki), ki so zaradi podražitev najbolj prizadeti, takoj sporočili, če bi se kdo prežgodaj šel odjugo. – (Za nam na inšpekcijski službi niso hoteli izdati imen prvih kršiteljev.)

»Vredno je zapisati...«

Prejšnji terek je direktor straškega lesnega kombinata Novoles Jože Knez dobil najvišje slovensko priznanje v gospodarstvu, Kraigherjevo nagrado. Podobno sta bila v prejšnjih letih nagrada tudi direktorja IMV Jurij Levčičnik in sevniške Lisce Vinko Božič.

To pa je gotovo veliko priznanje ne le posameznikom, pač pa dolenjskim podjetjem in vsemu dolenjskemu gospodarstvu sploh. V dolenjskih občinah se zdaj leta močno krepi gospodarstvo, njegova hitra rast pa utrijuje posamezne kolektive,

Napredek

da so največji med njimi postali že slovensko in jugoslovansko pomembni. Ta ugotovitev drži, naj gre za seštevane vrednosti proizvodnje, za primerjavo števil med enim in drugim letom, za povečanje in že tudi absolutno vrednost izvoza in tudi za kvaliteto dela.

Novoteks, Beti, Lisca ali Jutranjka so v svetu tekstila priznane tovarne na jugoslovanskem trgu; straški Novoles je drugi slovenski izvoznik v lesni industriji, tovarna zdravil Krka je znana tudi že zunaj naših meja, krški „Djuro Salaj“ ima v načrtu, da bo z nekaterimi vrstami papirja kril vse jugoslovanske potrebe, IMV pa se je iz izvozom prikolic že tako uveljavila, da je na primer na Švedskem na prvem mestu (pred Angleži in drugimi velikimi proizvajalci), hkrati pa bo že letos prvo dolenjsko podjetje, čigar skupna vrednost proizvodnje bo preseгла eno milijardo dinarjev; tak proizvodni načrt so si namreč v podjetju zastavili za to leto.

V letošnjem usodnem letu, ki bi nujno moralo prinesiti mnogo ostrije pogoje za gospodarjenje, bodo pač lahko ostali samo čvrsti in dobri. Na Dolenjskem se lahko pohvalimo, da je slabih zelo malo; tako kažejo tudi najrazličnejše analize statističnih služb ali SDK.

»Brez ‚Dolenjca‘: kot brez žlice v hiši!«

Da se kaj takega ne bi zgodilo, so 15. decembra 1943 deželni svetnik brežiškega okrožja poslali za okrepitev stalne posadke na pomoč 3. četo 649. bataljona iz 18. polka deželnih strelcev. Njihova naloga je bila, da takoj po prihodu zavarujejo posamezne ceste, ki vodijo s severne strani proti Brežicam; to so dohodi iz smeri Zdole, Sromlje, Pišec. Del 3. čete so že 16. 12. sodelovali v popoldanski borbi v Pavlovi vasi. Nato je sovražnik z naglico zapiral cestno omrežje v krogu Podseda - Rajhenburg - Brežice - Bizeljsko - Šempeter - Kozje. Zaporo je napravil okupator z namenom, da bi kozjanskim borcem preprečil morebitni umik v smeri Bohorja ali v kako drugo smer zunaj tega obroča.

Po sovražnikovi zamisli je bilo torej treba za vsako ceto zadržati Kozjansko četo znotraj kroga navedenega cestnega omrežja. Ta zapora naj bi trajala tako dolgo, dokler ne bi okupator zbral dovolj enot na izhodiščnih mestih za napad iz več strani, da bi kot v pajkovi mreži obkolil borce Kozjanske čete na vrhu Drenovec (kota 548 in 655).

Za zaporo kroga navedenega cestnega omrežja, ki je bila izvršena 16. 12. 1943 ob 24. uri, je sovražnik uporabil: razpoložljivo žandarmerijo okrožja Brežice, vermašt, 611. bataljon (že prej je sodeloval v akciji „snežni metež“ na Pohorju od 6. do 10. decembra) in 649. bataljon iz 18. polka deželnih strelcev.

Podrobne operativne naloge 649. bataljona so vidne iz njegovega vojnega dnevnika, kjer beremo: „Da bi onemogočili banditom preboj, bomo angažirali 2. vod 3. čete pri Bizeljskem, 1. četo na cesti Rajhenburg - Šempeter in Sp. Trebič, 4. četo pri Koprivnici. Odsek ceste zahodno od Koprivnice bo zaprla policija, južno od Pišec pa položaje zapirata 1. vod 3. čete in orožništvo. Lovski odred granicarjev bo zaprl Frankensland. Ob 24. uri morajo biti vse ceste zaprte. Ob zori pa bodo letala z letališča v Cerkljah ogledovala teren.“

Spominjam se, da so bila izvidniška letala nekaj dni zelo aktivna na črti Zdole - Sromlje - Drenovec - Pavlova vas in Pišec.

Iz odlomka tega vojnega dnevnika vidimo, kako zelo je 25. borcev Kozjanske čete zaposlilo sovražnika in kakšne varnostne ukrepe je predvidel, da bi onemogočil umik Kozjanske čete na Bohor ali pa nenadni napad na katero izmed postojank v okolici Brežic. Končni in najvažnejši sovražnikov namen pa je bil, zadržati četo do predvidenega usodnega dne v širšem območju Drenovca. Toda oglejmo si, kaj se je tiste dni dogajalo v partizanskih

Doklej igračkanje

(Nadaljevanje s 1. str.)

pravi, da bo v primeru pozitivne ocene njegovo delo in ravnanje pozitivno. S tem je postalo jasno, da pomeni referendum v „Jutranjki“ politično manifestacijo kot priznanje za nekaj, kar je bilo ohajeno zunaj kolektiva.

Tovariš Štinec je referendum označil kot farso in kot obliko nadaljnega manipuliranja z mladim kolektivom, ki je zaveden z lažnimi krilaticami. Po Štinec so se namreč širile vesti, da je tovarna pred razsulo, da je direktor pri tujih partnerjih dosegel odpoved pogodb za naročila, surovine itd. Tovariš Štinec se je vprašal, kakšno sploh je tako samoupravljanje, ki lahko propade zaradi odhoda enega človeka? Kritično je ocenil pomamljivo enotnost v občini, ki je tudi lahko vivala pogum za samovoljo posameznikov.

Cerprav so na seji ocenili referendum za povsem odveč, kar so zatem tudi poskušali razložiti v „Jutranjki“ na razširjeni seji DS še isti večer, so organi upravljanja v tovarni ostali pri svoji odločitvi. Spremenili so le vprašanje referenduma: „Ali je DS ravnal prav, ko ni sprejel direktorjevega odstopa.“

Pred referendmom je informativna služba RSS izdala poseben letak: „DELA VKE IN DELAVCI JUTRANJKE“, v katerem jih seznanja z odklonilnim stališčem predsedstva RSS do predloga o minulnem delu. V njem navaja, da bo zaradi nizkih OD v „Jutranjki“ morala razpravljati občinska skupščina; poglavitna naloga sindikalne organizacije v kolektivu je uresničevanje samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka.

Tovariš Štinec je v razpravi med drugim še dejal, da je direktor Vehovar tisti, ki s svojim ravnanjem ogroža obstoj delavcev v podjetju. Če se je odločil za pot iz tovarne, naj gre, čeprav nima ZK nič proti dobrim direktorjem. Tako kot vse drugo pa je tudi vprašanje odhoda skuhal direktor sam.

A. ŽELEZNIK

enotah na Kozjanskem in v Hrvaškem Zagorju.

Skupne borbe Kozjancev in Zagorcev na Kozjanskem

Iz ohranjenih dokumentov je vidno, da je glavni štab NOV in PO Slovenije vzpostavil zvezo s štabom II. operativne cone Hrvaške preko glavnega štaba NOV in PO Hrvaške. Štab II. operativne cone Hrvaške je bil s podrejenimi enotami odgovoren za vojne operacije na območju Hrvaškega Zagorja, Moslavine in Zumberka. Za potrebno skupno sodelovanje v bojih na mejnem področju Hrvaškega Zagorja in Stajerske, posebno v dolini reke Sotle na kozjansko-stajerski strani, je štab II. operativne cone prejel konkretna navodila od glavnega štaba Hrvaške v prvi polovici septembra 1943.

Na Kozjanskem in v ostalih predelih Stajerske je okupator z različnimi ukrepi dokaj uspešno onemogočil razvoj številčno večjih operativnih partizanskih enot. Številčno stanje v kozjanskih partizanskih enotah je bilo vse do konca 1943. leta od 10 do 30 borcev. Dosti boljše ni bilo tudi v drugih partizanskih enotah v severni in severovzhodni Stajerski. V sosednji Hrvaški pa je bilo na področju II. operativne cone že decembra 1943 okoli devet tisoč partizanov v naslednjih enotah: XXVIII. divizija z okoli 3.300 borci v treh brigadah po 1.000 borcev, v petih partizanskih odredih po 500 borcev in v diverzantskem bataljonu približno 300 borcev.

Zakaj sodelovanje?

Glavni štab Slovenije je 16. septembra 1943 sporočil štabu II. operativne cone Hrvaške, da namerava v kratkem preko področja, kjer operirajo njegove enote, poslati na Stajersko večjo slovensko operativno enoto. To se je sicer uresničilo šele s pohodom XIV. slovenske divizije v začetku 1944. leta.

Štab II. operativne cone Hrvaške

je 25. septembra 1943 odgovoril glavnemu štabu Slovenije, da si že dolgo želijo skupnih akcij ob soteski meji v Hrvaški Zagorju in na Stajerskem. Akcije naj bi izvajali tam, kjer bi se pokazale politično in strateško najbolj potrebne. V sporočilu je navedeno še to, kakšne varnostne ukrepe bodo zagotovili že pred pohodom in med njim.

Štab II. operativne cone Hrvaške, ki se je v začetku 1944 oremi-

noval v X. Zagrebški korpus, je novembra 1943 izdal komandi Zagorskega partizanskega odreda nalog, naj decembra 1943 pošlje na območje Kozjanskega svoj prvi bataljon. Prek Sotle naj bi prešlo okoli 120 borcev, ki bi skupaj s Kozjansko četo izvajali akcije v jugovzhodnem delu Kozjanskega.

(SE NADALJUJE)

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

»NOVOTEHNA«, Trgovsko podjetje, NOVO MESTO

objavlja
prosta delovna mesta

3 TRGOVSKIH POMOČNIKOV

za prodajalne v Novem mestu.

Moški kandidati morajo imeti dokončano poklicno šolo za delavce v trgovini železniško-tehnične stroke. Osebnih dohodki so določeni po pravilniku podjetja. Pismene ponudbe naj pošljejo kandidati splošnemu sektorju podjetja do 15. 2. 1972.

Razpisna komisija za imenovanje direktorja

Centra za vzdrževanje in gradnjo športnih objektov v Kočevju

razpisuje

prosta delovna mesta

DIREKTORJA

Centra za vzdrževanje in gradnjo športnih objektov v Kočevju.

Pogoji:

srednja izobrazba ekonomske stroke ali ustrezná izobrazba v telesnovzgojni stroki in pet let delovnih izkušenj, od tega vsaj dve leti na vodilnih mestih. Prednost imajo tisti, ki so že upravljali s športnimi objekti in igrišči.

Zavod s stanovanjem ne razpolaga.

Osebnih dohodkov se določijo po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov zavoda.

Kandidati naj vložijo svoje vloge v upravi centra v Domu telesne kulture, 61330 Kočevje v 8 (osmih) dneh po objavi razpisa.

Vloge je potrebno priložiti ustrezne dokumente, iz katerih je razvidno, da kandidat izpolnjuje pogoje razpisa.

Oddelek za gospodarstvo in finance občinske skupščine Trebnje

razpisuje

JAVNI NATEČAJ

za oddajo stavbnih zemljišč za gradnjo v kompleksu »Pavlinov hrib« v Trebnjem in del kompleksa v Starem trgu - obrtniška cona

I. Na javnem natečaju, ki bo 28. januarja 1972 ob 9. uri v sejni sobi občinske skupščine Trebnje, bo oddanih za gradnjo stanovanjskih hiš 17 stavbnih parcel v stanovanjskem kompleksu »Pavlinov hrib«, vse k.o. Trebnje, in sicer:

a) za gradnjo visokopritličnih stanovanjskih hiš:

1. parc. št. 133/1 v velikosti 798 m²
2. parc. št. 133/2 v velikosti 971 m²
3. parc. št. 132/5 v velikosti 715 m²
4. parc. št. 132/4 v velikosti 721 m²
5. parc. št. 134/2 v velikosti 1060 m²
6. parc. št. 132/1 v velikosti 532 m²
7. parc. št. 132/3 v velikosti 514 m²

b) za gradnjo paviljonsko-atrjskih hiš

1. parc. št. 140/8 v velikosti 863 m²
2. parc. št. 140/7 v velikosti 655 m²
3. parc. št. 140/10 v velikosti 809 m²
4. parc. št. 139/6 v velikosti 776 m²
5. parc. št. 140/11 v velikosti 812 m²
6. parc. št. 139/5 v velikosti 984 m²
7. parc. št. 140/12 v velikosti 951 m²
8. parc. št. 139/3 v velikosti 720 m²
9. parc. št. 139/4 v velikosti 741 m²
10. parc. št. 140/13 v velikosti 1003 m²

Pogoji natečaja:

1. Izključna višina odškodnine za stavbno zemljišče znaša 10,00 din za m²
2. Komunalni prispevek na lokacijo znaša 24.000,00 dinarjev; od tega plačljivo 12.000,00 din ob podpisu pogodbe, preostali znesek pa lahko do 1. 2. 1973 s pribitkom rednih 8-odstotnih obresti.
3. Varščina znaša 3000,00 din.

II. Na javnem natečaju, ki bo 28. januarja 1972 ob 13. uri v sejni sobi občinske skupščine Trebnje, bo oddanih za gradnjo obrtno-stanovanjskih hiš 12 stavbnih parcel v kompleksu »Stari trg - obrtniška cona«, vse k.o. Trebnje, in sicer:

1. parc. št. 506/3 v velikosti 1454 m²
2. parc. št. 516/2 v velikosti 1343 m²
3. parc. št. 519/3 v velikosti 909 m²
4. parc. št. 521/2 v velikosti 889 m²
5. parc. št. 523/2 v velikosti 838 m²
6. parc. št. 523/3 v velikosti 966 m²
7. parc. št. 523/4 v velikosti 1253 m²
8. parc. št. 516/3 v velikosti 1209 m²
9. parc. št. 519/4 v velikosti 1769 m²
10. parc. št. 521/3 v velikosti 1741 m²
11. parc. št. 523/6 v velikosti 1361 m²
12. parc. št. 523/5 v velikosti 1352 m²

Pogoji natečaja:

1. Izključna višina odškodnine za stavbno zemljišče znaša 10,00 din za m².
2. Komunalni prispevek na lokacijo znaša 31.000,00 dinarjev; od tega plačljivo takoj 16.000,00 din, preostali znesek po ponudbi pa lahko do 1. 2. 1973 s pribitkom 8-odst. rednih obresti.
3. Varščina znaša 4.500,00 din.

III. Udeleženci javnega natečaja morajo vložiti pismene ponudbe do 28. 1. 1972 vključno do 8. ure zjutraj v zapečatenih ovojnica z navedbo »javni natečaj« in pripisom kompleksa. Pismeni ponudbi je treba priložiti odrezek o vplačani varščini in kolek za 1,00 din upravne takse. Varščina se nakazuje na račun 521-697-17 občinske skupščine Trebnje. Udeležencem, ki ne bodo uspeli na javnem natečaju, se varščina vrne. Na javnem natečaju se lahko podajo višje ponudbe in je dokončna ponudba najugodnejša.

Odškodnina za stavbno zemljišče, ki se ugotovi na javnem natečaju, se poravnava ob vročitvi akta o dodelitvi. Vse parcele so zamejšene z betonskimi mejniki in si jih interese lahko ogledajo na terenu. Vse podrobnejše informacije z vpogledom zazidalnega načrta dobe zainteresirani vsak uradni dan od 8.-12. ure na oddelku za gospodarstvo in finance Obs Trebnje, soba št. 26/II. Številka: 485-01/72-3

Datum: 6. 1. 1972

ODELEK ZA GOSPODARSTVO IN FINANCE OBS TREBNJE

RAZPRODAJA ZIMSKE KONFEKCIJE IN OBUTVE

blagovnica
nama
kočevje

od 10. januarja do 22. februarja 1972

30 - 50 % ZNIŽANJE
PRODAJNIH CEN

Nama

VAM V RAZPRODAJI NUDI

IZREDNO UGODEN NAKUP
KVALITETNIH IN MODNIH MOŠKIH,
ŽENSKIH IN OTROŠKIH PLAŠČEV
ter MOŠKIH in ŽENSKIH ČEVLJEV
PO IZDATNO ZNIŽANIH CENAH.

Blagovnica je odprta:

- samopostrežba, kovinsko-tehnični in galanterijski oddelek od 7. do 19. ure
- metraža in perilo, konfekcija in obutev ter poljšstvo - oprema od 8. do 19. ure
- RESTAVRACIJA je odprta od 7. ure do 21.30, ob nedeljah in praznikih pa od 8. ure do 21.30.

Pričakujemo vas v naši Blagovnici v Kočevju, ki je bogato založena z raznim blagom.

kultura in izobra- ževanje

OTROSKI SVET
VABL:

Še tri mesece

Razstava v Kostanjevici: do konca marca

Od zanimaja obiskovalcev živi likovna prireditev in najlepši primer za to je razstava II. grafičnega bienala jugoslovanskih pionirjev v Kostanjevici, ki je bila odprta 30. oktobra.

Od trenutka, ko je umetnostni kritik Marjan Tršar z dvorišča Lamutovega likovnega salona pri festivalnem ognju, ki ga je prižgal pokrovitelj France Mihelič, povabil na ogled „devete dežele otroške domišljije“, so se v tem kostanjevskem salonu umetnosti zvrstili tisoči.

Kaj je v teh približno 140 delih, ki so nastala pod mentorstvom likovnih učiteljev v osnovnih šolah po vsej Jugoslaviji, da so zamakala toliko ljudi? Je to neposrednost, nezumetničenost, preprostost, prisrčna okornost, v kateri se zna izpovedovati samo otrok? Bržkone prav to. Zato obiskovalčevo oko ni utrujeno, zato se njegovo dojetje tega sveta ne more podvreči najrazličnejšim „izomom“, ki strašijo po razstaviščih.

Novi obiskovalci prihajajo: šolarji, mladina, odrasli, izobraženci, tudi kmetje. Vrata Lamutovega likovnega salona bodo zato odprta na stežaj še vse do konca marca.

Dober glas o razstavi se je razširil tja do Skopja. Ime Kostanjevice izgovarjajo z največjim spoštovanjem in velika mesta so se priglasila, da bi rada to razstavo vsaj za nekaj tednov pokazala svojemu občinstvu. I. Z.

Jutri obvezno za Jerebovce

V rdečem kotičku v hiši občinske skupščine v Novem mestu bo jutri ob 17. uri občni zbor DPD Svoboda „Dušan Jereb“. Na njem bodo naznanili novo razvojno pot društva, ki je včasih slovelo, v zadnjih letih pa životarilo, čeprav ni možno trditi, da je zamrla tudi vsa dejavnost. Za novo oživetje in rast bo skrbelo jutri izvoljeno novo vodstvo, sestavljeno iz vseh kulturnih skupin, ki delajo v mestu. Novo je tudi, da bi k društvu pripojili amatersko gledališče in režiserja, ki sta bila do zdaj organizacijsko vezana na Zavod za kulturno dejavnost. Prav tako naj bi v okviru društva delala mestna godba.

Mali kulturni barometer

GIMNAZIJSKI ZBORNIK IZŠEL – Zbornik ob 225-letnici novomeške gimnazije je te dni naposled izšel. Izid se je zakasnil zaradi tiskarne ČZP Delo, saj so prve izvede nastinili že oktobra. Zbornik piše o nastanku in razvoju gimnazije skozi stoletja, dober del prostora pa je odmerjen razvoju revolucionarne misli v vrstah profesorjev in dijakov. Izčrpani so tudi prispevki o pomembnih ljudeh (literatih in drugih kulturnih delavcih), ki so delovali na gimnaziji kot profesorji in dijaki.

JUTRI INTERNI NASTOP – Učenci glasbene šole Marjana Kozine v Novem mestu bodo jutri sodelovali na internem nastopu, ki je obvezen za vse. Najboljši bodo sodelovali na javni prireditvi glasbene šole, ki je predvidena za 19. januar. Prvi interni nastop novomeške glasbene šole v tem šolskem letu je bil 10. decembra.

„UTRINKI“ – Šesta številka glasila „Utrinki“, ki ga izdajajo na osnovni šoli „Katja Rupena“ v Novem mestu, je posvečena 30-letnici vstaje jugoslovanskih narodov. Številka je izšla v 350 izvodih. Glasilo urejajo: Mojca Luzar, Metka Klemenčič, Gorazd Papič, Borut Tavčar in Marina Reba, mentorica je prof. Sonja Čujnik, za likovno opremo pa skrbi predm. učitelj Ana Blažič.

ZAMUJEN KONCERT – Odbor Glasbene mladine obljublja, da bo otroški zbor glasbene šole Franca Šturma iz Ljubljane gostoval v Novem mestu ob koncu januarja – pred zimskimi počitnicami. Za šolske pevske zbornice iz novomeške in trebanjske občine bo to brezplačna prireditev.

USPEH RAZSTAVE – Razstavo del udeležencev prve slikarske kolonije v dolini Krke so prejšnji teden razdri. Odprta je bila od začetka decembra, v mesecu dni pa si jo je ogledalo nekaj tisoč ljudi. Med naj-

Igor Torkar: SOTESKA, pastel 1971 – Z razstave „Mlini ob Krki“ v Dolenjski galeriji, ki je bila odprta do novega leta

Obnova se draži, denarja pa ni

Kulturne domove in dvorane v novomeški občini bi lahko uredili, če bi oškrnili obnovo gradov – Skrb za te kulturnozgodovinske spomenike bi morali vsaj delno prenesti na republiko

Kot rosa opoldne je stara ta pesem: kulturni domovi niso urejeni, dvorane propadajo. Utrujajoče škriplje pripev kot z obrabljene plošče: ni denarja (ni posluha?).

Skupino, ki jo je poslala po občini novomeška Zveza kulturno-prosvetnih organizacij, ni odkrila Amerike. Na mizo je položila ugotovitev z grenkim priokusom: zdaj, ko je dinar devalviran in so stroški vsak dan večji, bi bile za domove potrebne večje denarja. Milijoni – teh pa ni! Franc Kirn, eden od članov te skupine, je pribil, da bi samo za dom na Otočcu potrebovali 20.000 din. Ni upanja, da ta denar bo, ker je preveč takih in še slabih domov in kulturnih dvoran. Denar bi bil, trdi Kirn, če bi delno opustili ali prenesli na druga pleča obnovo gradov.

Vlagati denar v mrtve zidove porušeni gradov – to je po njegovem nekaj takega kot polniti sod brez dna. Čim več milijonov gre, tem manj se pozna. Gradovi so nenasitno žrelo, ki bi ga mogli zamašiti komaj z milijardami. Nihče ni proti obnovi gradov: to so naši kulturnozgodovinski spomeniki, priče naše preteklosti. Vprašanje pa je, ali so gradovi res samo novomeška zadeva, ali niso v enaki meri tudi splošno slovenska last? Če pa je tako, ali se mora potem res vse breme zgrniti nad blagajno novomeškega proračuna? Tako se vprašuje Kirn, njegovega prepričanja so nešteti, in nesmiselno bi bilo, če temu prepričanju ne bi pritrdili.

marljivejšimi obiskovalci so bili učenci novomeških in okoliških šol. Veliko razstavljenih del so prodali. Razstavo je slovenska javnost ugodno sprejela, dobre ocene pa je prejela tudi od kritikov.

„VESELI LAMPIJONČEK“ – Zanimivo prireditev so imeli v vavtovaški osnovni šoli ob novem letu. Pod naslovom „Veseli lampijonček“ so pripovedovali krajevne lazi, se pomerili v točnih spretnostih in prepevali. Hvaležni poslušalci so prisluhnili lanskoletni zmagovalki s „Slovenske popevke“ – pesmi „Trideset let“.

Od decembra do januarja bo v lutkovni dvorani Šeskevega doma v Kočevju več predstav igrice „Meh za smeh“, ki so jo nastudirali pod vodstvom Matije Glada in Olge Lenac člani lutkovnega krožka osnovne šole Kočevje. (Foto: J. Prime)

Kulturni domovi so – v nasprotju z gradovi – sestavina žive potrebne kulturno-prosvetne tvornosti. Drugače povedano: tisti nujni prostor, v katerem se človek duhovno bistri in plemeniti svoja spoznanja. Zato bi bilo neodpustljivo, če jim ne bi hoteli priznati prostora pod soncem: če ne bi hoteli spregledati, da so potrebni popravil, ureditve.

Možnosti za boljše čase domov se kažejo med izbiro: ali denar za gradove in se sprijazniti s tem, da ti spomeniki še dolgo ne bodo vrnjeni v njihovo prvotno stanje, ali denar za domove in kulturne dvorane ter s tem podpreti tudi sodobnemu človeku nujno kulturno-prosvetno snovanje. I. ZORAN

NA VRSTI JE REFORMA GIMNAZIJE

Kateri kažipot je pravi?

Gimnazijsko vzgojno-izobraževalno delo je treba spremeniti – Kako, bodo povedali v razpravi o predlogu za šolstvo – Dolenjske gimnazije: za stališča skupnosti gimnazij

Na Dolenjskem je že slišati prve pripombe na predlog republiškega Zavoda za šolstvo, da bi v Sloveniji vsebinsko in organizacijsko spremenili gimnazijsko vzgojno-izobraževalno dejavnost. Pri tem se pretežno opirajo na stališča, ki jih je za javnost izrekla skupnost gimnazij – ta pa v vsem podpira pobudo Zavoda za šolstvo.

Gimnazija je pri nas edina srednja šola, ki je v razvoju najmanj napredovala. Očitki za to gredo v precejšnji meri na račun celotne družbe: dovolila je, da so se umetno ustvarili predsodki, ki so občutno zavirali nast gimnazijskega vzgojno-izobraževalne dela. Dejstvo je, da na gimnaziji – katerokoli že pogledamo – delajo po istih učnih načrtih in predmetnikih kot pred osmimi leti. Zakaj? Trdijo, da se ni za to zanimal nihče od pristojnih, predvsem pa ni bilo zunanjih vplivov.

Spremembe so potrebne takoj, če naj bi dosegli, da bo gimnazija res dobra in ustrežna pripravljavnica za nadaljevanje šolanja na višjih in visokih ustanovah. Svojo oceno, ki naj bi bila kažipot gimnaziji v razvoju, bi morali izreči tako strokovni organi kot šole, na katerih maturanti nadaljujejo študije. Družba naj bi povedala, ali je pripravljena podpreti

Katera generacija bo prva prestopila prag reformirane gimnazije? (Foto: I. Zoran)

prizadevanja, da bi se gimnazija znebila starih in preživelih delovnih in organizacijskih oblik. Zato je nujno, da o predlogu Zavoda za šolstvo presoja čim širši krog pristojnih in poklicnih, ker bo le tako možno gimnazijskemu razvoju začrtati dolgoročno razvojno pot.

V čem mora gimnazija napredovati, da bo njeno vsebinsko in organizacijsko delo ustrežnejše in v skladu s sodobnimi izobraževalnimi tokovi ter časom? Sani gimnazijski učitelji so pred leti ugotovili: da so dijaki preobremenjeni, da so predmetniki razdrobljeni, učni načrt pa prenatrpan, da dijaki nimajo možnosti, da bi se v gimnazijskih letih utrjevali znanje v snovi, ki jih je najbolj zanimala in kar so želeli študirati na univerzi.

Pri vsem tem je treba poudariti, da gimnazija edina med srednjimi šolami mladine ne vzgaja neposredno za poklice, ampak ji daje splošno in potrebno osnovo za nadaljnji študij. Zato bi morali v razpravi o predlogu Zavoda za šolstvo predvsem reči, kaj odpraviti in dopolniti oziroma kaj spremeniti in izboljšati, da bo to res taka pripravljavnica za višje in visoke šole, kot si jo vsi zamašljajo. I. ZORAN

Komisija za volitve in imenovanja

OBČINSKE SKUPŠČINE METLIKA

razpisuje

prsto delovno mesto

občinskega sodnika za prekrške občine Metlika

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- dokončana pravna fakulteta s pravosodnim izpitom ali izpitom sodnika za prekrške in
- eno leto ustreznih delovnih izkušenj.

Prošnje, kolkovane z 1 din državne takse, naj kandidati pošljejo do 30. 1. 1972 komisiji za volitve in imenovanja ObS Metlika.

Center poklicnih šol DU »Jože Šesko«, Kočevje

razpisuje

prsto delovno mesto

učitelja praktičnega pouka za pletilje

Pogoji:

poklicna šola pletilske stroke, ustrežna tehnična ali delovodska šola in 5 let prakse.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa.

Stanovanja: ni.

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE

AGRARIA, Brežice

razglašja prsto delovno mesto

ADMINISTRATORJA

v delovni enoti Vrtnarija Catež – komerciala

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še te:

- srednja ekonomska šola ali KD trgovske stroke,
- nastop 1. 2. 1972,
- osebni dohodek po pravilniku o OD podjetja,
- stanovanje ni zagotovljeno.

Pismene ponudbe je treba poslati upravi podjetja najpozneje do 25. 1. 1972.

Svet delovne skupnosti

UPRAVE ObS METLIKA

razpisuje

prsto delovno mesto

STROJEPISKE

V UPRAVI OBČINSKE SKUPŠČINE METLIKA

Poleg splošnih pogojev mora kandidatka izpolnjevati še naslednje pogoje:

- zaželen je 2-letni strojepisni tečaj in eno leto ustreznih izkušenj.

Kandidati naj vložijo prošnje, kolkovane z 1 din, na tajništvo ObS Metlika do 25. 1. 1972.

Samsko stanovanje zagotovljeno.

Podjetje za ptt promet Ljubljana

DELOVNA ENOTA LJUBLJANA 2

TRG OF 15

zaposti

● več DELAVCEV za izmenjavo sklepov in paketov ter spremstvo avtofurgonov

Pogoji:

Končana osemletka, da je kandidat zdrav in fizično sposoben za težja dela.

Poskusno delo traja 3 mesece.

Samsko stanovanje je zagotovljeno.

Interesenti naj se zglase osebno v kadrovski službi pri Delovni enoti Ljubljana 2, Trg OF 5, Ljubljana, v dopoldanskem času.

SOP – specializirano podjetje za industrijsko opremo, Krško

razpisuje

prsto delovno mesto

REFERENTA

za obračun storitvene dejavnosti

Pogoji:

gradbena ali ekonomska srednja šola.

Prednost imajo kandidati s prakso.

Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov v roku 15 dni po objavi.

Hribovske otroke, ki obiskujejo osnovno šolo Otočec, je ob koncu leta razveselil dedek Mraz z novim šolskim avtobusom. S tem je 80 učencem skrajšana in olajšana pot v šolo. Na sliki: nasmejani mladi potniki. (Foto: S. Dokl)

GRM - Na novomeški osnovni šoli Grm bo v kratkem začel delati lutkarski krožek. Led so prebrali prosvetni delavci, ki so ob novem letu pripravili priklupno lutkovno igrico, ki je počela velik uspeh.

NOVO MESTO - Vodstvo mladinskega kluba v Novem mestu se je znašlo v velikih težavah. Namesto, da bi dobili podporo pri razširjanju svojega programa, so pred dnevi v "Filteru 58" doživeli ostro kritiko, ki jim je mladi voljo (S. R.)

OTOČEC - Učenci na osnovni šoli radi segajo po knjigah; največ berejo za obvezno čtivo. Tako je povedala knjižničarka tovarišica Jožica Bino. (V. V.)

NOVO MESTO - Odbor mladinskega kluba Novo mesto se zahvaljuje delovnemu kolektivu Novoteksa, Gorjancev iz Straže in Roga za materialno pomoč, ki so jo nudili mladim pri organizaciji silvestrovanja. (M. K.)

ŠKOCJAN - Društvo prijateljev mladine v Škocjanu je delavno in ima svoj delovni program. Zlasti pogrešajo večjo povezavo z občinskimi organizacijami društev prijateljev mladine. (K. V.)

Rast šolskih glasil

Skoraj na vseh osnovnih šolah na Dolenjskem izdajajo svoja šolska glasila

Menda bi že težko našli večjo osnovno šolo na Dolenjskem, ki še nima svojega šolskega glasila. V zadnjih letih so izredno zaživeli literarni krožki, ki tudi pripravljajo in izdajajo svoje časopise. V njih sodelujejo prosvetni delavci kot mentorji, v glavnem pa so uredniški odbori sestavljeni iz učencev, ki imajo veselje do pisanja, urejanja in oblikovanja glasil.

Razumljivo, da se pozna, kje imajo že večje izkušnje in kje manjše. Nekatera glasila izhajajo že šesto

Seminarji za mladince

Republiška konferenca ZMS bo 15. in 16. januarja organizirala v Čateških Toplicah dva seminarja, katera se bodo udeležili predsedniki komisij za družbeno-ekonomske odnose in udeleženci mladinske "Akcije 75" ter mladi kmetovalci.

Obisk Živka Pregla

Minuli petek je mladinske aktivne v novomeški občini obiskal predsednik republiške konference ZMS Živko Pregl. Najprej je obiskal tovarniški aktiv mladine v Novolesu in se zanimal za njegovo dejavnost. V Straži je nato obiskal še mladinski klub. V Novem mestu pa je imel razgovor z mladinskim odborom na ekonomski srednji šoli, na katerem so sodelovali tudi predsedniki drugih srednjih šol.

Predsednika je najbolj zanimala dejavnost občinske konference ZMS oziroma sodelovanje te z mladinskimi aktivni na šolah in v delovnih organizacijah.

leto. Tako so preživela tako imenovano otroško dobo in so res peštra in kakovostna. Veliko prednost imajo tudi na tistih šolah, kjer so dobri mladi ilustratorji. Zato so njihovi izdelki precej boljši od drugih, kjer mladih risarjev ni.

O pomenu šolskih glasil ni treba posebej govoriti. Mladi se navajajo na pisanje in si pri tem bistrijo kritičnost do vsega, kar se dogaja okrog njih. Oblikujejo si tudi čut za opazovanje, kar je za mlade ljudi še kako priporočljivo.

Glasila imajo tudi veliko praktično vrednost. V njih so zabeleženi vsi važnejši dogodki na šolah, pripetki pa tudi odkrivajo nadarjenost posameznih učencev. Torej so glasila res nekakšne kronike dejavnosti na naših šolah, ki se je zlasti v zadnjih letih lepo razvijala. Veliko zaslug za vse to gre prosvetnim delavcem, ki žrtvujejo veliko svojega prostega časa, da otroci poleg obveznega izobraževanja razvijajo tudi svoje druge sposobnosti. O. D.

ŠKOCJAN - Na osnovni šoli v Škocjanu že več let izdajajo šolsko glasilo "Škocjanske novice". Letos bodo izdali samo eno številko, izšla bo ob koncu šolskega leta. (K. K.)

NOVO MESTO - Jutri se bo novomeško občinsko mladinsko vodstvo sestalo z izvršnim odborom republiške Počitniške zveze. Razpravljali bodo o ustanovitvi mladinske turistične poslovalnice v Novem mestu (K. R.)

VINICA - Vse kaže, da se mladinski klub na Vinici vedno bolj uveljavlja. Zadnje dni preteklega leta so mladinci pripravili silvestrovanje. Klub je bil poln; organizatorji so se pridružili in pripravili poleg glasbe še srečevalo. Mladinci so bili s programom zelo zadovoljni. (V. R.)

VAVTA VAS - Odbor šolskega športnega društva je pričel s pripravami občinskega in II. republiškega tekmovanja v orientacijskem pohodu na smučeh. (S. L.)

Novo mesto : BETI (Metlika) 64:58

V prvi letošnji košarkarski tekmi na Dolenjskem so Novomeščani premagali Metliko 64:58 (28:27). Metličani, ki so se od lanske sezone močno okrepli z nekaterimi igralci iz Karlovca in imajo novega trenerja, so se krepko upirali domačinom, ki za zdaj pridobivajo na treningih predvsem fizično vzdržljivost, z čigo pa delajo bolj malo. Ekipa Beti bo s tako postavo gotovo med najmočnejšimi v drugi slovenski ligi.

Novo mesto: Šepetavc 18, Spličal 20, Z. Kovačević 8, S. Kovačević 14, Šohar 2, Ivančič 2, Počrvina, Piletič, Blažič, Papič. Beti - Metlika: T. Vergot 8, Jerzerinao 19, Milek, Prevalšek, Guštin, Z. Vergot 4, Arbutina 18, Ipavec, Gašperič, Medek 9.

Novomeška opekarna Zalag NOVO MESTO

sprejme na delo

VEČ NK DELAVCEV

za nedoločen čas.

Prijave sprejema uprava podjetja do 1. februarja 1972.

Tri zmage in dva remija

Novomeški šahisti so, kljub temu da niso doživeli poraza, zasedli samo tretje mesto

Končano je tekmovalje v prvi slovenski šahovski ligi - zahodna skupina. V zadnjem kolu je ekipa Novega mesta premagala Koper s 6:2. Posamezni rezultati: Penko - Milinković 1:0, Škerlj - Brečević 0:1, V. Istenič - Sebalj remi, Milič - Urek 1:0, Sitar - Radonjič 1:0, Udir - Horvatič 1:0, Anica Istenič - Magda Kamenšek remi, Poredoš - Miklus 1:0.

Zmagovalec tekmovalja je postala ekipa Domžal. Končni vrstni red pa je naslednji: 1. Domžale 28, 2. Zmaj - Ljubljana 27,5, 3. Novo mesto 24,5, 4. Lesce 17,5, 5. Koper 13, 6. Borec - Kranj 10 točk.

Novo mesto je v tem tekmovalju doseglo svoj najboljši uspeh, saj je poleg Domžalčanov edina nepremagana ekipa. Sicer se uspeli ne kaže v končni uvrstitvi (tudi lani so bili tretji), pač pa v rezultatih posameznih dvobojev. Lani so z ekipama Domžal in Zmaja iztržili komaj točko in pol, letos pa so jim odnesli kar 8 točk in pol. Nedvomno je največji uspeh zmaga nad Zmajem in remi z Domžalami. Če bi imeli nekoliko več sreče, bi lahko bili tekmečki celo za prvo mesto. Spodrsrlaj so imeli v srečanju z Lescami, ki se je končalo neodločeno 4:4.

Ob koncu naj še omenimo izide vseh dvobojev in rezultate novomeških šahistov.

Domžale - Novo mesto 4:4, Novo mesto - Zmaj (Ljubljana) 4,5:3,5, Lesce - Novo mesto 4:4, Borec (Kranj) - Novo mesto 2:6, Novo mesto - Koper 6:2.

Rezultati posameznikov: Penko 4 točke (iz petih partij): Škerlj 0,5 (3), Šporar 3 (4), V. Istenič 1,5 (5), Milič 4 (5), Sitar 3,5 (5), Udir 3 (3), A. Istenič 2,5 (5), Komej 0,5 (3) in Poredoš 2 (2). J. I DIR

Srečanje odbojkaric!

Končno smo tudi v Novem mestu dočkali večjo in pomembnejšo športno prirediteljo; v nedeljo, 16. januarja, se bodo v novi telovadnici v Brilinu srečale najboljše slovenske ženske republiške odbojbarske ekipe na 1. zimskem turnirju. Turnir se bo začel ob 8.30; vstop je možen samo v copatah. Favorit tekmovalja je ravenski Fužinar, kandidati za boljše mesta pa so ekipe Celja, Jesenice, Ljubljane in Novega mesta.

Ekipa šahovskega društva Novo mesto, ki je zasedla odlično tretje mesto v republiški šahovski ligi - zahodni del. Od šahistov, ki so zastopali barve Novega mesta, manjka na sliki samo Tone Šporar. (Foto: S. Dokl)

Olimpiada: Sapporo, Sapporo

Jugoslovani bomo na Japonsko poslali maloštevilno smučarsko zastopstvo - Od naših tekmovalcev ne pričakujemo večjih uspehov

Vse kaže, da je konec ugibanja o naši udeležbi na zimskih olimpijskih igrah, ki bodo februarja v japonskem mestu Sapporo. Pred dnevi je olimpijski komite dokončno sklenil, da bodo potovali v deželo vzhajajočega sonca hokejisti, ki so si na zadnjih olimpijskih igrah v Grenobleu prigrabili prvo mesto v B skupini. Udeležba skakalcev in alpskih smučarjev je bila sporna vse do zadnjih tekmovalj v Kranjski gori oziroma na nemško-avstrijski novoletni skalni turneji. Kazalo je slabo, vendar so se zadnje dni naši fantje pokazali v najboljši luči in so si pridobili potni list za Japonsko.

Če ne bo prišlo do nepredvidenih zapletov, bodo v društvu hokejistov potovali še alpski smučar Marko Kavčič, ki je zelo dobro tekmoval v Kranjski gori, in skakalec Danilo Pudgar ter Marjan Meseč, ki sta na zadnji tekmi skalne turneje v Bisehofshofnu zasedla 14. oziroma 17. mesto. Kako bo s tekači, pa je še vedno odprto vprašanje. Med kandidati bi bil prav lahko tudi nadarjeni Filip Kalan, ki se je že večkrat dobro odrezal v težkih mednarodnih preizkušnjah.

Vemo, da naši olimpijci ne bodo segali po olimpijskem zlatu. Uvrstitev med prvih dvajset tekmovalcev bi bil že velik uspeh. V glavnem gre za udeležbo, kajti za nas večja še vedno olimpijsko geslo: „Važno je sodelovati, ne pa zmagovati!“

Jugoslovani smo letos organizatorji večjih smučarskih prireditev, celo svetovnega prvenstva v smučarskih skokih v Planici, zato moramo poslati svoje zastopstvo na Japonsko. Vsak očitek, da gredo tja „turisti“, je neupravičen!

SLAVKO DOKL

KONEČNIK MED ZMAGOVALCI

V okviru velikega smučarskega tekmovanja „Po stezah partizanske Jelovice“, ki je bilo v soboto v Dražgošah, je bilo 8. republiško prvenstvo v biatlonu. Med več kot 50 smučarji iz vseh naših republik je nastopal tudi Kočevju Konečnik. Najboljši dolenski smučar - tekač je nastopil v izbrani reprezentanci Slovenije, ki je osvojila prvo mesto. Med posamezniki pa je bil Konečnik na 10. mestu.

Priznanja za naše letalce

Dušan Zupanc, Jože Uhan, Jože Golob in Dara Kristič so bili proglašeni za najboljše dolenske letalce v letu 1971

Na skupščini Dolenjskega letalskega centra, ki je bila 8. januarja v Novem mestu, so tudi razglasili najboljše letalce na Dolenjskem v letu 1971.

Za najboljšega letalskega modelarja je bil proglašen Dušan Zupanc, ki je dosegel prvo mesto v kategoriji

gumenjakov na XI. zletu bratstva in enotnosti v Sisku ter prvo mesto v isti kategoriji na dolenskem prvenstvu oziroma peto mesto na republiškem.

Najboljši jadralca je Jože Uhan, ki se je postavil s sedmim mestom na državnem prvenstvu jadralnih letalcev in z uspešnim sodelovanjem na odprtem prvenstvu Poljske, kjer je bil najboljši Jugoslovian. Prišel je tudi v ožji izbor za državno reprezentanco, ki bo sodelovala na svetovnem prvenstvu.

Jože Golob je najboljši motorni pilot, saj je dosegel velike uspehe pri strokovnem izpopolnjevanju. Za najboljšega padalca je bila razglasena absolutna državna prvakinja v padalstvu Darinka Kristič. Bila je prva v ženski konkurenci, na neradnem svetovnem prvenstvu v padalstvu pa je v ekipi dosegla tretje mesto.

Vsi imenovani so prejeli lične plakete Letalske zveze Slovenije.

A. SUŠTAR

NOVO MESTO - Novomeški odbojkarji se v telovadnici nove Brilinske šole pripravljajo na spomladanski del prvenstva v republiški ligi. Ker je večina odbojkarjev na študiju v Ljubljani, vadijo samo ob nedeljah. (K. K.)

MOKRONOG - Na hitropoteznem šahovskem turnirju za december je sodelovalo 18 šahistov. Zmagal je Jože Hočevnar, sledijo: Videčnik, Nada Peterle, Zupančič, Bulc itd. Hitropotezni šahovski prvak za leto 1971 je postal Jože Hočevnar, sledijo pa naslednji šahisti: Nada Peterle, Videčnik, Darka Zajc, Borštnar, prof. Žutič, Rman, Stefanič, Lavrinšek, F. Bulc, Zupančič itd. Na dvanajstih turnirjih je skupno nastopilo 39 šahistov. (J. H.)

POLZELA - V nedeljo je bilo na 50-metrski skakalnici v Andražu nad Polzelem veliko tekmovalje, na katerem je nastopil tudi starejši pionir Matjaž Mihev iz Sevnice. Mladi skakalec je s skokoma 34 in 35 metrov ter 139,6 točke, zasedel prvo mesto. Na treningu sta nastopila tudi Boštjan Čana Dušan Novšak in Anton Možic, saj doma nimata niti snega niti primernih naprav. V glavnem pa se mladi smučarji pripravljajo na Mirni. (A. Z.)

KRMELJ - Ob udeležbi osemih igralcev je na dvokrožnem novoletnem šahovskem turnirju prepričljivo zmagal Štribar z 12,5 točke. Sledijo: Prosenik 10, Markovič 8,5, Zvar 7,5, Zitnik 6 itd. (B. D.)

KOČEVJE - Učenci in učenke na poklicni šoli delavske univerze Jožeta Šeška so imeli ob koncu šolskega leta športni dan. Imeli so medrazredne tekme v raznih športnih panogah iz obveznega vadbene programa. V tekmovalju košarkarjev je nastopilo osem ekip. Vrstni red je bil naslednji: 1. 1. a, 2. 2. a, 3. 2. b. Rezultati srečanj: 1. a : 2. a 25:5, 2. a : 1. a 6:32, 2. a : 2. b 26:6. Organizacija tekmovalja je bila dobra, vodila pa sta prof. Tone Adamič in Miha Majerle. (A. A.)

NOVO MESTO - Med šolskimi zimskimi počitnicami bo v Ljubljani tečaj za mlade telovadce. Na njem bodo sodelovali tudi mlade telovadke iz Novega mesta. (S. K.)

SMIHEL PRI NOvem MESTU - Gojenci Dijaškega doma Majde Šilc radi igrajo namizni tenis. Imeli so tudi že več dvobojev. Tako so pred kratkim porazili mlado ekipo Pianirja iz Novega mesta z 22:3. (M. H.)

KOČEVJE - Osnovna šola je priredila obvezni smučarski pouk oziroma tečaj za učence višjih razredov. Prvi tečaj je opravilo 120

Še je čas!

Dragi igralci, še je čas, da nam pošljete anketni listič, s katerim boste pomagali izbrati najboljše športnike na Dolenjskem. Anketne lističe bomo sprejemali do vključno 15. januarja.

učencev in učenk. Bil je obvezen in so ga imeli v rednem šolskem času. Učencem in učenkam, ki niso imeli svoje smučarske opreme, je pomagala šola. Ko bodo ugodnejše snežne razmere, se bo začel že drugi tečaj. Vodila jih bo tovarišica Nada Smola, pomagali pa ji bodo prof. Tone Adamič, Miha Majerle in Cvetko Arko. (A. A.)

BRŠLIN - Na osnovni šoli se je pričela osnovna telesno-vzgojna vadba za učence nižjih razredov. Vadi jih športne delavce Bruno Koprivnik. (A. J.)

GRM - Kaže, da se bo v kratkem v organizaciji novomeškega Partizana pričela vadba gimnastike za moške tudi na grmški šoli. Vadbo bo prevzel nekdanji telovadec Adolf Mavrovič. (R. V.)

KOČEVJE - Od 23. do 29. januarja bodo v Kočevju vadile odbojkarice Partizana z Reke, ki so ena najboljših ekip v zvezni odbojbarski ligi. Vse kaže, da je Rečanom v Kočevju všeč, zato bodo poslali na priprave tudi druge športnike.

ŽEBVIČEK

Pravijo, da ima vsaka medalja dve strani. Menda to kar drži! Zlasti, če imamo v mislih telovadnico v novomeški osnovni šoli Katje Rupene. Vsa leta od osvoboditve je ta telovadnica klicala po popravilu, vendar ni bilo nikoli denarja. Končno je vmes morala poseči nesreča. Zdalj, ko je telovadnica ob koncu lanskega leta zgorela, pa se bo našel denar za prenovitvena dela. Tako bodo končno le prišli do boljših prostorov za dejavnost telesne vzgoje, čeprav na račun nesreče.

POTA IN STRAN POTI

Dežurni poročajo

NOVO LETO BREZ MOPEDA – Peter Vesel iz Skranč je prijavil novomeškemu miličniku, da so mu v noči na prvi januar ukradli Tomosov colibri, vreden 1300 dinarjev. Vesel je moped pustil pred domačo hišo v Skrančah. Tatu se niso odkrili.

NAFTO KRADEJO – Četrtega januarja zjutraj so na Pionirjevem gradbišču na novomeških Mestnih njivah delavci ugotovili, da so neznanec iz buldožerja, ki je ostal na gradbišču med prazniki, iztočil okrog 120 litrov nafte. Za tatovi, ki so potrebovali toliko nafte, miličniki še poizvedujejo.

ZARADI ŽVEČILNEGA GUMIJA? – Miran Frelih s Tanče gore je 4. januarja zvečer ustavljal svoj avto pri Colaričevi gostilni na novomeški Loki. Medtem ko je bil v gostilni, je neznan vlomilec vdrl v avto, tako da je zvil trikotno okence. V avtomobilu ni imel lastnik ničesar vrednejšega, zato se je moral predzrež, ki ga še iščejo, zadovoljiti z vrečko bonbonov in žvečilnim gumijem.

FICKO DOBIL NOGE – 5. januarja zvečer je presenečeno pogledal Anton Derganc iz Češče vasi: ko je okrog 19. ure prišel po avto, ki ga je pustil pred zobno ambulanto v Novem mestu, njegovega fička z registrsko številko NM 60-14 ni bilo nikjer. Miličniki iščejo avto in tatu.

PAZITE NA TORBICE! – Novomeščanki Karolini Tratar je neznan tat izmaknil torbico, medtem ko je bila v Pestnerjevem frizerskem salonu. Tratarjeva je imela v torbici 900 dinarjev in dokumente. Oškodovana je za 1.500 dinarjev.

AVTOMOBILI NISO VARNI – V noči na 8. januar je neznanec vlomil v osebni avto Franja Šveta iz Novega mesta na parkirnem prostoru tekstilne tovarne Novotek. Vlomilec je vdrl skozi trikotno okence: ker ni našel nič primernega, se je moral zadovoljiti z okraskom zavarovalnice „Sava“.

KLJUC IN 30 DIN – Neznan vlomilec je 9. januarja zvečer vlomil v fiat 850 Janeza Muhviča, ki je stal v ulici Mej vrti. Vlomilca tradicionalen način – skozi trikotno okence – je neznanec prinesel malo koristnega: denarnico s 30 dinarji gotovine in ključ.

VINJEN IZZIVALEC – Miličniki iz Dolenjskih Toplic so morali do iztrežitve pridržati Jožeta Pršino 9. januarja zvečer. V gostilni Lovca je vinjen razgrajal in izžival goste. Pomenila se bosta tudi s sodnikom za prekrške.

SPOŠEJEN TOVORNIJAK – V noči od 3. na 4. januar so si neznan storilec „sposodili“ tovorni avto TAM 2000, last AMD Kočevje, ki je bil parkiran pred garažo AMD v Kočevju. Avto so nato našli v Ortnoku pod cesto v snegu. Storilec so na sledi.

SILAK

Vlak je enakomerno sopihal skozi meglo in dan iz njegovega dimnika je v vrtnicah zgnjal v belino. V zadnjem vagonu je sedela vesela družina. Marsikatero so razdrl in smeja je bilo na pretek. Pa se je nekdo spomnil, da bi bilo dobro komu kakšno zagosti.

„Komu in kako?“ so spraševali nekateri.

Oni je tuhtal, pogledoval po vagonu in spet tuhtal, naposled pa tlesnil s prsti. Pogled mu je obvisel na možaku, ki je očitno pijan dremal v kotu in glasno smrčal.

„Preizkusimo našo moč!“ je dejal in vsi so ga začudeno pogledali.

Vstal je, se pretegnil, stopil po vagonu, vendar tako, da je zadel in zbudil pijanca v kotu. Ta je začudeno pogledal okrog sebe in postal pozoren na družbo zraven sebe.

„Stavim tovarišja, da nihče od vas ne more potegniti zasline zavore!“

Vsi so glasno ugovarjali in pijanec v kotu se je posmehljivo namrdnil.

„Ne verjamete? Ne veste, da imajo nekateri vagoni najnovije naprave, a? Poglejte, pokažem vam in poskusim!“

In res je prijel za zaslino zavoro, potlej pa se delal, da vleče

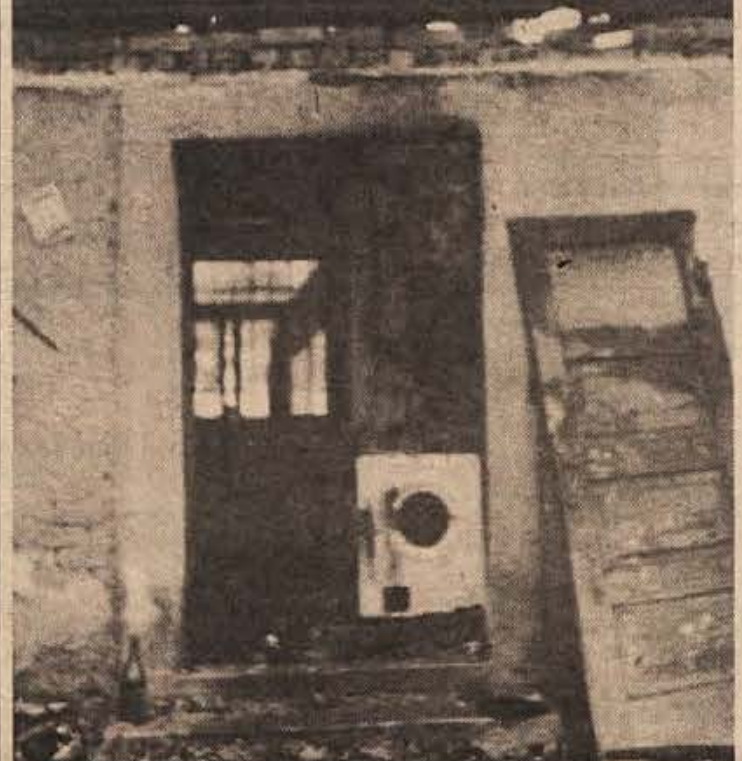
TRAGEDIJA V SENTRUPERTU: Požigalec si je sodil sam

Okoliščine kažejo, da je Janez Kraševc, 32-letni delavec, zažgal domačo hišo in potem storil še samomor – Požar uničil domačijo

Na pragu pogorele hiše je v zeleni steklenici ostalo tri četrta litra rdečega vina. V kuhinji, ožgani od ognja, nemo stoji kredenca. Na njej nekaj riža, sladkorja. V shrambi so še zeljate glave. Nekaj cunj med pogorelimi deskami, v zimsko meglo nemo strme ožgani tramovi, pred hišo se sprehajajo kokoši, skoraj nov pralni stroj v hiši pa je požrl ogenj, da je ostalo le ohišje...

Ogenj je požrl še marsikaj drugega: hišo, vredno nekaj deset tisočakov, večino stvari v njej. Janez Kraševc, 32 let, delavec iz Sentrupertu 82, je bil lastnik. Ogenj je ogrožal tudi sosednje zgradbe, a so jih obvarovali. Ko je zagorelo, ni bilo v hiši nikogar več. Uradno sporočilo pravi, da okoliščine kažejo, da je Kraševc sam zažgal svoj dom. Naslednje popoldne so ga našli obešenega v zidnici na Homu pri Sentrupertu...

„Tri milijone in pol (stare) je dal za hišo; kmalu bo tri leta, kar jo je kupil,“ pripoveduje sosed Franc Bunderšek. Ki se je v prvi letošnji noči zbudil nekaj po peti zjutraj, ko je že pošteno gorelo. „Pravijo, da je bil na Silvestrovo do čnih v gostilni. Napadalen je bil, večkrat je grozil, da bo vse pobil in hišo zažgal. Eno leto nisva govorila, od takrat, ko me je na mojem pragu brenil in mi zlomil nogo. Trmast je bil kot kostrum, priden pa kot mravlja!“

Pogorišče Kraševceve hiše v Sentrupertu 82. Za 60 tisoč dinarjev je škoda.

„Cisto normalen ni mogel biti, da je kaj takega storil. Samo pozdravljala sva se, došli nisva govorila. Slišal pa sem, da je večkrat grozil...“

Pokojnikova žena Fani pravi: „Kadar je pil, se je ujezil in je govoril, da bo zažgal. Na Silvestrovo popoldne je vzel vžgalice, da bo zažgal. Potem je rekel, da bo to storil zvečer. Rekel mi je, naj se umaknem, da nas bo sicer zaklal. S sinom je odšel v zidnico po pijačo. Po kosilu sem na Silvestrovo še plačala vodarino, potem pa sem s sedemletno Janjo odšla k bratu v Lavrico. Ko sta s 5-letnim sinom prišla iz gore, ga je pustil v vasi. Pravijo, da je 1. zjutraj zažgal. Ko sva popoldne prišla z bratom domov, sem zagledala samo še pogorišče. Zavarovano nismo imeli nič, ker sam ni hotel, meni pa ni pustil, da bi zavarovala. Ze prej je večkrat pripovedoval, da se bo obesil, če bo zažgal hišo...“

Preiskovalci bodo vestno pregleдали vse, da bi ugotovili, če je bil pokojnik res tudi požigalec svoje hiše. Družina je ostala brez očeta in brez strehe nad glavo.

V vasi pa, ne da bi čakali na rezultat preiskave, pravijo: „Požigalec si je sodil sam...“ „Brez vprašaja na koncu stavka, brez bolečine v srcu. Trdo je kmečko življenje. In še stavek iz uradnega sporočila: „Kraševc se je z ženo pogosto prepiral.“

Zaradi požara je škoda najmanj za 60 tisočakov. Kako se lahko izmeri tista druga škoda?

J. SPICHAL

Delavci Postaje milice in Prometne postaje Novo mesto se zahvalujemo podjetjem, ustanovam in občanom za številna voščila in darila ob novem letu. Hkrati želimo občanom srčno in veselo novo leto, vsem voznikom pa tudi varno vožnjo!

Huligani nad javne telefone

V Novem mestu so čedalje pogostejši napadi na javni telefonski govorniki – Namesto denarja mečejo nekateri kar gumbel!

Novo mesto ima dve javni telefonski govorniki. Bolje bi bilo zapisati: jih je imelo. Kajti takrat, ko boste to brali, bo spet morda katera izmed njiju razbita in neuporabna.

Nekaj dni pred novoletnimi prazniki so v Kandiji razbili številnik na telefonskem aparatu; ker delov za take telefone primanjkuje, je vsako popravilo zamudno. Na Silvestrovo so odtrgali neznanec slušalko v govorniki pred pošto in jo odnesli. Posledica: prvi dan po praznikih je bila

kačasta vrsta na pošti, ker ljudje niso mogli telefonirati.

To je stvar pošte in miličnikov, poreče kdo. Pa ni tako: nakup govornice ni poceni, saj stane z govornico napravo več kot 10 tisoč dinarjev. Pogovor velja 20 pa – torej ni v zabavo pošte, ampak v korist občana.

Pa še to: novomeško PTT podjetje je nameravalo letos postaviti še 6 javnih telefonskih govornic v občinskih sredstvih na Dolenjskem. Zadnji huliganski izpadi neznanec, ki jim grede telefonske govornice na živce, pa so povzročili, da na pošti začeli razmišljati, ali ni taka investicija stran vržen denar.

Res je, da lahko iz javne govornice vsak za 20 par telefonira ob vsaki uri dneva in noči, ne le takrat, ko je odprta pošta. Toda še vzdrževanje govornice je drago, ker so potrebna pogosta popravila. Občani mečejo v aparat stare in neuporabne kovance in celo gumbel. Ob zadnjih napadih na javne telefone pa se vzdrževanje še krepko podražilo.

ZABODEN Z NOŽEM

Rudarja Pavla Kozoleta, 21 let, iz Rešanja so za novoletne praznike v splošnem pretepu v gostilni na Malem Kamnu nevarno zabodli z nožem. Odpejali so ga v novomeško bolnišnico, a ni v smrtni nevarnosti. Povzročitelja pretepa sta bila delavec Alojz Resnik, 33 let, iz Lokev pri Brestanici, in rudar Jože Zaksek, 35 let, s Senogave. V ponedeljek so na postaji milice v Krškem povedali, da je preiskava v teku.

LAKNICE: V VRTNO OGRAJO

Mirko Karakaš iz Hrastovice pri Mokronogu je 6. januarja peljal proti Laknicam. V nepreglednem ovinku je avto zanesel s ceste, da je podrl vrtno ograjo. Na avtomobilu je za 4000 dinarjev škoda.

ZUŽEMBERK: POZDRAV FICKOV

9. januarja sta v nepreglednem ovinku v Zužemberku trčila Novomeščan Stanislav Jakelj in Ljubljancan Franc Mohorčič. Škoda je za 2500 dinarjev.

MED PARAGRAFI

»Na deset tisoče primerov«

Načelnik novomeške UJV Lojze Turk: »Lanski največji podvig je odkritje tolpe petih«

Osnovna delovna področja organov za notranje zadeve so: kriminaliteta, javni red in mir ter varnost v prometu. O dolžnostih delavcev sodi načelnik novomeške uprave javne varnosti Lojze Turk:

„Na področju kriminalitete odkrivamo kazniva dejanja, zbiramo dokazno gradivo, prijemamo storilce ter delujemo tudi preventivno. Ščitimo državljane in njihovo imetje ter lastnino družbenih organizacij.“

Kadar mislimo na javni red in mir, takrat skrbimo, da preprečujemo različne izpade na javnih krajih, pretepe, nedostojno vedenje, vse, kar škoduje človekovemu dostojanstvu in morali, ter razne druge prestopke, ki so naperjeni proti ljudem in delovnim organizacijam. Vsa kazniva dejanja prijavljamo javnemu tožilcu, ki ukrepa v svojih pristojnostih tako, da storilce obtoži in jih predi sodiščem.

Prekrške s področja javnega reda in mira prijavljamo sodniku za prekrške, ki po postopku izreče kazni.

V prometu skrbimo za čim večjo varnost, ugotavljamo kršitve predpisov, usmerjamo promet v težjih položajih in v križiščih. Storilce prekrškov predlagamo sodnikom za prekrške. Vedno posredujemo tudi, kadar so prometne nesreče: krivce predlagamo javnemu tožilcu ali pa sodniku za prekrške.

Delate za štiri dolenjske občine, na avtomobilski cesti pa ste tudi na območju brežiške in krške občine. Koliko primerov rešujete?

„V poprečju se vsako leto ubadamo s 1200 do 1400 kaznivimi dejanji v kriminaliteti; toliko je približno tudi kršitev javnega reda in mira, v varnosti prometa pa se številke dvignejo na tisoče. Če upoštevamo še mandatno kaznovanje, potem lahko govorim o deset tisočih primerov...“

Ste lani uspešno razvozlati vse skrivnosti s stranskih poti življenja?

„Vsa težja kazniva dejanja so uspešno odkrita, če seveda izvajam nekatera dejanja iz zadnjih tednov leta, ki jih še raziskujemo.“

In največji uspeh?

„Mislim, da je največji odkritje motorizirane vlomilske tolpe petih, ki jih je vodil Anzulović. Uspešno smo sodelovali tudi pri odkrivanju druge vlomilske tolpe, ki je v jeseni „operirala“ tudi na Dolenjskem in so jo potem odkrili v Zagrebu.“

J. S.

KRONIKA NESREČ

DOBIE: VLAK PODRL DE-LAVCA – 6. januarja ob 7.02 je v levem nepreglednem ovinku v Dobju na progi med postajama Loka in Breg brzovlak, ki je pripeljal iz Zidanega mosta, podrl progovnega delavca Franca Klenovška iz Podgorice. Klenovšek je šel po levem tiru proti Loki. Ko ga je vlak zadel, je Klenovška vrglo na desno stran v podporni zid in ograjo. Strojvodja Stane Bizjak iz Ljubljane je nesrečo opazil, ustavil vlak in odpeljal ponesrečenca na postajo Breg, od koder so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

METLIKA: POŽAR IN TRČENJE – Janez Šebeknik iz Notranjih gorci pri Ljubljani je 7. januarja popoldne vozil Mercatorjev poztovorni avto proti Ljubljani. Med vožnjo je opazil, da zadnji del tovornjaka gori: zapeljal je na rob ceste in s sopotnikom Antonom Šepičem začel gasiti ogenj. Mimo se je pripeljal s kombijem Milan Štublar iz Ceroveca, zaposlen v smiški Iskri, ki je v kombiju vozil 6 gasilnih aparatov za Iskro. S skupnimi močmi so ogenj kmalu pogasili. Tovor – odeje in rjuhe – je zgorel, prav tako je zgorela cerada. Škoda je za 10 tisočakov. Kako je začelo goreti, še niso ugotovili. Med gašenjem je s konjsko vprego pripeljal mimo tudi Jože Cimermančič iz Vinje vasi. Medtem ko je pomagal gasiti, se je v zadnji del voza zaletel osebni avto, ki ga je vozil Drago Lampe iz Regerče vasi. Nova škoda je veljala 2000 dinarjev.

NOVO MESTO: NA PREHODU ZA PEŠCE – Novomeščan Marjan Palčar je 4. januarja na prehodu za pešce na Cesti komandanta Staneta podrl 13-letnega Alojza Potočarja, ki je pri prehodu Na vratih stal na robu pločnika. Palčar je peljal kombi z IMV prikolico. Deček, ki ga je prav tedaj hotel prečkati cesto, je bil tako poškodovan, da je ostal v novomeški bolnišnici na zdravljenju, gnotne škode pa je za 200 dinarjev.

POGANČE: KDO JE V SVETLEM FICKU? – Novomeščana Martina Kastelca, ki je s svojim fičkom 7. januarja peljal v Poganče, je med srečanjem opazil fičko svetle barve. Neznan voznik je po nesreči hitro obrnil in odpeljal. Na Kastelčevem avtu je za 200 dinarjev škoda.

KRŠKO: ZANESLO GA JE – 2. januarja popoldne je na Cesti krških žrtev Beograjčana Branislava Gerića, ki je peljal proti Dromov, v dvojnem ovinku zanesel v avto, ki ga je vozil Edvard Krieger iz Krškega. Sopotniko Jožico Krieger so z lažimi poškodbami odpeljali v brežiško bolnišnico, na avtomobilu pa je za 5 tisočakov škoda.

OTOČEC: „ZABA“ ODKURILA – Beograjčan Thimor Ivoković je 5. januarja popoldne s svojim fičkom peljal proti Otočcu. Pri Otočcu ga je začela prehitovati „zaba“, naproti pa je pripeljal drug avto. Beograjčan

se je umaknil na skrajni rob ceste, zapeljal na bankino in trčil v smernik „Zaba“ pa jo je odkurila naprej. Škoda je za 700 dinarjev.

RIMS: POSKODOVANI ZDOMCI – 2. januarja je avtobus, ki ga je peljal Ferdinand Maček proti Raki, trčil z osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Ivan Kerin iz Sele, časoma na delu v Nemčiji. Na ozki cesti tretjega reda v Rimšu je avtobus že stal na desnem robu ceste, ko je osebni avto trčil vanj. Poškodovani so bili sopotniki v osebnem avtomobilu: Martin Kerin, Alojz Kerin in Marica Judež. Škoda je za 10.000 dinarjev.

CATEŽ: ZAVORE NISO PRIJELE – 3. januarja sta trčila ob 22.45 na cesti Ljubljana–Zagreb na mostu čez Krko Miloš Cvetkovič iz Zagreba in Marjan Vinter iz Dobrove. Vinterju niso delale zavore in je pri zaviranju trčil v Cvetkovičev avto. Škoda je za 2000 dinarjev.

NOVO MESTO: DEČEK ČEZ CESTO – Novomeščan Milan Čirer je 5. januarja s fičkom na Cesti komandanta Staneta pri delikatesni Mestnega prehrambenega podjetja zbil na tla 6-letnega Vojka Antončiča, ki je nenadoma stekel čez cesto. Dečku ni bilo nič, na avtu je za 300 din škoda.

NOVO MESTO: POSKODOBA NA PREHODU – 4. januarja zjutraj je po Partizanski cesti pripeljal Primož Legan z Dvora. Ko je zavijal proti Glavnemu trgu, je na prehodu za pešce zadel Avgusta Blatnika iz Volčičeve ulice, ki se je pri trčenju laže poškodoval.

TRZIŠČE: V IZLOŽBO – 1. januarja je Ladimir Gregorčič iz Sentrupertu iz Malkovca pripeljal v Tržišče, kjer ga je na zameženi cesti zaneslo v ovinku na desno. Zadel je v železno ograjo in v izložbeno okno trgovine KK Zasavje. Škoda je za 4000 dinarjev.

DEDNJA VAS: TRČENJE V OVINKU – Jože Ogorevc je peljal avto 1. januarja iz Pišce proti Globokemu. V Dednji vasi mu je v desnem ovinku pripeljal naproti Stanko Grmovšek iz Globokega. Grmovška je pri zaviranju zaneslo malo v levo, tako da sta avtomobila trčila. Na vozilih je za 6000 dinarjev škoda.

STEFAN: KOMBI IN FICKO – 6. januarja sta na cesti drugega reda pri Stefanu trčila Ferdo Beci iz Novega mesta s kombijem in Janez Rožnik iz Velike Loke s fičkom. Škoda je za 4000 dinarjev.

MAČKOVEC: TOVORNIJAK STA SE OPLAZILA – Ivan Starkl iz Globokega je 7. januarja zjutraj vozil tovornjak celjske registracije proti Ljubljani. Pri Mačkovecu je začel prehitovati tovornjak s prikolico. Naproti je tedaj pripeljal drug tovornjak s prikolico, ki ga je vozil Nikola Basari iz Indrije. Ko sta se tovornjaka oplazila, sta naredila za 1000 dinarjev škoda.

Čimveč sodobnih šol

Boris Gabrič: »Socialna različnost obstaja tudi med šolarji, vzroki zanjo so izven šole, proti njej pa se zavestno borimo!«

Prejšnji četrtek je Milan Mušet iz IMV zatelel, naj sekretar občinskega komiteja ZK in ravnatelj osnovne šole Bršljin, Boris Gabrič, odgovori, s kakšnimi oblikami socialnega razlikovanja se srečujejo med učenci in s kakšnimi vzgojnimi metodami se borijo proti njim prosvetni delavci. Boris Gabrič je odgovoril:

– Socialna različnost obstaja tudi pri otrocih in šolarji jo občutijo. Tega sodobnega pojma pa ni kriva šola, pač pa zunanji vzroki. Najmočnejši vzrok so različne socialne plasti, ki so se izoblikovale v družbi, in različne krajevne razmere. Iz takšnih zunanjih pogojev prihajajo v šolo otroci, ki so približno enako nadarjeni, okolje pa je naredilo svoje. Vpliv krajevnih razmer, iz katerih prihaja učenec, se najbolj kaže v učnem uspehu: 8-letno šolanje uspešno

– Pri šolarjih so to razlike v obleki in v opremljenosti (osebni učni pripomočki „made“ in Austria, Italia...), vendar moram takoj poudariti, da imajo mnogi učenci iz socialno šibkih družin zelo dobro osebno opremo, ker so starši pri tem zelo prizadevani. Srečujemo se tudi z malomeščanskim hvalisanjem šolarjev iz boljše stoječih družin: „Mi pa gradimo vikend! Mi imamo velik avto! Mi gremo v Avstrijo! Mi gremo v nedeljo z avtom na morje!“ itd.

– Kako ravnate v takšnih primerih?

– Pedagog ne sme delati razlik, zato zavrača hvalisanje z vzgojnimi vplivi. Po zdravili smo pobudo konference za družbeno aktivnost žensk, naj bi imeli otroci v šoli enako vrhno obleko. Proti zunanjim oblikam socialnega razlikovanja se borimo z enotno malico v šoli, ki je brezplačna za socialno prizadete, z diferenciranim plačevanjem podaljšanega bivanja učencev, z brezplačnimi učnimi knjigami in z dodatnim poukom, ki so ga deležni vsi potrebni učenci. Prosvetni delavci se v šoli zavzemajo proti socialnim razlikam z uveljavljanjem učnega programa, ki je enak za vse, in z uveljavljanjem enotnih smotrov in načel, ki so v šoli obvezna za vse. Še več bomo lahko dosegli z resničnim brezplačnim šolanjem, ko bodo učenci dobili v šoli vse, kar potrebujejo, in bodo zunanje oblike socialne različnosti lahko pustili pred šolskimi vrati. In še najpomembnejše, kar moramo storiti: zgraditi dovolj funkcionalnih šol, takšnih, kot jih že imamo na Grmu, v Bršlinu, v Mirni peči, Smarjeti in Skočjanu, ki ustvarjajo pogoje za sodoben pouk, celodnevno bivanje otrok v šoli in za vse oblike izvenredne dejavnosti.

Moje vprašanje: Zvone Perc naj pove, kakšna je bila lanska bera za krajevne skupnosti in kakšni so njihovi letošnji načrti.

M. JAKOPEC

dokonča v Ljubljani, ki jo lahko štejejo za razvito sredino, 80 odst. učencev, v nerazviti črnobiljski občini 46 odst., v novomeški pa 50 odst. Od krajevnih razmer je odvisno tudi predšolsko in izvenšolsko varstvo, ki je zelo pomembno za učni uspeh. Prav kmečki otroci, ki so takšnega varstva najbolj potrebni, pa so pri nas zanj v celoti prikrajšani.

– V kakšnih oblikah se srečujete s socialno različnostjo?

Suhokrajinski drobiž

OBČANI SUHE KRAJINE so pričakali novo leto v veseli družbi in v dobrem razpoloženju. V vseh krajih so bili za silvestrov večer gostinski lokali nabito polni: v Žužemberku pa so pripravili še silvestrovanje v Ribiškem domu in v Mladinskem klubu doma ljudske tehnike.

LETOSNJA NOVOLETNA OBDARITEV socialno ogroženih občanov na območju žužemberške krajevne skupnosti je bila bogatejša kot prejšnja leta. Denar za obdaritev so zbrali iz prispevkov krajevne skupnosti, občinskega odbora RK, osnovnih organizacij RK in od nekaterih delovnih organizacij. Zbrana sredstva so dodelili odborom osnovnih organizacij RK, katerih predstavniki so obiskali socialno ogrožene občane po vaseh in jim izročili novoletna darila v denarju in blagu.

OBČANI Z VINKOVEGA VRHA NAD DVOROM so bili za novo leto skoraj popolnoma brez vode. Tretji dan po novem letu pa so bili prijeto presenečeni, ko so jim dvorski gasilci ob pomoči gasilcev iz Smihela pri Žužemberku napolnili vodnjake, da bodo sedaj skoraj do spomladja brez skrbi uporabljali vodo. Gasilci so potegnili vodo preko dveh brigal kar z Dvora, čeprav je velika razdalja in dokaj strm vzpon.

V ŽUŽEMBERSKI KRAJEVNI SKUPNOSTI cenijo, da je bilo v preteklem letu iz zbranih sredstev krajevne skupnosti in ob udeležbi občanov ter drugih vloženo za komunalni razvoj in razreševanje drugih problemov kar pretek 2 milijona dinarjev. V tem letu se je izoblikovala močna povezava z občani in okrepla samouprava.

M. S.

OBČINA SOGLAŠA S POBUDO »KRKE«

Združitev turizma je rešitev za Dolenjsko

V slogi je moč, v moči pa pomen — Ta del Slovenije potem gotovo ne bo več na repu

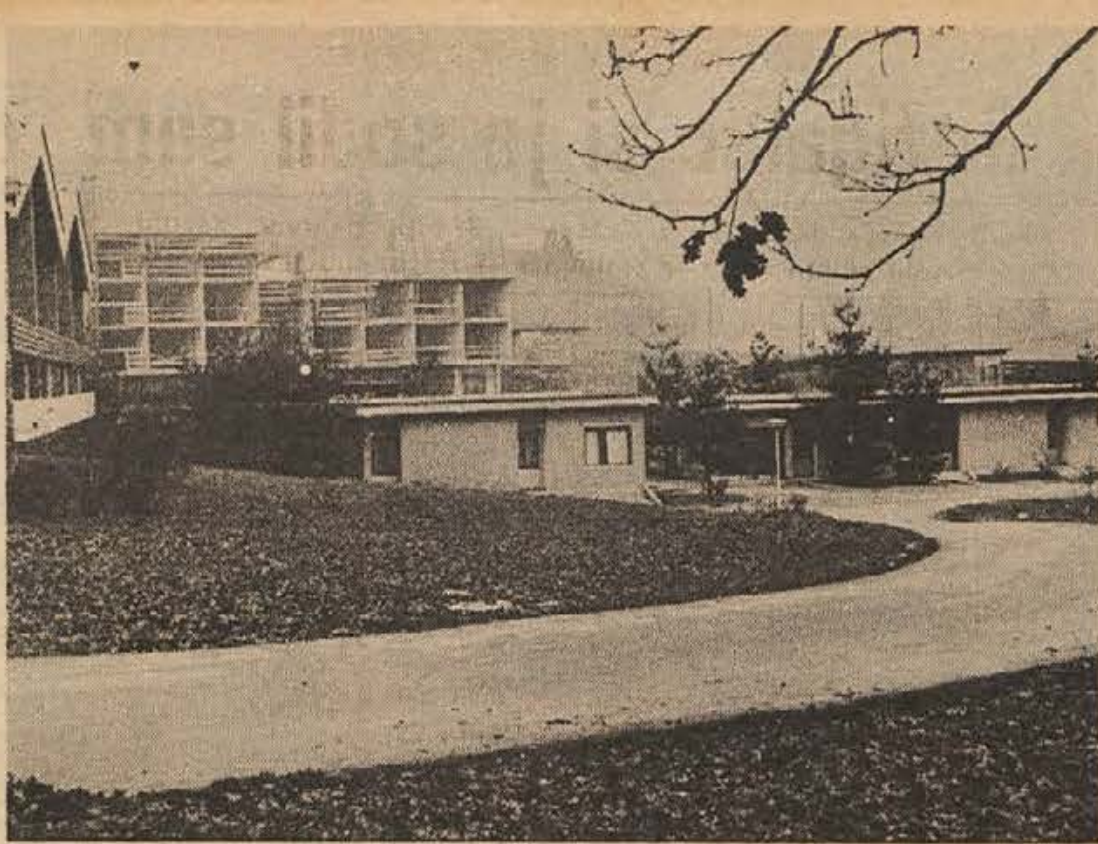
Novomeška občinska skupščina, podpirajoč zbiranje turizma v dolini Krke in rekreacijski turizem v dolini Krke in ga vodilci z enega mesta: iz direktice za gostinstvo, zdravilišče in rekreacijski turizem — samostojne organizacijske enote, ki bi bila pri „Krki“.

Občinska skupščina je prav tako pripravljena sodelovati pri urejanju zadev splošnega pomena, saj je

PRIZNANJE OF OB 60-LETNICI

Mariji Zupanc iz Novega mesta, ki je 8. januarja praznovala 60 let, so dan poprej na občinski konferenci Socialistične zveze slovesno izročili priznanje Osvobodilne fronte. Zupancova je bila komunistka že pred vojno, med NOV je bila aktivistka OF, po vojni pa vseskozi marljiva delavka v družbeno-političnih organizacijah.

NA ZADNJI SEJI SVETA KRAJEVNE SKUPNOSTI ŽUŽEMBERK so med drugim odobrili prispevek za novoletno jelko šolam svojega območja in otroškemu vrtecu v skupnem znesku 3.500 din. Denar so nakazali na žiro račun žužemberške osemletke.

Gradnja garni hotela na Otočcu trenutno miruje, turizem pa ne: restavracija z značilnimi gobami je dobro obiskana, zlasti ob sobotah in nedeljah. (Foto: Ivan Zoran)

ZA ENOTNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE OBČANOV

Vnovič v pretres aprila

Prispevna stopnja za zdravstveno zavarovanje je višja kot lani, ker še ni izkušenj, skupščina pa bo o njej ponovno razpravljala aprila, ko bodo že na voljo prvi pokazovalci

Odborniki občinske skupščine so se na zadnji lanski seji, ki je bila 29. decembra, precej časa mudili ob drugi točki dnevnega reda, ki je bila posvečena zdravstvenemu zavarovanju. Ko so dajali soglasje k zdravstveni skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov, o čemer so zavarovanci že odločili pred nedavnim na referendumu, so s ponosom ugotovili, da dajejo takšno soglasje kot prva skupščina v Jugoslaviji.

Gradnja priključka v Kronovem je za zdaj še v megli, kaže pa, da bo razvoj tega zdraviliško-turističnega kraja pospel ureditev bližnjice za tiste, ki bodo hoteli z avtomobilske ceste na kopanje v Šmarješke Toplice. (Foto: I. Zoran)

Nadaljevanje razprave, oziroma odločanja o obveznostih skupščine do zdravstvenega zavarovanja, odsej enotnega za vse občane, je potekalo v delovnem vzdušju. Odborniki so najprej prevzeli prvo obveznost skupščine, ki je v tem, da bo skupščina plačala letno skupnostno zdravstveno zavarovanje za 30 odst. povečan znesek, ki ga je prispevala tudi lani za zdravstveno varstvo socialno ogroženih kmetov.

Nato so odborniki razpravljali še o novi obveznosti skupščine do enotnega zdravstvenega zavarovanja občanov: skupščina bo s svoje strani omogočila takšno zdravstveno zavarovanje tako, da bo letos plačala novo obveznost, 693.484 din, kot svoj prispevek k izenačenemu zdravstvenemu zavarovanju delavcev in kmetov.

Končno so odborniki razpravljali še o predlogu temeljnih izhodišč za določitev stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje v letu 1972. Po priporočilu republiške skupščine naj bi letošnja stopnja ne bila večja od lanske. Na območju novomeške skupnosti zdravstvenega zavarovanja je letos predvidena stopnja prispevka v višini 9,05 odst., v njej pa je že zajeto za 0,60 odst. povečani prispevek, sprejet na referendumu, in 0,10 odst. prispevek za gradnjo kliničnega centra v Ljubljani. Takšen prispevek je večji kot lanski, vendar so odborniki menili,

da je sprejemljiv, ker za sedaj še ni znano, kakšni bodo dejanski izdatki enotnega zdravstvenega zavarovanja. Zato so priporočili ponovno razpravo o prispevni stopnji po prvem četrtletju, ko bodo že na voljo stvarni podatki o dotoku denarja in o izdatkih. Če bo potrebno, bo lahko nato prispevna stopnja zmanjšana, preveč vplačan denar pa bo nato vrnjen gospodarstvu tako, kot je bilo to že lani.

M. J.

NOVO MESTO: ZA L. GOLOBA

Na skupni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL in volilne komisije 7. januarja v Novem mestu so evidentirali Ludvika Goloba, sekretarja medobčinskega komiteja ZKS za Dolenjsko, za možnega kandidata za člana predsedstva SRS. Na tej seji so bili še za to, da bi slovenski izvršni svet tudi v prihodnjem mandatsnem obdobju vodil Stane Kavčič, sedanji predsednik.

NEUSPEŠNA PISARIJA:

Praznih rok

Odprto pismo V. Seničarja ni omehalo novomeških odbornikov

Vladislav Seničar, nekdanji odbornik občinske skupščine v Novem mestu, najhčeje materialno zadoščenje zaradi odvzete opravilne sposobnosti na sodišču in ne pri odbornikih.

Tak je sklep novomeške občinske skupščine, ki je na decembrski seji tudi zavrnila Seničarjev zahtevek za odškodnino 200.000 din, češ, „skupščina ni delovna organizacija, pri kateri bi lahko njen bivši odbornik uveljavljal denarno odškodnino“.

Seničar je svoj zahtevek skupščini predložil skupaj z odprtim pismom, s katerim je naslovil na odbornike tudi takele besede: „Moram vas spomniti, da ste postopek (o mirovanju njegovih odborniških pravic) odobrili s svojim sklepom, sprejetim na seji 20. decembra 1968.“

Odborniki so v zvezi z zahtevo Vladislava Seničarja sprejeli stališče sveta za splošne in notranje zadeve. V teh je poleg tega, naj Vladislav Seničar ureja vprašanja materialne in nematerialne odškodnine po redni zakonski poti; kar je zapisano tudi v stališčih senata častnega razsodišča in komiteja občinske konference ZKS, poudarjeno, da občinska skupščina 20. decembra 1968 ni sklepala o pravicah, ki jih ima Seničar kot član občane, ampak samo o mirovanju pravic, ki jih je imel kot odbornik.

Hkrati po mnenju skupščine postopek sodišča za odvzem svojepravnosti Vladislavu Seničarju ni bil hiter, kot so predlagali na seji pred tremi leti.

Kje se ustavi?

Kdor novomeškim inspektorjem očita nebudnost ali nedodiplomnost, dregne v sene gnezdo. Takoj mu pomole pod nos sveženj z imeni tistih, ki so jih zasuli na krivih poteh, češ: „Tole si oglejte, preden boste karkoli govorili o nas!“ Za namček pa pogledajo več let star primer: nekdo po novem letu jim je sodnik za prekrške vrnil šop s predlogi za kaznovanje, ki so zastareli.

Za podkrepitev trditve, da inspektorji ne prejemajo osebnega dohodka za lenobo, nekaj števil iz dela tržne inspekcije. Podatki so za sedem let. V tem času so javnemu tožilstvu poslali 168 ovadb za gospodarske prekrške in 733 predlogov sodnikom za prekrške zaradi prekršenih določil vrste občinskih odlokov. Lani so napisali 14 ovadb in 137 predlogov za postopek pri sodniku za prekrške v Novem mestu.

Gospodarski prestopki so se nakopili največ zaradi tega, ker so inspektorji zasuli v prodaji slabo ali pokvarjeno blago, ki pa zaradi tega ni bilo nič cenejše. Prekrškov so odkrili največ pri zasebnikih, obrtnikih. Najbolj so pritisnili tiste, ki so občinski službi za cene zamolčali podrazitve. Pri tem jim je bil v oporo republiški odlok o ukrepih neposredne družbene kontrole cen v obratih in gostinskih storitvah.

Obrtniki in gostilničarji bi morali v skladu z odredbami tega odloka pošiljati cenike na občino. Mnogi so se na to pozivljali in delali, kot se jim je zdelo. Večina se ni zganila niti potem, ko jih je na dolžnost opozoril novomeški pododbor republiške gospodarske zbornice. Inspektorji niso dolgo čakali in spisek nepokornežev je spet romal k sodniku za prekrške.

Torej ni vse odvisno od inspektorjev — o usodi njihovih „papirjev“ odločajo drugi: tožilstva, sodišča, najhčeje sodniki za prekrške. Kje se ustavi? Inspektorji trdijo: „Mi svoje naredimo, naj kar storijo še drugi!“

I. ZORAN

ZAMENJAVA NA ROTOVŽU

Franc Cvelbar, pravni svetovalec občinske skupščine, bo od novega leta dalje „uradovalec“ na novomeškem Rotovžu kot sodnik za prekrške. Občinska skupščina ga je izvolila za osem let. Diplomirani pravnik Cvelbar bo zamenjal dosedanjega sodnika za prekrške Marijo Kastelic, ki odhaja na drugo delovno mesto. Koga bo skupščina dobila namesto Cvelbarja, še ni znano.

Novomeška kronika

PRITOŽBA Podpredsednik hišnega sveta št. 25 v bloku Nad mlino se je Dominvestu pritožil zoper nered, ki ga imajo stanovalci najbolj v kletih, kjer nametane kupe kartonov namaka kurilno olje, ki odteka iz sode. Dominvest je poslal v hišo človeka, ki je zahteval, da stanovalci sami nemudoma naredijo red.

KOLIKO ORGANIZACIJ? Organizacija rezervnih oficirjev in podoficirjev na desnem bregu je največja v občini, zato so predlagali, naj bi iz nje naredili vsaj dve. Odbor desnega brega pa meni, da bi bilo bolje organizacijo obdržati tako, kot je in delati po pododborih. Sklep o prihodnji organiziranosti rezervnih vojaških starešin na desnem bregu Krke bo eden najvažnejših na bližnji konferenci te krajevne organizacije.

SOLO PEVCI: SAMI — Amalija Simič, ki je na glasbeni šoli Marjana Kozine poučevala solo petje, je odšla v pokoj. Človeka, ki bi jo nadomestil, še nimajo, zato bodo solo pevci nekaj časa brez pouka. Oddelek za solo petje je vsa leta štel po 11 učencev, s tem številom pa je bil eden največjih v republiki.

TRZNICA — Zriviški trg nadaljuje tradicijo: tudi v ponedeljek je bil

tako založen, cene pa so ostale enake kot lani. Jajca so bila po 1 din, orehi 5 din merica, jabolka — 2 din kg, kislja repa — 3 din kg, krompir — 1,2 din, redkvice — 1 din glava, ajdov in cvetlični med — 15 din kg. Na prodaj so bili tudi čaji (lipov — 2 din merica, kamilice — 1,5 din merica) in začimbe (majaron — 1,5 din ščepec). V ponedeljek je tržnica prvič letos zadela tudi po kolih: kmetice so za kilo krvavice zahtevale 10 din.

ROJSTVA — V zadnjih dneh starega in v prvem tednu novega leta je dobilo Novo Mesto tri novorojenčke. Rodile so: Jožica Turk iz Koštalove 32 — Mateja, Mihaela Turk iz Ulice v brezov log — Mirana ter Ana Mušič s Ceste herojev 3 — Boštjana.

POGREBI — V zadnjih štirinajstih dneh so umrli: Terezija Dular 82, iz Regerče vasi, Helena Svener, 80, iz Češče vasi, Ivan Rak, 85, upokojeni krojač iz Trdinove ulice, Franc Sekula, 64, iz Regerče vasi, Marija Petrič, 82, iz Trdinove ulice.

— Ena gospa je rekla, da tako zakajenega in slabo zračenega lokala, kot je kavarna Metropol, še ni videla. V soboto popoldne je bila zmenjena z drugo gospo, a se zaradi gostih oblakov dima nista našli.

Noč je gluha

Brez telefona in siren

Osmnajstkrat je gorelo v minulnem letu. Sedemnajstkrat je šlo gasilcem gladko, osmnajstkrat se je zataknilo. Bilo je 30. decembra, ko so plameni zajeli Gattovo hišo, komaj 300 metrov od gasilskega doma v Brežicah.

Če nič drugega, polna avto-cisterna vode bi zagotovo ukrotila ogenj. Saj jo imajo, boste rekli. Seveda, toda kaj pomaga, če je stara in je svoje že odslužila. Za hitre posege, žal, ni več uporabna.

Za novo avto-cisterno bi potrebovali 240 tisočakov. Mesto jo nujno potrebuje zase, za območje avtomobilskih cest in za hribovite vasi, kjer sploh nimajo vode. Razen Brežic kličo po taki cisterne še pet gasilskih centrov.

Centri so sorazmerno dobro opremljeni. Imajo osem orodnih avtomobilov in če so pravočasno obveščeni, lahko pridejo gasit kamorkoli v občini. Vse to pa nič ne pomaga, če gasilcev o požaru ne morejo obvestiti. Ponoči jih sploh ni mogoče priklicati, saj imata stalno telefonsko zvezo le društvi Brežice-mesto in Brežice-okolica. Potemtakem bi lahko gorelo le tedaj, kadar delajo pošte! Tudi alarmnih naprav nimajo povsod. Sicer pa so sirene se premalo, saj preko njih ni mogoče sporočiti, kje gori. Noč pa ima svojo moč in ogenj tudi. Oh vsem tem so izkušnje najboljše šola, najboljše spodbuda za obračun s površnostjo.

J. TEPPEY

Po vrnitvi v domovino želijo mnogi zdomci odpreti samostojno obrt, zato so se na srečanju pred novim letom zanimali, kakšni so pogoji in katerih strok v občini manjka. Na sliki: zaposleni v tujini pozorno sledijo odgovorom na zastavljena vprašanja v prosvetnem domu v Brežicah. Foto: J. Teppey

PO VRNITVI OSAMOSVOJITEV

Sprejememo jih 90, nič več

Povpraševanje je po natakarjih in kuharjih

Marsikdo od tistih 1.100, kolikor jih je iz brežiške občine na delu v Nemčiji in drugih deželah, se želi po vrnitvi osamosvojiti. Od tod tolikšno povpraševanje, katerih obrti primanjkuje in kakšne so možnosti za začetek na svoje.

„O tem, kaj bo kdo delal, naj razmisli vsak sam!“ se je glasil odgovor na srečanju zdomcev v prosvetnem domu ob izteku leta. Kandidati za obrt niso bili najbolj zadovoljni, pričakovali so usmeritev in napotke.

Veliko vprašanj in kritičnih pripomb je tudi tokrat letelo na carinsko službo, žal pa njenega zastopnika ni bilo v Brežice. Drugi so težko pojasnjevali, kajti organizator se je zanašal na pojasnila iz prve roke.

Za zaposlovanje se zdomci niso posebej zanimali. Sicer pa je izbira glede na število zunaj zaposlenih dokaj skromna. Prostim je le 90 mest, od tega največ v gostinstvu, za natakarje in kuharje. V drugih strokah so dobrodošli kvalificirani delavci

raznih strok, medtem ko za nekvalificirane v domači občini ni kruha. Dokler bodo imeli delo na tujem, zlasti mlajši ne bodo šli domov. Tam jih ne vprašajo za papirje, četudi niso dokončali osnovne šole. Pomembno je, da so pridni in da znajo prijeti za delo. Še celo poklica se lahko pridruže brez zapletljivih. Doma pa se fant tako težko prične v uk, če ne dokonča šole in četudi mu spodleti samo v angleščini.

J. T.

500 TELET V KOOPERACIJI

Oddelek za kooperacijo pri Agrariji v Brežicah se bo letos usmeril na vzrejo telet, govodi in na odkup mleka. Do konca leta nameravajo v okviru pogodbenega sodelovanja vzrediti 500 telet do teže 210 kg, 50 goved, mleka pa bodo v tem obdobju prodali kmetje 2.200.000 litrov.

SAMO DO GLOBOKEGA?

Dokler je sodila cesta Brežice-Pišce v delovno področje novomeskega Cestnega podjetja, je bila nadve slabo vzdrževana, zdaj pa, ko jo je prevzela občina, ni dosti bolje. Tako je jamasta, da bodo avtobusi podjetja SAP vozili samo je do Globokega, če je ne bodo nemudoma spravili v red.

ZLOBNI JEZIKI TRDIJO,

da bodo morali brežiški gasilci posej tudi za vaje uporabljati nove cevi. Le tako se ne bo moglo več primeriti, da bi za gašenje pravega požara uporabili cevi, ki so že zdavnaj preperle in ki na vseh koncih puščajo.

IZPRED GRADU POKRADLI SMREČICE

Za prejšnje novo leto smo pisali, da so neznanji v mokriškem parku posekali dragocene vrste komaj zasajenih smrek, in se tolašili, da so škodo napravili tuji. Letos smo tak vandalizem doživeli pred nosom, sredi mesta pred brežiškim gradom. Nekaj dreves so posekali za božič, kar jih je ostalo, pa za novo leto. Človek se vpraša, ali ljudem domače mesto res nič ne pomeni, da tako brezvestno uničujejo s trudom zasajeno okrasno drevje, grmičevje in poleti tudi cvetje.

KMALU MLADINSKA GODBA?

Nad brežiško pihalno godbo so dokončno napravili križ. Upanje daje ustanovitev mladinskega orkestra, če bo glasbeni šoli uspelo dobiti dovolj godbenikov iz vrst osnovnošolskih učencev. Instrumenti so na voljo, učitelj prav tako, meščani pa so zainteresirani, da bi sčasoma le dobili solidno godbo.

Četrty ribnik za srebrni jubilej

Sava je vedno revnejša — Industrija z odškodnino ne krije škode

Kdo na Senovem ne pozna tovariša Horjaka, upokojenega službenca rudnika njegavega premoga. Že vrsto let porabi veliko svojega prostega časa za delo v društvih. Večkrat se oglašim pri njem, saj vedno poteši mojo poklicno radovednost s kopico senovskih novic. Ko sem bil zadnjokrat pri njem, je pogovor nanesel na delo ribiske družine Brestanica-Krško, katere tajnik je. Povedal mi je, da beleži družina 25-letnico obstoja.

Pisali smo 1946. leto, ko so pri nas ustanovili ribiske zadrage. Eno izmed njih je združevala tudi posavske ribisce med Brežicami in Senovo. Naslednica te „zadrage“ je naša „družina“, ki šteje trenutno okrog 140 članov. Srebrni jubilej bomo počastili z izdajo ribiskega almanaha, s prikazom društvene zgodovine. Gradivo zbiramo. Veliko ga bo.

Tovariš Horjak mi je z zadovoljstvom pokazal dva lično urejena albuma, v katerih so s fotografsko kamero ujeli nekateri najpomembnejši dogodki iz društvenega življenja: to so slike z občnih zborov, ribiških tekmovanj, z razvija družinskega prapora, prostovoljnih delovnih akcij ipd.

Največji delovni uspeh ribiske družine Brestanica-Krško so seveda ribniki v Mačkovcih pri Brestanici. Že 1950 so s prostovoljnimi delom članov zaježili potok Lokavšček in nastalo je dvoje ribnikov s površino okrog 2700 kv. metrov. Vanju so vložili zarod krapov in linjev, tako da sta ribnika zaslovela kot dobro lovišče. Z nakupom čolnov in ureditvijo okolice ter večjega bifeja pa je krška občina dobila tudi prijeten rekreacijski objekt. 1970 so zgradili še tretji ribnik, letos pa so sklenili urediti četrtega. V zadnjih dveh bodo gojili ribi zarod za obnovo lastnih voda, pa tudi za prodajo...

Ribiči ugotavljamo, da postajajo savska lovišča vedno revnejša.

Onesnaženje rečne vode povzroča, da primanjkuje predvsem večjih rib. Zasavski rudniki, rudnik Senovo, brestanška elektrarna in krška Celaloza plačujejo sicer odškodnino, vendar z njo ne moremo v celoti nadomestiti škode, ki jo povzroča onesnaženje vode. Že letos bomo v ta lovišča vlagali krape in linje, ki smo jih vzredili v Brestanici, pa tudi some, ki jih bomo nakupili v Srbiji.

Z. SEBEK

Domotožje nepremagljivo!

Še dve ali tri leta, da bo hiša vseljiva

Marca bo tri leta, kar je Tone Zorič zapustil delo v Kovinarski in šel za kruhom v tujino. Ne bi se bil odločil, ko bi imel kaj upanja na posojilo, da bi lahko začel graditi hišo.

Zena Olga je dve leti zamažala na službo. Maturirala je na brežiški gimnaziji in nič se ji ni odprlo. Šla je za možem in se tudi ona zaposlila. Mož, kovinostugar po poklicu, je dobil delo pri firmi Ferguson v Muenchnu, ona pa je šla gospodinjiti k neki družini za 800 mark na mesec. Mož jih zasluži z nadurnimi 1400 do 1500.

Za stanovanje (soba, kuhinja, kopalnica) s centralnim ogrevanjem odštejeta po 200 mark mesečno, precej pa ju veljajo tudi potovanja domov. V Podbočje prihajata enkrat na mesec zaradi otroka. Trinpolletno hčerko Aleksandro imata pri mami, da pa ne bi preveč pogrešala

staršev, se tako pogosto vračata. Zaradi nje je domotožje še toliko večje.

Vseeno bosta še vztrajala na tujem dve, tri leta. Na srečo se v Muenchnu dobro počutita in delodajalec jima ne dajo čutili, da sta tuja. Vse prihranke vlagata v hišo. Spravila sta jo pod streho in še bo treba denarja do vselitve. Nadejata se, da bo končana, preden bo hčerka šla v šolo, kajti tedaj se bosta vrnila za stalno. „Za sproti bo potem zadostovala ena plača, saj smo skromni,“ je dejala zena. „Hiša pa je kakor sod brez dna, zato sva bila prisiljena poiskati delo tam, kjer lahko nekaj prihraniva.“

J. T.

Olga Zorič s hčerko Aleksandro. Ločitev od otroka je vedno znova enako težka. (Foto: J. Teppey)

ZAHVALA

Družbeno-političnim organizacijam, delovnim organizacijam in njihovim samoupravnim organom ter vsem posameznikom se prav toplo zahvaljujemo za ves trud, ki so ga vložili za okrasitev našega mesta ob novem letu.

KRAJEVNA SKUPNOST KRŠKO

Gradbena sezona se nadaljuje

Vreme, ki pravzaprav ni v skladu z letnim časom, ki se je koledarsko pričelo že pred tremi tedni, omogoča tudi v krški občini nadaljevanje gradbene sezone. Na Senovem še vedno grade proizvodno dvorano, kjer bodo nekdanji rudarji izdelovali gradbene žerjave. Kopersko podjetje Istra-benz hiti graditi bencinsko črpalno ob avtomobilski cesti Ljubljana-Zagreb, pri ožecpu na Drnovem; enak objekti se pričeli graditi tudi v Krškem, na levem savskem bregu. Pri servisnih delavnicah Slovenije avta v Krškem dokončujejo gradnjo upravnih prostorov, prav tako pa gre h koncu gradnja mrliške vežice pri mestnem pokopališču.

Izredno ugodno vreme pomaga tudi tistim občanom, ki si grade stanovanjske hiše.

Ogorčenje

Tovarna papirja v Krškem porabi na leto 250 tisoč ton velenjskega lignita. Od lani se je podražil za 50 odstotkov. Celuloza bo morala zanj odšteti dodatna 2,5 milijona dinarjev. Papirničarji so nad tako podražitvijo ogorčeni; prepričani so, da ni bila upravičena. Vsi rudniki niso zastareli, zakaj torej stlačiti v eno vrečo in podražiti ves premog? Odjemalci premoga bi se dosti manj razburjali, če bi rudniki reševali težave nekaterih z rizičnimi skladi.

J. T.

USPEŠNO LETO ZA SOP KRŠKO

Specializirano podjetje za izdelovanje industrijske opreme SOP Krško je v minulnem letu dobro gospodarilo in doseglo zelo lepo poprečje osebnih dohodkov, ki znaša 2100 dinarjev. Ustvarilo je nekaj manj kot 200.000 din celotnega dohodka. K uspehom je pripomogla specializacija. Podjetje šteje 123 delavcev in izdeluje čistine naprave ter opremo za industrijske lakirnice. V Ljubljani ima svoj industrijski biro, v katerem dela od leta 1967 18 inženirjev in tehnikov.

DNEVNA KARTA ZA POSTRVI

Odslej bodo ribiči, člani družine Krško-Brestanica, lahko lovili postrvi v potoku Dovščici za dnevno karto. Veljala bo 10 din za ulov dveh rib. V potoku Brestanici in v Blansčici bodo lahko ujeli po šest rib z dnevno karto po 5 din. Članom drugih družin bodo izdajali dnevne karte za športni lov v ribniku po 10 din, nečlanom pa po 20 din.

F. BUČINEL

KRŠKE NOVICE

V TOREK POPOLDNE SE JE V KRŠKEM prvič sestala novo izvoljeni komite občinske konference ZK. Razpravljali je o akcijskem programu organov konference in programih osnovnih organizacij ter izvolili člana komisije za splošni ljudski odbor in kadrovske komisije. Seji komiteja so prisostvovali tudi sekretarji osnovnih organizacij Zveze komunistov.

NA SMUČIŠCIH ZA KOSTANJEVIŠKO osnovno šolo so že postavili prenosno smučarsko vlečnico, edino v krški občini. Ljubitelji „bele opojnosti“ čakajo sedaj samo še sneg...

PREDSEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE Joško Radej je minuli četrtek izročil na domu na Trški gori Jožetu Puntarju medaljo zaslug za narod. Z njo je tovariša Puntarja odlikoval predsednik republike za uspešno dolgoletno pevovodsko delo.

PREDVCERAJSNJIM SE JE PRVIC V 1972. letu sestala upravni odbor plavalnega kluba Celulozar in pregledal delo v minulni sezoni. Ta najbistveniji športni kolektiv v krški občini je že sprejel delovni načrt za sezono, ki se bo pričela 26. marca, z nastopom najmlajših plavalcev na re-

publičnem žamskem pionirskem prvenstvu...

V KRŠKEM SE PRIPRAVLJAJO NA sprejem „Karavane bratstva in prijateljstva 72“, ki bo julija obiskala tudi krško občino. Pri občinski konferenci so že ustanovili komisijo za sprejem; prvič se je sestala v torek.

NOVOLETNA OKRASITEV, KI SO JO TUDI TOKRAT PODJETJA, ustanove, posamezniki in krajevna skupnost res vzorno pripravili, je že med prazniki ponekod „potemnela“. Neznanji posamezniki so se namreč objestno izživljali s pobijanjem raznobarnih lučk na novoletnih smrečicah, pa tudi drugje. Upamo, da vsi tisti, ki so odeli Krško v praznični blišč, zaradi tega odnosa do njihovega dela ob koncu 1972. leta ne bodo vrgli puške v koruzo. V NOVI SAMOPOSTREŽNI TRGOVINI na desnem savskem bregu so gospodinjice z veseljem pozdravile še eno novost. V njej je namreč pričel delati mesar, ki ima na razpolago res bogato in raznovrstno zalogo mesa in mesnih izdelkov. Zdrava konkurenca bo morda vplivala, da bodo tudi v drugih mesnicah prodajali kvalitetnejše „blago“.

Ivan Cerjak

ČIMPREJ ZAKON, ČETUDI POMANJKLJIV!

Kmet kmeta najbolje razume

Kako vidi pot iz zagate republiški poslanec

Ni mu bilo treba dosti prigovarjati. Kar Ivan Cerjak misli, to pove brez ovinkov.

„Se bo preteklo dosti vode,“ je začel. „Preden bomo imeli urejeno kmetijstvo. Postopoma pa si le utiramo pot do tega in prepričan sem, da pomeni predlog zakona o združevanju kmetov korak naprej. Kmetje potrebujemo specializirano organizacijo, kot je republiška zadruga zveza, da se bo podrobneje ukvarjala z našimi problemi, s katerimi se do sedaj ukvarjali prav vsi, od CK ZKS do sindikatov.“

„In če ob tej priložnosti spregovorim še o pokojninskem zavarovanju, menim, da zakon res ne bo idealen in da je to od njega preveč pričakovati. Ne le posamezna gospodarstva,

tudi občine bodo precej obremenjene. Prepričan sem, da ga bo treba nekajkrat popravljati, kar je še vedno bolje, kot biti brez njega. Čas je, da tudi v celjski regiji zahtevamo razpravo o izenačenju zdravstvenih pravic delavcev in kmetov. Sosedje na Dolenjskem so nam dali spodbuden zgled solidarnosti.“

Rad bi povedal besedo, dve o borch kmetih. Prepričan sem, da je narobe, če bo imel pravico do varstvenega dodatka samo tisti kmet, ki dosega do 800 dinarjev katastrskega dohodka. Toliko daje že majhna njiva. Zakaj bi bili drugi prikrajšani, mi ni jasno. Ko smo šli v boj, smo bili vsi enaki, torej nam grede enake pravice tudi danes.“

Zapisała: JOŽICA TEPPEY

NOVO V BREŽICAH

TA MESEC BODO predstavniki občinskih skupščin in pokrajinskega biroja Region podpisali pogodbo za izdelavo zazidalnega načrta v območju vasi Trnje in Zakot. Pričakovati je, da bo načrt napravljen še v prvi polovici leta, torej bodo zainteresirani lahko začeli graditi stanovanjske hiše še letos.

V OSNOVNI SOLI BRATOV RIBARJEV zbirajo prijave za smučarski tečaj med polletnimi počitnicami. V primeru, da do takrat ne bo zapadlo nič snega, bodo vozili otroke z avtobusom v Pečice ali na Stojdrago, kamor se že zdaj hodijo smučati ob sobotah in nedeljah. Vodstvo smučarskega kluba namerava s pomočjo delovnih organizacij kupiti za te namene še eno prenosno vlečnico.

BREŽIŠKO OBČINO bodo v medobčinski organizaciji izgnancev iz druge svetovne vojne zastopala Miha Haler starejši in Artič in profesor Ivan Preskar iz Brežic. V to organizacijo so vključili še občine Krško, Sevnica, Laško, Sentjur in Smarje pri Jelšah.

V ČATEŠKIH TOPLICAH bodo v tem mesecu štirje dvodnevni seminarji. V treh skupinah se bodo 15. in 16. januarja, 22. in 23. januarja ter 28. in 29. t. m. sestali člani republiške konference Zveze mladine Slovenije. Napovedan je tudi seminar, ki ga bo od 20. do 22. januarja priredil Center za izobraževanje delavcev skupaj z Zavodom za produktivnost dela iz Zagreba. Na ta način bodo januar, ki je za turizem najdaljši mesec, izkoristili proste zmogljivosti v zdravilišču.

V SOBOTO, 8. JANUARJA, smo v trgovini v zelenjavo v Brežicah za beležiške tele cene za kilo sadja oz. roma zelenjave: cvetača 7 din, čebula 3, česen 8, fižol od 4,5 do 8,5, krompir 0,80 do 1, korenje 3 do 5, motovilec 15, ohrovt 5, rdeča pesa 3, peteršilj 9, por 5, paradiznik 5 do 8, kisa repa 4,5, čudivja 6, špinaca 15, kisto zelje 4,5, suhe slive 9 do 11, grozdje 8, hruske 5,2, jabolka 3 do 5, pomaranče 6, mandarine 8, limone 6, banane 7,4, jajca pa 1 dinar kos.

NAJTESNEJŠE SEVNIŠKO „GRLO“: nad sto vlakov brzi vsak dan tod mimo, železniške zapornice pa so spuščene, kot so sešeli, 15 do 20 minut na uro. Ob gradnji novega mostu čez Savo bo treba rešiti ta prometni voz. (Foto: Legan)

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE

Delati kot »SZDL danes«

SZDL Sevnica: predsednik Jelko Štojs, podpredsednik Jože Jeka, sekretar Slavko Štrukelj — Konferenca podprla samoprisevek za šolstvo

Delo občinske organizacije Socialistične zveze prilagoditi vsebinskim izhodiščem dokumenta „SZDL danes“ ter izvoliti novo vodstvo, to je bil namen zasedanja občinske konference SZDL Sevnica, ki se je 28. decembra prvič zbrala v novem sestavu.

V uvodni besedi je dosednji predsednik konference SZDL Jelko Štojs (ki je bil kasneje vnovič izvoljen), izčrpano govoril o nalogah organizacije. Poudarjal je zlasti aktivnost in samostojnost krajevnih organizacij, ki morajo bolj kot doslej postati pobudnice in nosilke različnih družbenih akcij.

Poročilo o izvajanju volilnega programa je v imenu občinske skupščine prebral njen tajnik Ignac Vintar. Več bomo pisali o tem v posebnem sestavku. Na konferenci so namreč ugotavljali, da je bil sicer dosežen lep napredek, da pa se volilni program uresničuje vseeno prepočasno in da zaostajajo predvsem nekatera kmečka območja.

Kljub pomislekom članov konference z območja Krmelja je konferenca v nadaljevanju razprave pod-

prla zamisel o zbiranju samopriskevka za šolstvo, ki naj bi ga zbirali potem, ko bo prenehala plačevanje za zdravstveni dom v Sevnici — ob koncu letošnjega leta.

Na konferenci so izvolili za predsednika Jelka Štojsa, za podpredsednika Jožeta Jeka, za sekretarja pa Slavka Štruklja. Izbrali so tudi nov izvršni odbor in nadzorni odbor.

Novo z Bučke

STREŽBA NA VRTU — Svoj čas smo objavili, da je lanskega oktobra zasebnik Žičkar iz Sevnice odprl v gasilskem domu na Bučki gostišče, ki je lično opremljeno, pa tudi s potrebnimi ljudje zadovoljni. Najemnik namerava do naslednje sezone urediti še strežbo na vrtu, kar bo za kraj turistična pridobitev. Če bo zadovoljiva družbena pomoč, upajo tamkajšnji prebivalci, da se bo razvil tudi kmečki turizem.

KORISTNI IZLETI — Zaradi dobre udeležbe in splošnega zadovoljstva ob obisku v partizanski bolnišnici Franja, Postojnski jami, Cerknem in Škofji Loki, ki ga je priredila krajevna organizacija ZZB NOV, nameravajo s tem nadaljevati. Kam se bodo odločili, se bodo dogovorili na letnem občnem zboru, ki bo predvidoma ob koncu februarja ali v začetku marca.

GRAJA NA RAČUN GG

Gozdno gospodarstvo še vedno ne plačuje redno lesa, niti ne plačuje obresti za dolžni denar. To je na konferenci Socialistične zveze v Sevnici povedal Jože Lazar iz Murnice. O tem je spregovoril tudi Jože Bavec, ravnatelj šentjanjske osnovne šole, ki je menil, da občina nima pravice na račun neplačanih davčnih obveznosti zasežki kmetov dohodek iz gozda. Na konferenci so sklenili, naj sekcija za kmetijstvo in gozdarstvo skliče posvetovanje s predstavniki gozdnega gospodarstva, občinske skupščine in SZDL, na katerem naj bi ta problem spravili s sveta.

SEVNIŠKI PABERKI

PRIZNANJE JOZETU TERAŽU — Na nedavnem srečanju aktivistov ljudske tehnike v Ljubljani so podelili tudi zvezna priznanja Borisa Kidriča za posebne zasluge pri širjenju tehnične kulture. Iz Sevnice je dobil bronasto priznanje predsednik občinskega odbora LT Jože Teraž.

SLABO ZA PREDPUSTNI ČAS — Mislili bi, da se bo novim parom v predpuštenem času kaj bolj mudilo, pa ni tako. Minuli teden je rekel odločilni „da“ pred sevnikiškim matičarjem en sam par, Božidar Pavlič iz Lončarjevega doma in Nevenka Penc iz Žigarskega vrha.

PLAČALI PRVI, NA VRSTI PA... Na seji hišnega sveta stanovanjskega bloka v naselju heroja Maroka 9 v Sevnici so v petek hudo negodovali zaradi tega, ker je nanje ob nedavnem určanju okolice blokov Komunalno stanovanjsko podjetje kar „pozabilo“. Jezijo se toliko bolj, ker je bil za ta blok komunalni prispevek plačan že pred štirimi leti, takrat, ko nekaj blokov, ki imajo danes asfaltirane dovoze in celo pločnike, ki sta na starost enako zapuščena: razmajani leseni most in žaga. Ko je bila slednja

CRPALIŠČE KOT LEKARNA — Za nemoteno delovanje boštanjske-

ga vodovoda vireno skrbi kovač Anton Vetešek. Direktor Komunalno-stanovanjskega podjetja inž. Kolar je ob neki priložnosti dejal, da vlada v žrpališču takšen red kot v lekarni.

KOMU JE NA POTI LASTNINA GASILCEV? — V nedeljo je tajništvo sevnikiške gasilskega društva še enkrat razpravljalo o vlogi, ki se v gasilskem domu kar vrstijo. Menili so celo, da se je najbrž nekdo iz objekta spravil nad društvo. Kot poročamo posebej, so potrdili odločitev, da v domu ne bodo več dovolili mladinskih družabnih prireditvev.

GNILA MOST IN ŽAGA — Ob Mirni v Dolnjem Boštanju ždita dva veterana, ki sta na starost enako zapuščena: razmajani leseni most in žaga. Ko je bila slednja še pri moči, ni bilo težko dobiti kak tram ali desko, da so vsaj za silo zakrpali most, zdaj pa je pokovica vozišča zaprta že skoraj eno leto. Za žago bi bilo dovolj zanimanja, saj kmetje vozijo hlobovino celo v žago Koptarne, ker vsi ne morejo čakati, da bi prišli na vrsto v Boštanju. Težave pa verjetno niso samo zaradi izrabljene vodne turbine, marveč je vzrok tudi v ljudeh, saj pravijo, da gre za gube precej hitreje, če se lesu pri- loži tudi platenka.

VODOVODI
Suša je bič

Brezovo: suhi vodnjaki priganjajo

Z enako hito, kot je v Vorančevem „Vodnjaku“ hribovski kmet kopal, da bi prišel do podtalnice, vira življenja za domačijo, se zdaj trudijo v sevnikiški občini cele časi, da bi si napeljala tekočo pitno vodo. Nobena noče zaostajati.

Anton Kolman, trgovski pomočnik, zaposlen pri Merckxu v Sevnici, je v četrtek prinesel na

občino podpise 12 mož z Brezovega, iz slabo uro hoda od Sevnice oddaljene vasi, ter dejal: „Odlučili smo se, tudi mi bomo začeli. Predsednika občinske skupščine sem prišel prositi, naj bo pokrovitelj.“

Zaenkrat ni še ničesar drugega kot dobra volja. Ta pa ni tako malo vredna! Načrta in natančne meritve še ni. Po oceni bo treba napeljati kakih 700 metrov glavnega voda od izvira pod gozdom, ki da dovolj vode za vso vas. Po približnem računu bi morala vsaka hiša prispevati 1.500 dinarjev, verjetno pa bo treba še nekaj več.

„Vodnjaki v vasi so suhi. Vedno se tako dogaja, kadar dalj časa ni padavin. Zadnji dve leti nam vode pravzaprav stalno primanjkuje, voda iz bližnjega izvira pa gre v nič,“ nadaljuje Anton in se pri tem zaveda, da je prav zaradi tega izbral pravi trenutek, ko ljudi ne bo težko navdušiti za skupno stvar. 12 podpisov iz 12 domačij, ki bi iz izvira lahko dobivale tekočo vodo, to dokazuje.

Zakaj brezuspešno podajanje kljuk?

H graditeljevim težavam pripomore pomanjkanje zazidalnih načrtov, po svoje pa z nesolidnim odnosom tudi novomeško podjetje »Dominvest«

Ne kriva ne dolžna mora občinska uprava v Trebnjem prestrezati očitke na račun prepočasnega urbanističnega načrtovanja. Ljudi pač ne zanimajo vzroki, vedo le, da je treba večkrat dolgo čakati na dovoljenja in rešitve — kljub temu da je občina zadnjih 8 let plačala za izdelavo različnih načrtov in urbanističnih rešitev že 750.000 N-din.

Ziviljenje je pokazalo, da je bilo vsega tega še premalo in da bi bilo letos treba narediti vsaj še 12 urbanističnih in komunalnih načrtov (stali bi približno 430.000 din), da bi se ognili vsaj največjim težavam. Gre za vrsto zelo nujnih del, kot so napeljava kanalizacije v Mokronogu in na Mirni, gradnja čistilnih naprav v Trebnjem in na Mirni ter podobno.

Pomanjkanje denarja za urbanistične in komunalne načrte pa ni edini vzrok. Ob avtomobilski cesti, v tako imenovanem rezervatu, je že tri leta prepovedana vsaka gradnja. Čestni sklad ne dovoli graditi, oziroma ne bi plačal odškodnine, če bi bilo treba kasneje zaradi gradnje ceste stavbo podreti. Naredil je eno samo izjemo, ko je dovolil dozidavo šole v Velikem Gabru. Povrh vsega

je še tako, da trenutno ni nikakršnega upanja, da bodo načrti za novo avtomobilsko cesto kaj kmalu narejeni, zato bo občinska uprava še nadalje prisiljena zavračati prošnje za zidavo ali obnovu poslopjij v celi vrsti naselij, ki so ob cesti.

Razvoj je otežen tudi zaradi pomanjkanja načrtov. Če ni zazidalnega načrta, si mora vsak graditelj sam poskrbeti zahtevana dovoljenja in soglasja, kar mu graditev hudo zategni, saj je treba šestkrat potrkati na mnoga vrata in priav milo prositi za hitre rešitve.

Pa tudi to še ni vse. Če so načrti že naročeni, niso pravočasno, v dogovorjenem roku, tudi pripravljani. Za to „poskrbi“ novomeško podjetje DOMINVEST, ki je s sklepom občinske skupščine pooblaščen, da opravlja urbanistične storitve v trebanjski občini. Kar zadeva roke in dogovore je slabše od svojega predhodnika — Projektivnega ateljeja iz Ljubljane.

Primerov zavlačevanja je več. Po dogovoru in pogodbi bi morali biti glavni načrti za nekatere komunalne objekte v Trebnjem narejeni v lanskem juliju, toda še zdaj niso. Idejni zazidalni načrti, ki ga bi moralo podjetje narediti spomladi, je bil narejen šele proti zimi, čeprav v Trebnjem ni na voljo tako rekoč nobene zazidalne parcele več.

Nič drugega ni preostalo svetu za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve, kot da ponudi DOM-

INVESTU samo dve možnosti: da pristane na zahteve trebanjske občine, ki je naročnik del, ali pa da se odpove načrtovanju urbanističnih del v občini.

V znamenju bogate bere

Mokronogu manjkajo komunalni načrti

Sveta mokronoške krajevne skupnosti zdaj, ko se izteka mandat, ni treba biti strah dveletne bilance. Za njim je doslej najbolj plodno obdobje dela. Bencinska črpalka, asfaltna cesta, obnova elektrike v Lakencih, vodovod v Hrastovici, dobro vzdrževane ceste, to so večja dela, opravljena v minulih letih.

Krajevna skupnost je imela 172.000 din dohodkov in 164.000 din izdatkov. Razen občinske skupščine so za njeno delo prispevali še: osnovna šola Mokronog (za cesto) 4.500 din, GG Brežice 1.376 din, DANA z Mirne 2.718, mokronoški Klub farfarjev 3.000 din, Gradbeno opekarstvo podjetje Mira 1.000 din, COMERC-Ljubljana 2.000 din, DOLENJKA-Novo mesto 500 din, KPD Dob 1.000 din in PETROL-Ljubljana 3.000 din, za kar se svet KS iskreno zahvaljuje. Krajevna skupnost pa ni skrbelo le za pota in komunalna dela, temveč je pomagala tudi družbeno-političnim organizacijam in društvom: ZMS z 252 din, ZB s 500 din, gasilcem je dala 700 din, gasilcem v Belem griču še 250 din in DPM 200 din.

Ker stvari, za katere skrbi krajevna skupnost, ne bodo nikoli dodelane, čakajo tudi novo vodstvo nove naloge: mokronoška kanalizacija, avtobusna postaja, gradnja mrliške vežice, napeljava javne razsvetljave od Puščave, cel kup stvari, ki niso odvisne samo od Mokronoga, saj je znano, da Mokronog nima potrebnih komunalnih načrtov. Tudi v prihodnje bo nujno sodelovanje občinov, ki so doslej s svojimi prispevki v delu in denarju pomoč krajevne skupnosti potrožili ali celo početevali.

ZONE ŽLAJPAH

Množica Mokronožanov in ljudi iz drugih krajev je minuli teden pospremila na zadnji poti Toneta Žlajpaha, gostilničarja iz Mokronoga.

Rodil se je pred 59 leti v Mokronogu. Komaj 13 let star je izgubil očeta, tako da se je moral po kon-

čani osnovni šoli kmalu sam spoprijeti z življenjem. Izučil se je mesarske obrti, s pomočjo matere je vodil mesarijo, gostilno in kmetijo.

Žlajpahova hiša je postala že takoj v začetku okupacije zatočišče svobodomiselnih mladih domoljubov. Julija 1941 je bila tam ustanovljena mokronoška sskojevska skupina. Tonetov brat Franc je bil med prvimi šestimi talci, ki so jih Italijani aprila 1942 ustrelili pri Radohovi vasi v opomin vsem, ki so se začeli pripravljati na osvobodilni boj.

Pokojni Tone si je s svojim značajem pridobil veliko znanost in prijateljev, ki so ga iskreno spoštovali.

IMENOVAN POŽARNO-VARNOSTNI INŠPEKTOR

Ker se s požarnovarnostno preventivo v trebanjski občini doslej ni nihče poklicno ukvarjal, kar seveda ni ostalo brez posledic, je občinska skupščina Trebnje na zadnji seji imenovala za inšpektorja za požarno varnost Iva Rančigaja, ki se je kot edini kandidat javil na razpisno delovno mesto. Je izredni študent na višji tehnični varnostni šoli v Ljubljani.

ZAKAJ NE PORABIJO DENARJA Nezadostna Čatežu?

O graji krajevne skupnosti — Obrat »Inkota«, ki bo začel delati po novem letu

„Zbodel in prizadel nas je članek v Dolenjskem listu, ki pravi, da krajevne skupnosti v nekaterih krajih zglede delajo, Čateška pa da je graje vredna. Priznam, za to smo predvsem sami krivi, ker nismo javili v Trebnje-komisiji, ki usklajuje delo krajevnih skupnosti, zakaj se porabimo denarja, ki nam ga je dočelila občinska skupščina.“

To so besede Franca Anžlovarja, tajnika krajevne skupnosti Čatež in predsednika krajevne organizacije SZDL, ki mu ni vseeno, kaj mislijo ljudje o prizadevanjih na Čatežu.

Teh pa ni tako malo, kot bi sodili po skopi vesti, objavljeni na tej strani. Čateška krajevna skupnost hrani denar za obnovo pokopališča, kar je nadvse potrebno delo, saj se lahko zgodi, da se podre breg in bi pu-smrtni ostanki pokojnikov zagledali

beli dan. V ta nemen ima krajevna skupnost prihranjenih 16.000 novih dinarjev. To bo porabljeno za nakup materiala in za plačilo strokovnega dela, vse drugo pa bodo naredili ljudje sami. Pokopališče bodo začeli obnavljati spomladi.

Tudi poti niso doslej pustili vne-mar. V evidenci krajevne skupnosti je podatke, da so opravili 300 u prostovoljnega dela, kar je že nekaj.

Najvažnejše pa je, da bo trebanjsko podjetje „Inkot“ v sodelovanju s črnuško „Elmo“ na Čatežu v gasilskem domu odprlo obrat za izdelavo elektromateriala, ki bo za začetek zaposloval je šest, sedem ljudi, ima pa možnosti, da se bo povečal. Pri tej akciji pomaga krajevna skupnost, kolikor je v njeni moči, z delom in denarjem.

LICITACIJA Dvanajsta ura

V Trebnjem zadnji čas možnost za gradnjo

„Gradbena mrzlica“ ne prizanaša Trebnjemu. V kraju je na voljo le še pet (slabših) parcel, zato je danes v Dolenjskem listu razpisan javni natečaj, ki bo 28. januarja ob 9. uri v sejni sobi Obs prišel, kot temu pravimo, tik pred dvanajsto.

S to licitacijo bo na Pavlinovem hribu na voljo 17 parcel za gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš. Kupec bo imel na izbiro gradnjo atrijske, medetažne ali visoko pritlične hiše. Zemlja bo stala 10 din površinski meter, komunalni prispevek pa 24.000 din za parcelo, lahko pa bo seveda večji, če bodo na natečaju tako odločili kupci zemljišča.

Istega dne bo ob 13. uri prav tam, tudi javni natečaj za prodajo stavbnih parcel v tako imenovani obrtniški coni v Starem trgu. Tam bo na voljo 12 parcel za gradnjo poslovno-stanovanjskih hiš, primernih za opravljanje različnih obrti. Cena zemljišča bo enaka kot v Trebnjem, komunalni prispevek pa bo nekaj večji — 31.000 din na parcelo.

TREBANJSKE IVERI

NI SREČE. Za lansko novo leto je Trebnje dobilo smučarsko večnico, sezona, ki je sledila, pa je bila žal za smučarje nenavadno kratka. Tudi letos zaenkrat ne kaže kaj boljše, smučarskemu klubu je uspelo dobiti obratovno dovoljenje, snega pa noče in noče biti. Prejšnji teden so kljub tanki snežni odeji in dežju pognali napravo, zgodila se je tudi prava nesreča: Alojz Kaplan iz Trebnja si je zlomil nogo.

MRLIŠKA VEŽICA? Svet za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve je na zadnji seji predlagal krajevni skupnosti, naj čimprej naroči načrte za mrliško vežico ter s pristojnimi določili njeno lokacijo. Vežica je v kraju z vse večji potrebna, zato so že na več sestankih opozorili nanjo.

IZUČILO JH JE. Črnograditelji brez gradbenih dovoljenj ne morejo dobiti posojila niti priključiti elektrike. To sta najvažnejša vzroka, da se število črnih gradenj v trebanjski občini zmanjšuje. Trenutno je v

vseh občini ugotovljenih 18 črnih gradenj, ki so nastale po 1965. letu, od teh pa je v sedem takih, ki imajo možnosti, da bi njih lastniki dobili dovoljenje (da bi bile legalizirane).

ZAMENJAVA. Z letošnjim letom je v Trebnjem prenehala delati mehanična delavnica novomeškega šolskega centra za kovinsko stroko. V izpraznjenem Rebernikovem gospodarskem poslojpu je odprl delavnico Milan Trzin, ki bo v Trebnjem imel gotovo več dela kot v Mokronogu, kjer je manjše avtomobilsko zaledje.

ODBOJKARSKI ZAČETEK. Z novim letom je po krajši prekinitvi začela redno vaditi tudi članska vrsta. V spomladanski tekmovalni sezoni jo čaka težka naloga: obdržati se v slovenski odbojkarški ligi. Da bi bili kar najbolj pripravljeni, se nameravajo trebanjski odbojkarji udeležiti tudi obeh naslednjih slovenskih turnirjev. Ekipa bo delno pomlajena, od vojakov se bo vrnil Lojze Babnik, skupaj s člani pa vadi tudi nekaj obetajočih mladincev.

Jutri konferenca

Jutri, 14. januarja, se bo ob 15.30 v sejni sobi občinske skupščine v Trebnjem začelo zasedanje občinske konference SZDL, na katerem bodo volili člana predsedstva skupščine SRS. Kot je znano, bodo predsedstvo po določilih ustavnega dopolnila sestavljali predsednik in podpredsednik skupščine SRS, predsednik zborov in en član, ki ga bodo dokončno izvolili na zasedanju delegatov občin. Razen tega bodo jutri obravnavali tudi aktualne politične dogodke v Jugoslaviji.

Mladi Osilničani, med njimi posebno Anton Kovac, predsednik krajevne organizacije SZDL (prvi z leve), Jože Ozura (drugi z leve), Anton Kvaternik, predsednik kluba Osilničanov v Ljubljani, in še nekateri, se zavzemajo, da Osilniška dolina ne bi izumrla. Ta prizadevanja podpirajo vsi občani tega območja. (Foto: J. Primc)

Zahteve niso pretirane

Na nedavni seji konferenčne ZM Kočevje so mladi menili, da so v občini stvarne možnosti, da bi v njih imeli vsak dan uro telovadbe. Posebno so poudarili, da bi v delovnih organizacijah morali dati poudarek množičnosti telesne kulture in ne dajati ves denar za razne vrhunske športe ali športne igre posameznih strok gospodarstva.

Mladina je pripravljena oskrbeti nove amaterske telovadno-gimnastične delavce, zveza za telesno kulturo pa naj oskrbi denar za njihovo priučitev oziroma vzgojo.

Občina pa je dolžna med drugim poskrbeti, da bo denar, namenjen za telesno kulturo, pametno porabljen, da bodo rezervirane površine za športne objekte, da bo zgrajena nova televizijska itd.

Mladi so prepričani, da so možnosti, da bi se njihove zahteve tudi uresničile in da ne zahtevajo nič pretiranega ali nemogočega.

J. P.

Svečanost krvodajalcev

Občinski odbor RK Kočevje je 10. decembra svečano podelil značke večkratnim krvodajalcem. Znak za 5-krat oddano kri je dobilo 40 krvodajalcev, za 10-krat 39 krvodajalcev, za 20-krat 7 krvodajalcev, krvodajalsko plaketo z miniaturnim znakom pa je dobil Ivan Jerman, strojnik pri Rudniku Kočevje, ki je doslej dal kri že 27-krat. Na svečanosti so nastopili učenci glasbene, osnovne in posebne šole, krvodajalce pa je pozdravil Tone Sercer, predsednik občinskega sindikalnega sveta Kočevje.

J. P.

Sklad za štipendiranje brez denarja

Štipendirati za fisto, kar v občini potrebujejo — Sicer se dogaja, da »na vrana sito pita« — Podjetja ne izpolnjujejo obveznosti

V ribniški občini so ustanovili sklad za štipendiranje in dajanje posojil dijakom in študentom, sprejeli in podpisali družbene dogovore o prispevkih posameznih gospodarskih in drugih organizacij v ta sklad, denar pa v sklad ne doteka oziroma doteka le skromno. Zato so dijaki in študentje, ki jih štipendira ta sklad, že več mesecev brez štipendij.

Na zadnji seji občinske skupščine so ugotovili, da to ni prav in da je denar treba zagotoviti, če ne dru-

gače, pa iz nerazporejenih sredstev občinskega proračuna (lanskega).

Prav gotovo pa je treba za bodoče zagotoviti, da bo denar v ta sklad — iz njega štipendirajo za potrebe šolske in splošnih občinskih služb, ne pa za potrebe gospodarstva! — redno dotekal. Tak redni (avtomatični) dotok bi bil na primer določen odstotek od izplačanih osebnih dohodkov ali od kakšne druge osnove.

Vsekakor pa bo v bodoče treba v ribniški občini izpolniti tudi na-

čin dajanja štipendij. Doslej je predvsem tak, da so dobivali štipendije socialno ogroženi in nadarjeni. Ta način bo treba dopolniti tako, da bodo imeli prednost predvsem tisti, ki bodo študirali za take poklice, jih v občini potrebujejo. Zdalj namreč dogaja, da koga štipendirajo, potem pa ugotovijo, da ta poklica v občini sploh ne potrebujejo. Tako spet revnejša občina štipendira kadre za bogatejše.

Vse to se ne bo več dogajalo, bodo nam štipendiranja dopolnili, seveda, če bodo imeli izdelani črti, kakšne kadre (poklice) v občini potrebujejo in koliko. Tak način moral biti sestavni del načrta letnega razvoja občine.

J. PRIMC

USTANOVITI SKUPNOST ZA VARSTVO OKOLJA

Hočemo zdravo okolje!

Obvarovati naravo pred uničevanjem

Na pobudo odbornika dr. Božidarja Voljca so na zadnji seji občinske skupščine Ribnica sklenili, da bodo v kratkem imenovali svoje člane v iniciativni odbor za ustanovitev »Medobčinske interesne skupnosti za varstvo okolja«, ki naj bi jo ustanovili za območje občin Ribnica in Kočevje.

Podobne skupnosti so že ustanovili v Mariboru in Kopru, vendar predvsem zato, ker je na teh občinah narava zaradi dima, saj, odplak in drugega tako onesnažena, da je ogrožen obstoj rastlinstva, živalstva in seveda tudi zdravja ljudi.

Pri nas v zahodni Dolenjski je narava še precej čista, neoskrunjena, zato jo bo lažje obvarovati pred škodljivimi vplivi industrije in drugega.

Vendar tudi tu ni več tiste čistosti, kot smo je bili vajeni pred nekaj leti ali desetletji. Okolica Ribnice in Kočevja se spreminja v eno samo veliko smetišče. V ribniški in kočevski občini uporabljajo tekočo vodo v glavnem za odlaganje smeti. Rinža je z odplakami precej uni-

čena, še bolj pa podzemski svet, kamor se stekajo vse odplake in uničujejo življenje ter lepote podzemlja.

Seveda se taka skupnost ne bo borila proti obstoju vsakršne industrije, napredka. Vendar pa si bo prizadevala, da bi šel razvoj tako pot, da bo okolju oziroma naravi povzročeno čim manj škode, s tem pa bo ta skupnost napravila tudi največjo uslugo ljudem.

J. PRIMC

ZKGP pomaga vase

Združeno kmetijsko gozdarsko podjetje Kočevje bo iz svojih sredstev dodelilo nekaterim krajevnim skupnostim in gasilskim društvom 40.000 din. Največ, in sicer 6.000 din, bo prejela krajevna skupnost Loški potok; po 4.000 din bodo prejeli: krajevna skupnost Grčarjevo, gradnja vodovoda, odbor za gradnjo vodovoda Sinovica-Prst in Gasilsko društvo Mali log. Občini bodo prejeli po 2.000 din. Denarjem vsem dobrodošel zato so ZKGP nemu KGP Kočevje vsi hvalili pomoč.

KDO JE ZAŽGAL? V ozadju je ostanek nekdanjega gradnega Bregu pri Ribnici. Vsakega, ki se pelje tod mimo, pritegne linca, ki je pod spomeniški varstvom. Domačini o gradu ne vedo. Najmlajši trdijo, da so ga pred leti zažgali otroci; mlajši so prepričani, da so ga zažgali med zadnjo vojno; le stari povedo, da so to storili pred stoletji Turki, ko so bili na izmed roparskih pohodov po naših krajih. (Foto: J. Primc)

Živeti in delati hočejo doma

„Škoda bi bilo, če bi v lepi Osilniški dolini kraljevali le medvedje in jeleni, ljudi pa bi izgnali,“ je v razpravi o bodočem razvoju te doline, ki je bila 22. decembra v Kočevju, poudaril Anton Ozbolt.

Na sestanku, ki je nadaljevanje razprav in prizadevanj, da bi Osilniška dolina omogočila razvoj in Osilničanom zaposlitev doma, so se vsi strinjali, da je treba v Osilnici ustanoviti obrat, ki bo omogočil zaposlovanje domačinom pa tudi sosedom s hrvatske strani Kolpe, saj ta reka ni prebivalcev obeh krajev nikoli ločevala. Vedno so bili sočni, kot so slozni reveži povsod na svetu.

Na sestanku so sklenili, da bodo ustanovili posebno komisijo, ki bo preučila možnosti za ustanovitev takega ali drugega obrata. V komisijo so bili predlagani: Tone Ozbolt, Tone Sercer, Drago Stimec, Jože Ozura, Tone Kovac, Stane Potisek, Rudi Gruden, Peter Šobar in Stane Oček.

Ugotovili so tudi, da ne bi smeli zanemariti turističnega razvoja tega območja.

Nov prispevek za asfalt?

Prebivalci z območja Stare cerkve prizadevno rešujejo svoje komunalne zadeve

Vsak zaposleni z območja Stare cerkve pri Kočevju naj bi prispeval po 1.000 din za asfaltiranje občinskih cest na območju te krajevne skupnosti. Tak je osnovni predlog za samoprispevek, ki naj bi ga plačevali za okoli 7 km občinskih cest. Samoprispevek naj bi plačevali tudi upokojenci in še nekateri. Tako so se dogovorili na nedavnem sestanku vodstev vseh organizacij z območja Stare cerkve.

Zdaj bo sklicala krajevna skupnost po vaseh še zbere občanov, na katerih bodo razpravljali o samoprispevku za ceste, dokončno pa

od kod denar za razvoj tega območja, se niso podrobneje razpravljali. Nakazali so le možnost, da iz sklada skupnih rezerv in da bi bilo tudi Združeno KGP Kočevje verjetno dolžno povrniti denar in druga sredstva, ki jih je s tega območja dobilo.

J. PRIMC

Bolje kmetovati

Šola za kmete v Ortneku

Kar 120 ur — oziroma nekako od 15. januarja do marca — bo trajal tečaj za kmete, ki bo v Ortneku. Namenjen bo predvsem tistim, ki so že prešli ali se nameravajo na pašo-košni sistem.

Reden pouk bo 2-krat na teden po 6 ur. Ta „Šola za kmete“, ki jo organizira Delavska univerza v sodelovanju s KZ Ribnica in še nekaterimi, bo veljala preko 11.000 din.

Kmetje tečajniki bodo poslušali predavanja o organizaciji in ekonomiki kmetijske proizvodnje, o kmetijskih strojih, o poljedelstvu (gnojila in gnojenje, travništvo, pašništvo), o živinoreji (krmljenje, telitev, ovimljenje krav, moža in ravnanje z mlekom, bolezni živali, krmlilna vrednost krme, vzreja in odбира plemenitih živali), o sadjarstvu, zdravstvu in sanaciji tujerajnih vasi, varstvu pri delu (v zvezi s kmetijsko mehanizacijo itd.), gozdarstvu in zemljiški knjigi ter katastru.

V splošnem delu tečaja pa bodo ponovili še računstvo in slovenščino ter se seznanili z načinom upravljanja v kmetijski zadruzi, s predvidenim razvojem kmetijstva v občini in kmečkimi turizmom itd.

J. P.

Sporazum dovoljuje več

Temeljna izobraževalna skupnost Ribnica je imela do konca novembra 5.260.000 din dohodkov in 4.776.700 din izdatkov. Skoraj gotovo je, da je imela TIS dovolj denarja za financiranje A in B programa.

V letu 1972 bo morala imeti TIS znatno več denarja za osebne dohodke zaposlenih v šolstvu in ostalih dejavnostih, ki jih TIS financira. Samoupravni sporazumi že sedaj predvidevajo večje prejemke, kot jih prejema naša prosvetni delavci sedaj.

Novici iz Fare

OBISK IZ DELNIC — Čeprav smo že zakotakali v novo leto, se še radi spominjamo zadnjih lanskih dni. Tedaj smo izredno lepo proslavili 30-letnico JLA. Obiskali so nas vojaki iz Delnic in nam pokazali dva filma ter izvedli kulturni program. Pripovedovali so nam tudi o življenju in delu JLA danes. Nato so jih otroci spraševali o tem in onem. Na svečanost smo povabili tudi rezervne oficirje in podoficirje. Prereditev smo zaključili s prijetno pogostitvijo.

TISOČ RADOŠTI — Tudi učenci osnovne šole Vas-1 ara smo lani pridno tekmovali na „Jugoslovanskih pionirskih igrah“ ter tik pred novim letom sprejeli priznanje za dosedanje uspehe. Zdalj izpolnjujemo naloge, ki so na vrsti letos, saj želimo zaslužiti ob koncu leta znak „Tisoč radosti“.

Na kratko o seji

Na seji občinske skupščine Kočevje, ki je bila 21. decembra, so razpravljali o šolstvu v občini, spreminili so proračun občine za leto 1971 in odlok o dodeljevanju stavbnega zemljišča borcev, sprejeli odlok o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnega zemljišča (pomembna za prodajo družbenih stanovanj zasebnikom) in poslušali poročilo o redni likvidaciji VRTNARIJE, ki ne obstaja že okoli 6 let.

Priznanja krvodajalcem

Pred kratkim je občinski odbor RK Kočevje podelil priznanja večkratnim krvodajalcem:

Znake za 10-krat darovano kri so prejeli: Ervin Ahac, Kočevje; Jože Ambrožič, Ribnica; Stane Debeljak, Kočevje; Ignac Dolenc, Kočevje; Jože Goljovec, Kočevje; Franc Hribar, Kočevje; Matija Ivančič, Rudnik; Pavla Janež, Kočevje; Peter Ješelnik, Kočevje; Albina Kos, Dolga vas; Tone Kovac, Kočevje; Milan Kps, Kočevje; Mirko Kambič, Kočevje; Jože Kajžev, Kočevje; Franjo Kranjc, Kočevje; Viktor Kužnik, Kočevje; Jože Lavrič, Kočevje; Alojz Lovšin, Dolenji Lazi; Srečko Leskošek, Kočevje; Pepca Lukavečki, Kočevje; Jožeta Mlakar, Kočevje; Ignac Mencin, Kočevje; Marjan Mohorčič, Rudnik; Neža Mohorčič, Rudnik; Marija Mišmaš, Zeljane; Boža Poje, Kočevje; Rudolf Pavlin, Kočevje; Alojz Petek, Kočevje; Franc Pevec, Kočevje; Anica Romih, Kočevje; Mihael Radosavljevič, Kočevje; Ela Regali, Rudnik; Stefan Šoš, Kočevje; Feliks Smigoc, Kočevje; Stanko Tomšič, Mahovnik; Silva Uranič, Kočevje; Marija Volf, Mahovnik; Ivan Verfel, Dolga vas; Svetozar Weiss, Kočevje.

»Dolenjski list« v vsako družino

DROBNE IZ KOČEVJA

PRIZNANJE GRILU — Ob dnevu JLA je poveljstvo ljubljanske armade podelilo plakete JLA najzaslužnejšim posameznikom in organizacijam, ki delajo na področju obrambnih priprav. Tako plaketo je prejel tudi predsednik občinske organizacije Zveze rezervnih vojnih starešin Drago Gril. Čestitamo!

RIBE V RINZI se zadnje dni združujejo v velikih množinah pri mostu ob tržnici. Lahko bi rekli, da so kar v „jatah“. Ljudje se čudijo, da jih je sploh še toliko, saj je večkrat prišlo do množičnih poginov zaradi onesnažene vode. Ribiči so mnenja, da se združujejo pri mostu zato, ker je tu voda nekoliko toplejša in ker dobijo tukaj več hrane.

PPT DRUŠTVO (poldnevne plakate trgati) mladih nadebudnežev na Trgu Svobode je zopet oživel. Za preteklo prazniko je delovanje podvojilo. Vsi plakati in objave so bili še isti dan, ki so bili izobešenini, potrgani. Varni so še samo plakati za šipami izložb trgovin in lokalov. Clani „PPT“ kar tekmujejo, kdo bo potrgal več plakatov. Sicer pa niso starejši nič boljši: pridno krivijo železno ograjenje oglasne deske pred kavarno.

TEČAJ POKLICNIH ŠOFERJEV za pridobitev višje kvalifikacije bo trajal še do marca, nakar bodo zaključni izpiti.

PTIC NI — Ker se ni hudega mraza, ne pride h krmilnicam toliko gozdnih ptic kot prejšnja leta. Zelo veliko je le raznih vrst sinic, ki so tudi sicer vedno po vrtovih in par-

kih. Te so tudi gnezdiše v valincah v parku Gaj in se sedaj držijo tega okoliša.

PLANINCI PRIDEJO — Dva dvo-dnevna izleta v naše kraje je načrtovalo za letoš Planinsko društvo Ljubljana-matica. To društvo prireja vsako leto redno ob sobotah in nedeljah za svoje starejše člane izlete po Sloveniji. Dva taka izleta so predvideli tudi na področju naše občine. Podrobnejši načrt obeh izletov bo sestavilo Planinsko društvo Kočevje, ki bo oskrbelo Ljubljancem tudi vodiče za te izlete.

RAZPRODAJA ZIMSKE KONFEKCIJE bo do 22. januarja v NAMI. Popust znaša 30 do 50 odstotkov.

— Medvedek, zakaj si ves otrpel in zmuznjen?
— Zmrzuje, zmrzuje. Komaj čakam na odtalitev in boljše ceno kakor sir in druga roba po skladiščih?

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

SE 40.000 DIN — Občina dolguje Modni kolekciji KRIM, ki je ustanovila svoj obrat v Sodražici, še okoli 40.000 din, in sicer za „zagonske“ stroške tega obrata. Najprej so računali, da bo KRIM na to „pozabil“, ker pa ni, bo treba plačati.

NIC VEČ SKRIVNOST — Zvedeli smo, da dohodek posameznega obrtnika ne bo več „poslovna skrivnost“. Po novem — od kdaj naprej bo to veljalo, še ni znano, verjetno pa od letos — bodo dohodki občanov zapisani na posebni listi, ki bo javna, se pravi vsakomu na vpogled. Tako se bo vsak lahko prepričal, če je sosed ali konkurent pravično napovedal dohodek. Ta ukrep je na perlen proti utajevalem davkov ter proti neupravičenemu bogatenju.

NI ZADOVOLJEN — Odbornik Nace Jereb je na zadnji seji občinske skupščine dejal: „Bom kar tako povedal, da je ribniški stolpec v Dolenjskem listu zanič.“ Čikal je verjetno predvsem na „zobotrebce“, ki pišejo o malenkostnih zadevah, ki so vsem znane. Odbornika Jereba, ki je bil večih dopisnik „Novic“, vabimo, naj napiše kaj tehtnega za ribniško stran, saj doslej nismo še dosti dobili od njega.

— Ti pa obravnavaš same stvari!
— Pa mi pomagaj še ti. Ne bo „dihur“, ki zre knjige, od sebe da nobene fige.“

KOČEVJSKE NOVICE REŠETO

Nagrade za najlepše urejene vrtove in okolice hiš na Vinici, ki jih je tudi lani razpisala krajevna skupnost, so bile podeljene na novoletni proslavi. Nagrade je delil kar dedek Mraz. Prvih 5 nagrad po 100 din so prejeli: Bogomir Berkopec, Katica Stimec, Rudolf Kavčič, Ana Jaketič in Katarina Malič. Se 15 občanov je dobilo po 50 din nagrade, medtem ko je bilo 20 javno pohvaljenih. Poudobno tekmovalje se bo nadaljevalo tudi v letu 1972.

TRI JAVNE POHVALE

Krajevna skupnost Vinica je za novoletne praznike postavila na sredini trga 4 metre visoko jelko, na kateri je gorelo 40 raznobarnih žarnic. Na starega leta dan je predsednik krajevne skupnosti pod to jelko obdaril tri najbolj znane viniške javne delavce: Marico Hudelja, medicinsko sestro, ki služi v krajevni ambulanci, in Danila Birsca, mlajšnika z 20-letnim bivanjem v Vinici in Antona Troho, dolgoletnega ravnatelja osnovne šole.

SEMIČ: KULTURA OŽIVLJA

Konec decembra je bil v Semiču občini zbor Prosvetnega društva "Jože Mihelčič", na katerem so izvolili novo vodstvo in sklenili, da bo v okviru društva delovalo več sekcij. Zadnje čase so posamezne skupine sicer delovale, npr. folklor in dramska skupina, vendar delo ni potekalo organizirano v okviru društva. Od novega vodstva pod predsedstvom elektroinženira Staneta Golobca se pričakuje boljše organizacije in oži-

»Pri srcu mi je težko...«

Jožeta Starešiniča se drži smola: v Nemčijo je šel, da bi lahko plačal račun za bolnico, medtem pa so mu doma poginile krave

Najbrž je Jože Starešinič iz Preloke izjema med izjemami. Kot priljubljen in uspešen predsednik vaske organizacije Socialistične zveze je moral za službo v Nemčijo, toda funkcija mu se ni prenehala. Za vaske zadeve skrbi njegov namestnik. Če je kaj nujnega, si pišejo, sicer pa je bil po dveh mesecih dela na tujem doma. Kot sam pravi, je povsem na tekočem z razmerami na vasi in mu ne bi bilo vseeno, če bi izbrali drugega predsednika. Želja ga preganja nesreča na vseh koncih, o čemer je povedal: "Verjemite, ni mi bilo lahko pri srcu, ko sem se lani odločil za začasno delo v Nemčiji. Rad sem doma pri družini, rad delam v organizacijah, toda za mater, ki ni bila zavarovana, je prišel račun iz bolnišnice za 2.000 din. Kako naj ga plačam? Kralj naj za službo na kmetiji? Moral sem v tujino. Tam se mi slabo godi, a vendar sem že nekaj denarja dal na stran. Kot turista me imajo, zato nimam nobenih pravic, ki grede rednim delavcem. Naravnost obupan pa sem bil, ko je kmalu za menoj prišlo v Nemčijo pismo od doma, v katerem so sporočali, da so poginile vse

tri krave. Baje je nekdo odvrnil na paši vrecko s kalijevjo soljo, naše krave pa so to polizale. Imam za 10.000 din nove skode." "Kaj vam doma nihče ne more pomagati v nesreči?" "Ko so poginile krave, so se vaščani lepo izkazali, stari oče pa je posodil kravo, da so imeli otroci mleko. Kot sem izvedel zdaj ob novoletnem obisku, mi bodo na občini pomagali pri izplačilu računa za bolnišnico, morda pa še z davčno olajšavo zaradi nesreče s kravami. Vseeno bo precejšnje breme ostalo na mojih ramenih, zato moram imeti zaskuček." "Kaj torej, da se boste vrnili v Nemčijo. Za dolgo?" "Zelo nerad grem, toda ni drugega izhoda. Služiti moram še nekaj mesecev, potem mi bo morda sreča mila, da se zaposlim jaz ali žena v bližini doma. Preživljati družino samo s kmetijskimi dohodki v naših krajih ni mogoče. Lahko životarimo, če obdelujemo zemljo po starem, toda s tem danes nihče ni več zadovoljen. Vsak si želi napredka."

ANICA PLANINC, zapodena v krojilnici podjetja BETI: "V službi želim, da bi ostalo vsaj tako, kot je, ker sem zadovoljna. Da bi naša tovarna še naprej tako lepo rasla. Zasebno pa: samo nov avto." TINE MOLEK, tajnik občinske skupščine: "Da bi v letu 1972 bolj pametno rešili vprašanje borcev in njihovih priznavalnih, in sicer tako, da bi bili borci izenačeni v svojih pravicah na območju vse republike. Glede zasebnega življenja nimam posebnih želja. Pač: da bi se izpolnil plan pri gradnji hiše." IGA MIHELIC, prodajalka v trgovini BOROVO: "Želim si, da bi dobili lepši in sodobnejši lokal in da bi bila naša hiša čimprej zgrajena. Že dve leti imam odprto gradbišče." GABRE BOGDANOVIC s Hrasta: "Prva želja je mir na svetu in zmanjšanje socialnih razlik, zlasti

med borci v merilu naše republike. Osebnostno pa želim samo zdravje in malo več tovarištva." ANA KLEPEC, gospodinja iz Boršta: "Če je človek bolan, kot sem jaz, si želi v prvi vrsti zdravja. Nisem še stara, a za delo nisem več. La to si želim, da bi se mi povrnila moči. Če ni preveč, je moja želja še ta, da nas suša ne bi več tako pestila, kot nas je v preteklem letu." STANE PEZDIRC, avtomehanik pri podjetju MELIKAT KANS: "Nič novih želja, samo da bi uresničili to, kar je že v načrtu: izboljšati delavnice, kjer sem zaposlen. Če bi hotel uresničiti zasebne želje, pa mi 30 starh milijonov ne bi bilo dovolj." MARIJA TRČEK, zapodena v konfekciji KOMET: "Najbolj si želim, da bi se kmalu preselili v Rosalnice, kjer gradimo novo tovarno. Zase ne želim drugega kot zdravje za vso družino, seveda pa tudi malo več denarja ne bi škodilo."

DANIČA TOMC, delavka iz BETI: "Če bo več uspeha pri delu, bo tudi več denarja. Ker varčujemo za hišo in se pripravljamo na gradnjo, si želim le to, da bi v letu 1972 začeli kopati vsaj temelje." R. B.

Dobro obveščeni občani — dobri samoupravljavci!

NOVA STOPNJA Na območju metliške občine je bila do zdaj v veljavi najnižja prispevna stopnja iz osebnega dohodka v vsej Sloveniji — 3,95 odstotkov, kar so dobivali občinski funkcionarji vselej pod nos, ko so v republiko prosili za kakršna koli dodatna sredstva. Četudi je bila stopnja le navidez najnižja, saj je podjetja dajala mnogo več v obliki družbenega dogovora, je bilo potrebno za leto 1972 stopnjo povečati. Ne le zaradi očitkov, temveč tudi zato, ker bi bili sicer prikrajšani pri dopolnilnih sredstvih za izobraževalno skupnost. Odborniki so izglasovali za prihodnje leto 4,05-odstotno stopnjo prispevka od osebnih dohodkov iz delovnega razmerja, kar je na ravni republiškega poprečja.

Polnoč brez šampanjca

Zdravniški poklic ne vpraša za praznik

Na starega leta dan, ko so ljudje vsepovsod ukali, se zabavali in si nazdravljali za boljšo srečo, se mladi metliški zdravnik dr. Marijan Pust ni niti za hipce poveseil. Sedem dni dežurstva ga je doletelo prav čez praznike, na Silvestrovo pa si sploh ni oddahnil. "S šofetjem Vilkom Bebarjem sva bila 31. decembra vso noč na voznjah. Spominjam se, da sem

okrog 22. ure nekoga šival, ker so se stekli na avtobusni postaji. Ob 22.30 sem pogledal na uro, ko sva odhajala iz vasi Hrast. Ija so me klicali k otroku. Ravno opolnoči sva se vrnila v zdravstveni dom, kjer sem na televizij-skem zaslonu videl, da si na zdravljujejo. Žal si nisem mogel privoščiti niti pol urice oddiha, ker me je že čakala vrsta novih pozivov za pomoč na domu. Vso noč sem prebil po hišah, kjer prav tako niso spali zaradi bolezni. Tako je bilo tudi na novega leta dan in v ostalih prazničnih dneh. Kot nalašč je začela razsajati še gripa. Včeraj sem imel v ambulanti več kot 200 bolnikov."

"Niste videti grozansko utrujeni. Kako zmorete delati ves dan, noč pa prebiti na hišnih obiskih? Kaj pa drugi zdravniki?" "Navadil sem se, da lahko nekaj dni prebijam tako rekoč brez dneva spanja. Urica ali dve čez dan mi zadoščata za osvežitev. Trenutno sva v zdravstvenem domu samo dva zdravnika, toda drugi ima reden dopust, ki mu pripada. Žal, nujno potrebnega tretjega zdravnika ne moremo dobiti, čeprav mesto razglašamo v časopisih."

"Kaj zdravniki nočejo v Metliko?" "Nimam pojma, zakaj mladi tako tiščijo v večja mesta, ko je tudi v manjših lepo. Jaz sem zadovoljen. Drugega ne pogrešam kot stanovanje. Prebivam namreč kar v sobici zdravstvenega doma. Dokler sem samski, še gre."

"Šele nekaj mesecev ste v Beli krajini. Ste se že živeli v ljudi in pokrajino, ali se počutite tujca?" "Tujec nisem bil niti tedaj, ko sem v Metliko prišel. Sem tak človek, da se takoj prilagodim in živim v vsakršne razmere." R. B.

POGREŠAJO TRGOVINO

Prebivalci vasi proti Draščem in ves zgornji konec Metlike pogreša dobro založeno trgovino nekje na Vinogradniški cesti, zlasti ker se bo tam gradnja še močno razmahnila. Odborniki so prosili za posredovanje občinske skupščine, ki naj bi poskušala zainteresirati — trgovce.

DOBRA VODSTVA

Vseh 18 gasilskih društev v metliški občini, ki štejejo 416 aktivnih in 262 rezervnih članov, bo imelo v januarju in februarju redne letne občne zbornice, na katerih bodo navzoči tudi delegati občinske gasilske zveze. Kljub precejšnjim denarnim težavam se gasilstvo v občini dobro razvija, pri čemer ima veliko zaslug dober vodstveni kader.

LOKACIJA NI PRAVA

Avtomobilisti, ki vozijo čez Gorjance, vedno znova ugotavljajo, da skoro ob vsaki avtobusni čakalnici preži nevarnost. Postavljene so na takih krajih, da ob vstopanju in izstopanju v avtobus mnogo tvega, kdor tako skupino prehiti. Čakanje za avtobusom pa tudi ni varno, ker lahko kdo tretji izza ovinka pridrvi naravnost v čakajočega voznika.

FRANC JAKLJEVIČ — SEKRETAR

Prejšnji teden so na seji komiteja občinske konference Zveze komunistov v Metliki izvolili za sekretarja Franca Jakljeviča iz Metlike. Na komiteju bo delal kot profesionalni, ljudje pa ga poznajo še iz časov prejšnjega dolgoletnega opravljanja najodgovornejših funkcij v belokranjskem javnem in tudi družbenopolitičnem življenju občine. Novi komitej ima 11 članov, od teh je približno polovica novih.

Napredek

Po podatkih občinske skupščine Metlika je 8 večjih delovnih organizacij na območju občine ustvarilo v 9 mesecih lani za 207.030.000 din celotnega dohodka, kar je za 59 odst. več kot v tem času leta 1970. Porabljena sredstva so lani narasla kar za 61 odstotkov, dohodek pa je bil za 53 odst. boljši, kot je bil ugotovljen ob koncu septembra 1970. Prav tako kaže ostanek dohodka velik vzpon, saj predstavlja celo 120-odstotni porast.

SPREHOD PO METLIKI

VELIKO NAKUPOVANJE, ki je pred prazniki zajelo tudi metliške trgovine, je po novem letu vidno uplahnilo. Precej so dali izkupitji tudi številni zdomci. V promet je šlo vse, zlasti industrijsko blago, tako da so zdaj nekatere trgovine kar precej prazne. Morda se bodo spet bolj napolnile, ko bodo sproščene cene.

OB KONCU LETA so metliški gasilci po enoletnem presledku znova silvestrovali v novem gasilskem domu. Zaključna družba, dobra potreba in prijetno vzdušje je pripomoglo, da so navzoči zadovoljno pričakali novo leto.

FILMSKI USTVARJALEC METOD BADJURA je nenadoma umrl konec lanskega leta. Pokojni, ki je bil pionir slovenskega predvojnega filma, je dobro poznan številnim Metličanom, saj je pred dvajsetimi leti — spomladi 1952 — v Metliki in okolici posnel uspešni dokumentarni film "Pomlad v Beli krajini". Za ta film, v katerem so nastopali pred-

Osmešeni

V manj razvitih občinah, kakršna je metliška, si je zadruga zadnje čase močno prizadevala usmeriti zasebne proizvajalce v nakup kmetijske mehanizacije. Ugotavljajo pa, da so tisti, ki so kmete k temu nagovarjali, osmešeni.

Ker je v Beli krajini denarja malo, posebno v kmečkih družinah, ni šlo pri stvari le zato, ali kmet pripravljeno kupiti traktor ali ne, temveč je bilo vprašanje: kako ga bo plačal. Ko se jih je več že odločilo za nakup, potem ko so s preprodajo zemlje ali zaslužkom koga domačih v Nemčiji spravili skupaj potrebno vsoto, so se pojavili v zadrugi kot kupec traktorja. Toda s kupčijo ni bilo nič, ker teh strojev za dinarje že nekaj časa ni dobili. Kmetje so se razburjali, da jih imajo za norca, a ni nič pomagalo.

Povedali so jim, zakaj tako. Domača proizvodnja daje na slovenski trg morda 50 traktorjev na leto, to pa ni dovolj, da bi vsaka kmetijska zadruga dobila enega ali dva. To se dogaja prav v času, ko je povsod interes za nakup teh strojev največji. Tudi to bi kmetje nekako preboleli, saj so podobne sunke že izkusili, ko ne bi hkrati iz tiska in televizije izvedeli, da smo lani za devize kupovali v tujini ženske sminkne, drage konjake, celo korenje, zobotrebce itd. Za uvoz traktorjev pa deviz ni bilo!

Skoda, da niso slišali pripomb metliških interesentov za nakup kmetijske mehanizacije tisti, ki so dovolili nepotreben uvoz! V zvezni vladi so konec lanskega leta sicer naredili spisek predmetov, označenih kot nepotrebne, ki jih za devize ne smemo več uvažati, toda kmetovalcem se to ne zdi dovolj. Dokler ne bodo mogli priti do traktorjev za domač, težko prigraran denar, jih ne bo lahko prepričali, da z reslotvami in s smernicami o kmetijstvu mislimo resno. RIA BACER

Če bo in kdaj?

Crmošnjice nazivajo zimsko-sportni center Dolenjske. Čeprav ležijo v črnomaljski občini. V nekaj letih so smučišča z vlečnico pridobila toliko gostov, da ob nedeljah težko najdeš prostor za parkiranje. Dolga vrsta vozil sega navadno od naselja do smučišča.

Turistične razmere so tu še zelo skromne, saj razen male vaske gostilne ni nobenega lokala. Resda je gostišče domače, tudi ceneno, toda v prvi vrsti pretesno za številne smučarje, ki si želijo malce oddiha in okrepčila. Polg tega ni treba biti zahteven, če si želiš na oddihu kaj več, kot nudijo gostom zdaj.

Glavna hiša Crmošnjic pa ostaja še vedno čista. Slaba je proti Dol. Toplicam, še slabša na belokranjsko stran proti Crnomlju. Iz obeh smeri navdušeni smučarji sicer prihajajo v kraj, toda pravcato zbirko kletvic bi dišal, kdor bi poslušal pripombe šoferjev med vožnjo. Ostri ovinki, izredno jamasta in ozka cesta spravi ob živce pri vsakem srečanju z drugim vozilom še tako mirnega človeka.

Crmošnjice so nekako na sredi partizanske magistrale, za katero se je že lani ob 30-letnici vstaje začela akcija med slovenskimi borci, da bi jo asfaltirali in razširili. S tem bi se oddolžili partizanski Beli krajini in ji pomagali kot enemu razvitih današnjih predelov Slovenije. Odprti bi jo turizmu iz ljubljanske smeri po slikoviti in manj prometni poti, kot je avtomobilska cesta. Crmošnjice bi lahko začele, kot so Golte nad Mozirjem. Toliko bolj, ker bi imele lepo povezavo s termalnim kopalščem v Dol. Toplicah.

Lani začeta akcija je bila utijšana z obljubo, da bo v letu 1972 več možnosti za zbiranje sredstev. Kalendar smo obrnili, zato bi bilo dobro glede gradnje ceste ponovno dregniti z vprašanjem: ali sploh bo in kdaj? R. B.

MLADI NE STOJE OB STRANI

Na pobudo predstavnikov mladinske organizacije na Vinici je bil konec decembra organiziran sestanek z mladimi, ki so ga vodili člani krajevne organizacije Zveze komunistov. Nekaj nad 20 navzočih mladincev se je živo zanimalo za politične dogodke na Hrvaškem in za sklepe 21. seje predsedstva ZKJ. Postavljali so tudi zanimiva vprašanja o vlogi Zveze komunistov in SZDL, o liku komunista, o religiji in družvi z gospodarstvom. Sprejeli so sklep, da bodo s takim načinom dela nadaljevali še v bodoče. F. P.

Pozno, a iz srca

Med znanimi občani, ki so proti koncu leta 1971 tiho in neopazno zajadrali med šestdesetletnike, je bil tudi Milan Simec iz Crnomlja. Zdal je zaposlen v obratu IMV, bil pa je dolga leta po vojni na najboljših odgovornih mestih v družbenopolitičnem življenju občine in Bele krajine. Med drugim je bil tudi predsednik okraja in občinskega sindikalnega sveta. Tovariš Simec je nosilec spomence od leta 1941, komunist pa od 1935.

Po naravi je veder, rad ima družbo, njegova najljubša zabava pa je kopanje v Kolpi. Kljub letom je še aktiven pri delu v organizacijah. Želimo mu, da bi tak ostal in da bi preživel še veliko zdravih in zadovoljnih let. *

o dolgotrajnem pomanjkanju je nastopilo obdobje, ko se zezezo in cement laze dobi. Ko so prejšnji teden v Crnomlju dobili novo posiljko (na sliki), je bilo v hipu zraven dovolj interesentov. (Foto: R. Bačer)

Po uspešni prodaji v preteklem letu smo našo trgovino ponovno založili z najnovejšimi vzorci in modeli vsega tekstilnega blaga.

Tudi v letošnjem letu se bomo trudili, da boste zadovoljivo postreženi v

„Deletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

PRENOVLJENA ROJČEVA GOŠTILNA je bila odprta pred prazniki. Lokal je lep, postrežba dobra, tako da so gostje zadovoljni. Bojijo se, da ne bi tudi tu postalo shajanje s piščancem in kvartopitcem.

TRGOVINE IN GOŠTINSKI LOKALI bi lahko z novoletno okrašenostjo pokazali malo več domiselnosti in okusa, kot so letos. Medtem ko so včasih kar tekmovali, kdo bo imel lepše okrašeno, jih je zdaj ta verna minila. Skoda!

PODJETJE VELETEKSTIL — nota v Crnomlju — je tudi letos za novoletno jelko obdarilo otroke s kmetijskega področja. Blizu 100 otrok je dobilo na izbiro za 220 din ali drugača blaga iz trgovine. Otrokom iz enega najbolj siromašnih predelov Bele krajine pomeni novoletna pomoč podjetja edino možnost za nabavo preraslih in tople oblačil. Sprejemajo jo z veliko hvaležnostjo.

PO NOVOLETNIH PRAZNIKIH je bilo v ambulanti več obiska. Delež je to že običaj zaradi nekaj-

dnevne prekinitve dela v ordinacijah, kaže pa, da je začela prodirati tudi lažja oblika gripe.

V ČRNOMALJSKI KLAVNICI so do konca septembra lani zaklali 766 goved, 754 telet, 2596 prašičev in 57 ovac. Proizvedli so 528.983 kg mesa, kar pomeni, da so bile zmogljivosti klavnice izkoriščene prek 90 odstotkov.

NA OBMOČJU črnomaljske občine je lani zbolelo toliko siromašnih oseb, da so za njihovo zdravljenje iz občinske blagajne dali samo do začetka oktobra 145.147 din, medtem ko je bilo v ta namen do konca leta predvidenih 30.000 din stroškov. Dodatna sredstva so zagotovili z rebalansom proračuna.

SPET POVABLJENI — Belokranjsko gradbeno podjetje je pred novim letom spet povabilo svoje upokojence na tovariško srečanje. Upokojencem so dali tudi knjižne in denarne nagrade, za kar so bili vsi vabljeni hvaležni. V pomenku so spoznali sedanjí položaj podjetja, njegove težave in razvojno pot.

Črnomaljski poročevalci

Če hočete poceni in lepo obleči vso družino, pohitite v Trst!
Vabijo vas

GRANDI MAGAZZINI GIOVANNI

Via Ghega 6 (pri železniki postaji)

Bunde, plašči, hlače, obleke, puloverji, vse za ženske, moške in otroke po polovični ceni in še ceneje! Razprodaja je na vrhuncu, zato ne odlašajte! Tudi za dinarje dobite vse! Menjava odlična! Toplo se priporočamo!

VSAK DAN: Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.
PETEK, 14. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Moja knjižnica - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Raoul Jenčič: Olajšave pri nabavljanju kmetijske mehanizacije iz tujine - 12.40 Z domačimi godci in ansambli - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Kaj

vam pripoveduje glasba - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Človek in zdravje - 18.15 „Signali“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Janeza Jeršinovca s Planšarji - 20.00 Slovenski skladatelji zborov z evropskimi sodobniki - 20.30 „Top-pops 13“ - 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.15 Resede in zvoki iz logov domačih.
SOBOTA, 15. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pionirski tednik - 10.20 Pri vas doma -

11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Slavko Zgonc: Čene gnojil in zaščitnih sredstev glede na odkupne cene pridelkov - 12.40 „Po domače“ - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Gremo v kino - 18.15 Iz operetnega sveta - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča - 20.00 Mladinski radijski klub - 21.30 Zabavna radijska igra - Dr. Walter Gerteis: „Inšpektor Jones pripoveduje“ - 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 16. JANUARJA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! - 8.05 Radijska igra za otroke - Leopold Suhadolčan: „Dedkova vrata“ - 9.05 Koncert iz naših krajev - 10.05 Še pomnite, tovariši! - Miha Marinko: Iz mojih spomnov - 10.25 Pesmi borbe in dela - 11.20 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 12.00 Poročila - Na današnji dan - 13.30 Nedeljska reportaža - 13.50 Z domačimi ansambli - 14.30 Humoreska tega tedna - B. Sočimg: Nove humoreske - 15.05 Nedeljsko sportno popoldne - 17.30 Radijska igra - Karoly Szakonyi: „Kdo govori?“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 „V nedeljo zvečer“ - 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 17. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Franc Grum: Vplivi na hranilno vrednost travne silaže in sena - 12.40 Pihalna godba milice na koncertnem odru - 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne - 18.15 Ob lahki glasbi - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Maks Kurnja - 20.00 Predstavljamo vam opero „Medea“ - 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 18. JANUARJA: 8.10 Operna matineja - 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Dušan Ferčelj: Sedanji sortiment v vinogradništvu in zahteve tržišča z vinom - 12.40 Vedri zvoki z domačimi ansambli - 13.30 Priporočajo vam... - 14.30 Z ansambлом Mojmir Sepeta - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V torek nasvidenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Dorka Skoberneta - 20.00 Prodajna melodij - 20.30 Od premiere do premiere - 22.15 Janačkov večer.

SREDA, 19. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Za mlade radovedneže - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Nežka Snoj: Naloge čebelarških preglednikov - 12.40 „Od vasi do vasi“ - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Zamejski zbori pojo - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Jezikovni pogovori - 18.15 Popevke iz slovenskih festivalov - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Simfonični koncert orkestra RTV Ljubljana - 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 20. JANUARJA: 8.10 Operna matineja - 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jože Španring: Dopolnilni tečajji za agronome neobhodni tudi pri nas - 12.40 Pihalne godbe - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Pesem iz mladih gri - 14.30 Z ljubljanskim jazz ansambлом - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Koncerti po željah poslušalcev - 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s kvintetom Silva Stingla - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Mihom Rožancem - 22.15 Iz sodobne srbske simfonične literature.

moč sama ne zadostuje novi mixal ima aktivno moč!

aktivna moč premaga vso umazanijo
aktivna moč varuje vaše perilo

Pevi
jugoslovanski
biglaška
nabogradljivi
detergent

novi mixal ima aktivno moč

ZLATOROG MARIBOR

Osnovna šola SEVNICA
razpisuje
delovno mesto
kurjača

Pogoj je kvalificirani
mizar z izpitom za kurjača. Če izpita nima, šola omogoči pridobitev.
Nastop dela po dogovoru.

»Dolenjski list«
v vsako družino

Iz sendviča nagrada

Jože Knez, glavni direktor straškega Novolesa, dobitnik Kraigherjeve nagrade

Prvi delovni dan po novoletnih praznikih je bil za glavnega direktorja lesnega kombinata Novolesa, Jožeta Kneza, pravzaprav sele pravi praznik: za izjemne gospodarske dosežke je dobil Kraigherjevo nagrado, naj-

podelili letošnje priznanje, zapisali, da je veliko pripomogel, da je podjetje v zadnjih 15 letih potrojilo število zaposlenih, povečalo proizvodnjo za osemkrat in izvoz skoraj za šestnajstkrat. Novolesa se danes uvršča na drugo mesto med slovenskimi izvozniki lesne industrije.

Takrat, ko je padel dolar, ko je po razvednotenju dinarja negotovost dneva dosegla vrhunec, je pronicljivo odgovoril, kaj zdaj. Ko sem ga vprašal, kaj misli o teh ukrepih, je odvrnil: „Želim postati navaden državljan, poprečen občan s svojimi skrbmi, s svojimi mislimi. O ukrepih, ki zadevajo državo, naj misli država!“

Jože Knez je direktor, poslanec, poslovni človek, ki mu je svet majhen. Skok v Ameriko mu je približno toliko težak kot kmečki ženici iz Ambrusa potovanje v Ljubljano...

Prav gotovo je Novolesov napredek tudi napredek direktorja, čeprav je zno resnice tudi v tem, da brez tega direktorja najbrž tudi takega napredka podjetja ne bi bilo.

Kombinat Novolesa je namreč s svojim denarjem, z bančnimi posojili in s kreditom mednarodne banke zrasel v industrijskega velikana - tudi po zaslugi Jožeta Kneza in njegovih prizadevanj. V tem je njegova direktorska moč.

Ampak to je le ena stran portreta letošnjega nagrajenca iz vrst gospodarstvenikov, enega izmed četrvice letošnjih Kraigherjevih nagrajencev.

Drugo stran bi lahko naslikala družina. Tam nisem spraševal, kajti odgovor je na dlani. Saj poznate tisto zgodbo Brandtovega sina: ko ga je oče, Nobelov nagrajenec za mir l. 1971, vprašal, kaj si želi za rojstni dan, mu je odgovoril: „Da bi bil ves popoldan z mano!“

J. SPLIČAL

više slovensko priznanje gospodarstvenikom, ki nosi ime po idejnem očetu naše reforme, revolucionarju Borisu Kraigherju.

Pred meseci je na vprašanje, kako se počuti kot direktor in gospodarstvenik, zvitno odgovoril: „Zdi se mi, kot da sem sendvič - recimo, da sem kos šunke, ki ga z obeh strani obdajajo najrazličnejši ukrepi, naloge, akcije..."

Iz leta 1974 so znani prvi zapiski o žugah v straški dolini. Minilo je že več kot 105 let od prve industrijske žage v tej dolini, ki jo je imel Auersperg. Novolesa danes nadaljuje tradicije v lesni stroki: nadaljuje pa jih tako uspešno, kot bi malokdo pričakoval.

Za Jožeta Kneza, glavnega direktorja Novolesa, so v obrazilni listi, s katero so mu

V kostanjeviški podzemski jami zdaj skoraj ni obiskovalcev. Le redko zmoti človeška noga njene podzemske hrame, ki so zaviti v zimsko tišino. Toda v jami je kljub temu živo, kar priča gornja fotografija. Kostanjeviški „jamar“ drži v rokah netopirja, ki so ga zmotili pri njegovem spanju samotni obiskovalci kraljestva pod Gorjanci. (Foto: Joco Žnidaršič)

Čigavo je onemoglo tele?

Našlo ga je osebje tovornega vlaka, ki je peljal proti Kočevju - Je padlo z avta, ga je trčil vlak ali ranila kakšna žival?

Tovorni vlak, ki je peljal 10. januarja okoli 9. ure proti Kočevju, je obstal precej naprej od vasi Lipovec, ker se je ob progi opotekal - telček. Izmučeno žival, ki je imela izlito oko in je po glavi krvavela, so naložili na vlak - v bližini namreč

ni bilo nobene hiše - in ga odpeljali v Kočevje. Marjan Mlakar, prometnik na železniški postaji v Kočevju, je nato o najdbi obvestil postajo milice, ta pa občinskega veterinarskega inšpektorja Bogomirja Stefančiča.

Inšpektor je ugotovil, da ima telček izlito oko, poškodovan smrček in da iz gobca krvavi. Določil ga je za zakol, ker bi sicer lahko tele poginilo. Ko bo lastnik znan, bo dobil telčka plačnana.

Ljudje ugibajo, kako se je telček poškodoval in čigavo je. Železničarji povedo, da ga vlak ni trčil, ker ni kravtil sledov ne na lokomotivi ne na vagonih. Nekateri spet menijo, da je skočil z avta odkupovalcem kooperacije Združenega KGP Kočevje, vendar je predstavnik kooperacije Milan Štimatec to zanikal. Spet drugi ugibajo, da je telček komu ušel in pribežal do proge, ker ga je lovila in napadala kakšna žival. Največ ljudi pa trdi, da tele gotovo ni zasebna last, ker bi ga vsak kmet takoj pogrešal in prijavil izgubo mlilčnikom.

J. PRIMC

Hooverju pogojno

Amerikanec Wilford Gordon Hoover je bil pred novomeškim okrožnim sodiščem obsojen na osem mesecev zapora, pogojno za dobo dveh let. Ob številnih olajševalnih okoliščinah se je tako odločilo sodišče v razsodbi o prometni nesreči, ki je bila pri Kronovem 23. novembra lani. Tedaj je bila na cesti 15 cm visoka snežna brazda, Hoover pa se je s svojim VW kombijem zaletel v naproti vozeči tovornjak. V nesreči je bila njegova zaročenka Josephine Anne De Brincat tako poškodovana, da je čez pet dni v novomeški bolnišnici umrla. Hoover, ki je priznal krivdo, je bil na razpravi v mavcu in na nosilih.

SPET POJO

Tone Fink, študent slavistike na ljubljanski filozofski fakulteti, je prijel dirigentsko palico v roke in začel valiti s pevskim zborom, ki so ga v Dolenjskih Toplicah nedavno oživili. Prejšnji in sedanji pevci - Fink je takoj poskrbel tudi za nove glasove - redno in pospešno vadijo, ker bi za letošnji dan žena radi imeli prvi javni nastop. Zbor šteje trenutno 22 pevcev: to so zaposleni možje in fantje, zvečinoma iz vasi okoli Dolenjskih Toplic.

bega, ste v zmoti. Če ne bi bilo teh prijaznih, dobrih ljudi, se vi ne bi pripeljali po taki poti!"

Vsaka stvar ima dve plati, sem razmišljal domov grede, prepričan, da je bil obisk krivisten.

Toda ta stvar je imela še tretjo plat.

Naj gre za nerodnost ali kaj, to je zdaj že vseeno. S seboj sem vzel namreč tudi ženo, in ker so ženske že po naravi bolj praktične (beriči bolj zrele za življenje), je med vožnjo domov priliznjeno izustila: „Poslušaj, dragi moj, zakaj pa ne bi še mi kaj takega kupili? Kar tako, saj ne bi nič delali, denarja pa z nakupom gotovo ne bi vrgli proč."

Pa smo tam.

Ker imam rad spremembo in ker ne bi hotel ves svoj prosti čas preživeti na eni sami krpici sveta, me je zaenkrat od vsega tega rešila naša vlada, za kar ji bom še dolgo vedel hvalo. Kot strela z jasnega je namreč prišla njena prepoved prodajanja zemljišč ljudem, ki niso kmetje M. NAGEL

P. S. Ker pa imam rad tudi ženo, vam na tihno še priznam, da ni rečeno dvakrat, da ne bom honorarja za tole izpoved vseeno dal na stran - za nakup naše zemljice. Saj veste: ko bi se ji pa tako lepo zaiskrile oči!

NEDELJO ODPRTO

SAMOPOSTREZBA pri mostu MARKET v Brštinju

DOLENJKA

SMUČARJI, PRIJAVITE SE!

Najcenejši v Sloveniji

Smučarsko društvo Rog pripravlja za zadnji den v januarju tečaje v Črmošnjicah

Novomeško smučarsko društvo Rog bo zadnji teden v januarju pripravilo najcenejši letošnji smučarski tečaj v Sloveniji. Šestdnevni tečaj, ki se bo začel v ponedeljek, 24. januarja, bo veljal za odrasle 200 dinarjev, za mladino pa 120. Vaditelji, učitelji in trenerji smučanja tega novomeškega društva bodo poskrbeli za začetnike in hkrati pripravili tudi nadaljevalni tečaj.

V Črmošnjicah bo izpred Metro-pola peljal avtobus vsak dan ob 8. uri, ustavljal pa se bo tudi v Kandiji. Avto-

bus se bo s tečajniki vračal Črmošnjice ob 16. uri. Prijave tečaj sprejema občinska zveza za lesno kulturo do 22. januarja v pisarni na stadionu. Tečajniki bodo imeli zastopni omejeno število voženj na vozni prevoz in enolončnico. Snega v Črmošnjicah dovolj, in če ne bo pričakovane izredne odjuge, bo tečaj tudi ob sedanjih snežnih merah spravil pod streho.

Ernest Jazbec: petdesetletnik

Ravnatelj novomeške glasbo šole Ernest Jazbec je zdrav polnoročni očaku Abrahamu: prejšnji dan je praznoval 50-letnico življenja. Ponaša se, da je bil ravnatelj v času, ko so glasbeno šolo poimenovali skladatelju in akademiku Martju Kozini. To se je zgodilo ob lamajubileju šole: ob 25-letnici. Jasna Dolenjskem živi z glasbo in glasbo: poleg ravnateljevanja ima toliko časa, da poučuje učence vadi Šentjernejski okt.

Rdeča luč za sulce

Čeprav je še precej časa ostalo zaključka letošnje sezone domači ribiči že dosegli normo, mačini so ujeli že vseh 15 sulc ribiči iz drugih ribiških družin pravno tako izpolnili normo, so odločili tri sulce. Skupno je ujetih 24 sulcev, tehtali pa 188,80 kilograma. Najtežji je tegnil na suho Novomešan M. Knap (17 kg - 112 cm), med teki ko so ujeli 6 sulcev, pa se je težjimi postavil dr. Steinbach iz hodne Nemčije (tehtal je 11 kg).

Za naše ribiče je sezona končana, tujcem pa je na voljo še 9 krab naše Kirke.

Kako ukradeno?

V ponedeljek so z internega delka novomeške bolnišnice sprečeli, da jim je neznanec ukradel dvorišča betonsko železo v vrednosti 400 dinarjev. Brez vozilčka ni mogel naenkrat odnesti...

Oglasujte v dol. listu!

Zatorej rečem vam: se malo, prav malo, pa vas bo sram, pošteno sram, če nimate kosa zemlje kje v dolenjskih brezinah, kje nad vodo, ali še bolje, med vinograd!

Nacionalisti (naše vrlo

MAJHNO, TODA MOJE!

vodstvo pravilno ugotavlja, da mi nismo cepljeni proti njim) bodo nad vašo glavo postavili vprašaj, če ste sploh Slovenec ali ne morda kaka pritepena uboga para.

Zakaj imeti kos zemlje, košček svojega, je za Slovenca - užitek.

Vprašajte ljudi okoli sebe! Ko bodo spregovorili o tisti utici, 27 trtah okoli nje, stavim, da se jim ne bo posrečilo skriti veselja, ki jim bo zaigralo v srcu. Vsaj sam kaj takega še nisem doživel.

„Imam košček vinograda, svojega vinograda.“

„Zakaj sem kupil, čeprav je odročeno in nedostopno? Poslušajte, vi butec, Zagrebčani so pokupili že pol Podgorja. Oni že vedo, zakaj!“

„Sedet bom hodil gor, če drugega ne. Na stara leta.“

„Moja slička je majhna, toda nad vsemi drugimi!“

„Vikend? Bežite no, to se tako nesocialistično slisi. To je zidanica z vinogradom. Sam ga bom delal.“

Take odgovore sem poslušal in se dolgo upiral skušnjavi, da bi vse to videl.

Zadnjič pa me je pot zanesla na Staro goro.

Zgovorna domačinka je čebjlata:

„Tista zidanica tam je od gospoda iz Novega mesta. Menda je advokat. Tamle si je kupil profesor iz Ljubljane. Rečem vam, dober, prijazen človek, ki ne mara dovozne poti. Pravi, da bo pešačil, da je sit mesta do grla. Onkraj rebri so si svet razdelili ljudje iz Kamnika. Jaj, kdo bi si mislil, da bo še kdo prišel kdaj k nam, sem gor.“

Star možakar zmaže z glavico, ko ugané misel:

„Poslušajte, vi mladi mož, če mislite, da je to kaj sla-

„ZADNJI PLES“ - Mlajši Novomeščani so se te dni ustavljali plakati mladinskega kluba Novo mesto in se spraševali, zakaj njih piše „zadnji ples“. Kot kaže, bo odbor nehal delati, Ker najde pravega razumevanja pri odgovornih ljudeh. (Foto: J. Pe-